

– POWIAT POLICKI –

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W POLICACH

za 2023 rok

MISJA: *Adekwatnie do sytuacji pomagamy*

w rozwiązywaniu problemów naszych klientów

– POLICE 2024 –

Spis treści:

I. WPROWADZENIE	7
II. DZIAŁANIA PCPR W ZAKRESIE REALIZACJI POTWIERDZONYCH ZADAŃ 12	
1. DZIAŁ WSPARCIA I ŚWIADCZEŃ PIECZY ZASTĘPCZEJ	12
1.1. Rodzinna piecza zastępcza	13
1.1.1. Umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej.....	17
1.1.2. Przeniesienie dzieci w ramach pieczy zastępczej	22
1.1.3. Zakończenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	23
1.1.4 Porozumienia między powiatami.....	24
1.1.5. Świadczenia dla rodzin zastępczych	25
1.1.6. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych	28
1.1.7 Współfinansowanie rodzinnej pieczy zastępczej przez gminy	31
1.1.8. Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	32
1.1.8.1. Nabór, kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	32
1.1.8.2. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	35
1.1.8.3. Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji.....	36
1.1.8.4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w ramach współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	37
1.1.8.5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowym, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.....	38
1.1.8.6 Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.....	39
1.1.8.7. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	39
1.1.8.9. Dokonywanie ocen rodzin zastępczych.....	40
1.1.8.9. Zapewnianie pracownikom Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.....	42

1.1.8.10. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających	43
1.1.8.11 Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku	44
1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	44
1.2.1. Umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	48
1.2.2 Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	50
1.2.3. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej	53
1.2.4. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzicom dążącym do odzyskania władzy rodzicielskiej	54
1.2.5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowym, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.....	55
1.2.6. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.....	57
1.2.7 Prowadzenie poradnictwa dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	57
1.2.8. Pomoc usamodzielnianym wychowankom.....	59
2. DZIAŁ PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ.....	62
2.1. Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne.....	63
2.1.1. Pomoc w kryzysie.....	64
2.1.2. Poradnictwo specjalistyczne.....	66
2.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	73
2.3. Ośrodki wsparcia	76
2.3.1. Dom dla Matek z Maloletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Karwowie	76
2.3.2. Dzienny Dom Senior +	77
2.4. Asystowanie w rodzinach w 2023 r.....	78
2.5. Mieszkania chronione	80
2.6 Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej	81

2.7. Pozostałe działania.....	82
2.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	82
2.9. Współpraca z innymi Instytucjami.....	83
2.10. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie	83
3. DZIAŁ AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH... 85	
3.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	86
3.1.1. Turnusy rehabilitacyjne.....	88
3.1.2. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	89
3.1.3. Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	92
3.1.4. Sport, kultura, rekreacja i turystyka.....	95
3.1.5. Usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.....	95
3.1.6. Warsztaty terapii zajęciowej	95
3.2. Pozostałe działania.....	97
3.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	103
4. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTÓW	105
4.1. Projekt „AZYL 2”	105
4.2. Projekt: „Własna przestrzeń=samodzielność”	106
4.3. Projekt „PITON” - Policki Indywidualny Transport Osób Niepełnosprawnych.....	107
4.4. Projekt „Dorosłość, samodzielność, rodzina”	108
4.5. Projekt „Rodzina Razem się Trzyma”	109
4.6. Projekt „Przystanek Police”	111
5. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	114
5.1. Pełnienie trwałego zarządu nad nieruchomościami	114
5.2. Działalność administracyjna.....	117
Decyzje administracyjne wydanie w 2022 roku:	117
III ORGANIZACJA I FINANSOWANIE PCPR	119

1. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	119
1.1. Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych.....	126
2. SZKOLENIA PRACOWNIKÓW	127
3. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE	127
3.1. Reprezentacja w mediach	127
3.2. Udział w konferencjach i spotkaniach.....	128
STRUKTURA WYDATKÓW	130
STRUKTURA DOCHODÓW	131

I. WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, zwane dalej „PCPR”, jest jednostką budżetową Powiatu Polickiego. Podstawowa działalność PCPR opiera się na realizacji następujących zadań ustawowych:

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.)

1. Zadania własne powiatu realizowane przez PCPR:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 7) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 9) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 10) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;

- 11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 12) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 13) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej Powiatu Polickiego.

2. Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej realizowane przez PCPR:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. 2022 poz. 447, z późn. zm.):

3. Zadania powiatu realizowane przez PCPR:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia,
- b) specjalistycznego poradnictwa;
- 7) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 8) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej
- 9) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 10) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 11) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 12) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach w opłatach za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
- 13) realizacja wszystkich zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz.U. 2023 poz. 100):

4. Zadania powiatu realizowane przez PCPR:

- 1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
 - a) rehabilitacji społecznej,
 - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
 - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;

- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 7) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - f) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

W pkt 1 lit. a i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 4, 5, 7 i 8 - są realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. 2021 poz. 1249):

5. Zadania powiatu realizowane przez PCPR:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.
- 5) umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej z art. 12a zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 poz. 821).

6. Zadania powiatu z zakresu administracji rządowej realizowane przez PCPR:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. DZIAŁANIA PCPR W ZAKRESIE REALIZACJI POTWIERDZONYCH ZADAŃ

1. DZIAŁ WSPARCIA I ŚWIADCZEŃ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Do zadań realizowanych w 2023 r. przez Dział Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej należało:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) kompletowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w pieczy zastępczej;
- 4) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 5) kierowanie dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej do właściwej placówki opiekuńczo-wychowawczej lub rodzin zastępczych;
- 6) przyznawanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych;
- 7) prowadzenie spraw w zakresie udzielania świadczeń i dofinansowań dla rodzin zastępczych;
- 8) prowadzenie spraw w zakresie ustalania wysokości lub zwalniania z odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych;
- 9) prowadzenie spraw w zakresie przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 10) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze, przez wspieranie procesu usamodzielniania;
- 11) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 12) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej w szczególności przez tworzenie warunków do powstania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 13) zawieranie porozumień między powiatami w sprawie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych oraz określania wysokości wydatków na ich utrzymanie;

- 14) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnionym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne;
- 15) nadzór nad prawidłowym przebiegiem zadań zleconych organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- 16) sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 17) sporządzanie, co najmniej raz w roku, sprawozdań dla sądu, zawierających dane o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 18) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 19) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz przygotowywanie decyzji administracyjnych w wymaganym zakresie spraw;
- 20) realizacja programów finansowanych ze środków zewnętrznych;
- 21) realizacja zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1.1. Rodzinna piecza zastępcza

Na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie Powiatu Polickiego funkcjonowało 112 rodzin zastępczych, w których przebywało 169 dzieci i osób pełnoletnich (w tym 37 osób powyżej 18 roku życia) z czego 31 pochodziło z innych powiatów. Dane przedstawia Tabela 1.

Poza Powiatem Polickim w rodzinach zastępczych na dzień 31 grudnia 2022 r. przebywało 28 dzieci i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych pochodzących z Powiatu Polickiego. Liczba rodzin w 2023 r. utrzymuje się na podobnym poziomie do roku poprzedniego, natomiast zwiększyła się liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Dane przedstawia Tabela 1.

Tabela 1: Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci na terenie Powiatu Polickiego w latach 2021-2023

	Liczba rodzin			Liczba dzieci			W tym: z innych powiatów		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
spokrewnione	71	69	70	95	93	93	19	17	18
niezawodowe	38	34	35	45	41	43	9	10	13
Zawodowe, w tym:	7	6	5	21	17	16	0	0	0
zawodowe specjalistyczne	1	1	1	2	2	2	0	0	0
zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	1	1	1	3	4	3	0	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	1	2	2	7	11	17	1	0	0
Razem	117	111	112	168	162	169	29	27	31

Należy zauważyć, że zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, które tworzą dziadkowie lub rodzeństwo dziecka. W rodzinach zastępczych spokrewnionych – 80 dzieci pozostaje pod opieką dziadków, a w 13 przypadkach opiekę nad dzieckiem sprawuje rodzeństwo dziecka.

Dominującymi przyczynami umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej były bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (umieszczono z tego powodu 73 dzieci) oraz uzależnienia rodziców, w przeważającej większości od alkoholu (rodzicom odebrano z tego powodu 46 dzieci, z czego nadużywanie alkoholu to 39 przypadków ograniczenia władzy rodzicielskiej rodzicom).

W rodzinnej pieczy zastępczej znajduje się 17 dzieci, które są sierotami, bądź półsierotami. Problemy społeczne, takie jak ubóstwo i bezrobocie nie przyczyniły się do umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Jednakże jedno dziecko, noworodek - zostało umieszczone z powodu trudnych warunków mieszkaniowych co nie zdarzało się w latach poprzednich. Dane przedstawia Tabela 2.

Tabela 2: Powody umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31.12.2023 r.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe			Rodzinny Dom Dziecka	Razem
			Ogółem	W tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	W tym pełniących funkcję specjalistyczną		
sieroctwo	1	1	0	0	0	0	2
pólsieroctwo	11	4	0	0	0	0	15
uzależnienie rodziców, w tym:	31	11	4	0	0	3	46
od alkoholu	27	9	3	0	0	3	39
przemoc w rodzinie	4	3	6	1	0	1	13
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	35	16	22	2	2	12	73
niepełnosprawność rodziców	0	0	0	0	0	0	0
choroba rodziców	3	0	0	0	0	0	3
ubóstwo	0	0	0	0	0	0	0
bezrobocie	0	0	0	0	0	0	0
nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	1	0	0	0	0	1
pobyt rodziców za granicą	0	2	0	0	0	0	2
inne	8	5	1	0	0	1	14

Analizując okres przebywania dzieci w pieczy zastępczej możemy zauważyć, że ponad 60% dzieci umieszczonych w pieczy (102 dzieci) przebywa w rodzinach zastępczych przez okres dłuższy niż 3 lata. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3: Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31.12.2023 r.

Okres przebywania dziecka w pieczy zastępczej:						
rodziny zastępcze	do 3 miesięcy	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-2 lat	2-3 lat	powyżej 3 lat
rodziny spokrewnione	1	9	7	9	7	60
rodziny niezawodowe	1	2	4	2	2	32
rodziny zawodowe, w tym:	3	1	2	0	1	9
pogotowie rodzinne	3	0	0	0	0	0
rodzina specjalistyczna	0	0	0	0	0	2
Rodzinne Domy Dziecka	0	2	5	8	1	1
razem:	5	14	18	19	11	102

Struktura wieku dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej kształtuje się tak, jak zobrazowano to w tabeli znajdującej się poniżej. Największą grupę wychowanków stanowią dzieci w przedziale wiekowym 14-17 lat, jest ich 56, czyli 33% wszystkich dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Dzieci najmłodszych, poniżej 7 roku życia, jest w rodzinnej pieczy zastępczej niespełna 18%. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4: Wiek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej – stan na dzień 31.12.2023 r.

Wiek wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej:						
rodziny zastępcze	poniżej 1 roku	1-3 lat	4-6 lat	7-13 lat	14-17 lat	powyżej 18 lat
rodziny spokrewnione	1	1	7	30	35	19
rodziny niezawodowe	3	1	0	8	15	16
rodziny zawodowe, w tym:	1	1	6	3	3	2
<i>pogotowie rodzinne</i>	0	0	1	2	0	0
<i>rodzina specjalistyczna</i>	0	0	0	0	1	0
Rodzinne Domy Dziecka	2	2	4	6	3	0
razem	7	5	17	47	56	37

Jak przedstawia powyższa tabela ponad 21% wychowanków to osoby pełnoletnie, które korzystając z przysługujących im praw, przebywają nadal w rodzinach zastępczych i uczą się. Poniższa tabela

przedstawia ilość osób kontynuujących naukę w różnych rodzajach instytucji, z podziałem na grupy wiekowe 18-21 i 22-25 lat.

Tabela 5: Typ kontynuowanej nauki przez wychowanków, którzy ukończyli 18 lat

	18-21 lat	22-25 lat
szkoła zawodowa	5	0
liceum	11	2
technikum	4	1
szkoła policealna	2	6
studia	1	1
inne (kursy/niepelnosprawni)	2	2
razem	25	12

1.1.1. Umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 35 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu lub w przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Art. 58 niniejszej ustawy wskazuje także, że rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu; w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną; na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku o którym mowa z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W 2023 r. zostało wydanych 32 postanowienia sądu o umieszczeniu 48 dzieci, które zostały zabezpieczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego.

W roku 2023 miało miejsce 1 zabezpieczenie małoletniego tymczasowo, na czas trwania hospitalizacji matki, z uwagi na brak możliwości zabezpieczenia opieki przez najbliższą rodzinę. Dziecko po wyjściu matki ze szpitala zostało przekazane pod jej opiekę. Dziecko było zabezpieczone na ten czas w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Małoletni także jest wliczany w stan dzieci umieszczonych w niniejszym sprawozdaniu.

W 2023 r. sąd wydał także 2 postanowienia o umieszczeniu dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego, jednak dzieci zostały zabezpieczone na terenie innego powiatu. Niniejsze umieszczenia, z uwagi na zabezpieczenia dzieci poza Powiatem Polickim, nie wliczono w stan dzieci wykazanych w niniejszym sprawozdaniu w tabeli nr 6. Dane te zostaną wykazane w tabeli nr 7 w obszarze nasze dzieci umieszczone poza powiatem.

1 postanowienie dotyczyło dziecka pozostawionego w szpitalu na terenie Powiatu Polickiego. Z uwagi na brak miejsca w pieczy zastępczej na terenie Powiatu, a także brak zgody na przyjęcie dziecka przez kandydatów na rodzinę zastępczą posiadających odpowiednie kwalifikację – rozpoczęto poszukiwania kandydatów poza Powiatem Polickim. Poszukiwania okazały się skuteczne, a dziecko zostało zabezpieczone poza Powiatem.

1 postanowienie dotyczyło dziecka względem, którego sytuacja rodzinna nie była dostatecznie rozpoznana. Pracownicy PCPR rozpoczęli poszukiwania najbliższej rodziny, udało odnaleźć się babcię, która zabezpieczyła dziecko i poczyniła starania mające na celu stworzenie dla dziecka rodziny zastępczej spokrewnionej. Dziecko zostało dowiezionie do babci mieszkającej poza Powiatem Polskim przez pracowników PCPR i tym samym zrealizowano wydane postanowienie sądu.

Spośród 47 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego w roku sprawozdawczym 24 małoletnich umieszczono ze wskazaniem przez sąd konkretnej rodziny zastępczej, gdzie PCPR zgodnie z ustawą przeprowadził procedurę kwalifikacyjną danych kandydatów, 10 z wyżej wymienionych dzieci to małoletni pochodzący spoza Powiatu Polickiego, gdzie zostało zawarte stosowne porozumienie z innym powiatem na okoliczność ponoszenia kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka.

W analizowanym okresie 13 dzieci umieszczono w już istniejących rodzinach zastępczych.

11 dzieci trafiło do rodzin zastępczych, które powstały w ramach działań PCPR. Działania te, to przede wszystkim promocja rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Polickiego, umieszczanie u kandydatów na rodzinę zastępczą, którzy zgłosili się do PCPR i otrzymali pozytywną kwalifikację do pełnienia tej funkcji, a także poszukiwanie najbliższej rodziny dzieci wobec, których zostało wydane postanowienie sądu tj. rozeznanie sytuacji rodzinnej, wizyty w środowisku, rozmowy na temat konieczności zabezpieczenia danego dziecka.

Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6: Umieszczenia ze wskazaniem rodziny zastępczej oraz bez wskazania Sądu

		2021 r.	2022 r.	2023 r.	Razem
Dzieci umieszczone przez PCPR bez wskazania sądu:	w nowych rodzinach	7	4	11	22
	w już istniejących rodzinach	8	10	12	31
Dzieci umieszczone ze wskazaniem rodziny zastępczej:		10	11	24	45

razem	25	25	47	98
-------	----	----	----	----

W roku sprawozdawczym nie umieszczono dziecka w pieczy rodzinnej – na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania rodziny.

W rodzinach spokrewnionych na terenie Powiatu Polickiego umieszczono 18 dzieci: 8 z nich pochodziło z terenu innego powiatu.

W rodzinach niezawodowych na terenie Powiatu Polickiego umieszczono 18 dzieci: 4 dzieci ze wszystkich umieszczonych w rodzinach niezawodowych pochodziło z terenu innego powiatu, 1 dziecko zostało umieszczone interwencyjnie i dowiezione przez Policję na mocy art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W Rodzinnych Domach Dziecka na przestrzeni 2023 r. umieszczono 9 dzieci. Wszystkie dzieci pochodziły z Powiatu Polickiego.

Do rodziny zastępczej zawodowej w 2023 r. trafiło 1 dziecko, którego jest to pierwsze umieszczenie. Dziecko pochodziło z Powiatu Polickiego.

Do rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego trafiło 1 dziecko. Jak wcześniej już opisano – dziecko trafiło tymczasowo, na czas trwania hospitalizacji matki, z uwagi na brak możliwości zabezpieczenia opieki przez najbliższą rodzinę. Dziecko po wyjściu matki ze szpitala zostało przekazane pod jej opiekę.

W maju 2023 r. dotychczasowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego zrezygnowała z pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego pozostając rodziną zawodową dla przebywających już w niej 3 dzieci.

W październiku 2023 r. PCPR w Policach pozyskał rodzinę zastępczą niezawodową. Rodzina wyraziła chęć i gotowość do przekwalifikowania się na rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego. Po przejściu odpowiedniej procedury oraz odbyciu odpowiednich szkoleń w listopadzie 2023 r. została rodziną zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego. Na dzień 31.12.2023 r. w rodzinie przebywało 3 dzieci.

Poniższa tabela ukazuje także stan dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego, a umieszczonych poza powiatem. Na przestrzeni 2023 r. do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 13 dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego, a umieszczonych na terenie innych powiatów. Wobec 5 dzieci sąd wydał imienne postanowienie i małoletni bez udziału PCPR w Policach trafili pod opiekę zastępczą konkretnych rodzin. W stosunku do 6 dzieci PCPR podjął działania mające na celu zabezpieczenie dzieci tj. poszukiwanie rodziny zastępczej poza powiatem z uwagi na brak miejsca w pieczy zastępczej w Powiecie Polickim.

Jedna z rodzin zastępczych pochodzących z terenu Powiatu Polickiego przeprowadziła się z 2 dziećmi poza teren Powiatu Polickiego.

Tabela 7: Umieszczenia dzieci na podstawie postanowień Sądu w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

Liczba dzieci umieszczonych:									
Piecza zastępcza:	2021 r.			2022 r.			2023 r.		
	całkowita	w tym		całkowita	w tym		całkowita	w tym	
		dzieci pochodzące z innych powiatów	nasze dzieci umieszczone w innych powiatach		dzieci pochodzące z innych powiatów	nasze dzieci umieszczone w innych powiatach		dzieci pochodzące z innych powiatów	nasze dzieci umieszczone w innych powiatach
spokrewnione	14	1	11	11	2	0	18	8	7
niezawodowe	3	1	5	5	2	3	18	4	5
zawodowe, w tym:	4	1	2	2	0	0	1	0	0
<i>w rodzinie zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego</i>	4	1	2	2	0	0	1	0	0
Rodzinny Dom Dziecka	4	0	7	7	0	0	9	0	0
razem	25	3	25	25	4	3	46	12	12

Ogólna liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r. była prawie dwukrotnie wyższa niż w ubiegłych latach. Powyższe dane liczbowe wyraźnie wskazują na tendencję wzrostową zabezpieczenia małoletnich w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Szczególny wzrost widoczny jest w przypadku zabezpieczenia małoletnich w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i w Rodzinnych Domach Dziecka.

Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych pochodziły zarówno z gmin Powiatu Polickiego, jak i spoza Powiatu Polickiego. W Tabeli 8 uwzględniono tylko dzieci, które w pieczy zastępczej zostały umieszczone po raz pierwszy.

Tabela 8: Pierwsze umieszczenie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej z podziałem na gminy w 2023 r.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej w 2023 r.:				
Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kolbaskowo	Gmina Nowe Warpno	inny Powiat
33	1	2	0	11

1.1.2. Przeniesienie dzieci w ramach pieczy zastępczej

W trakcie 2023 r. nastąpiło przeniesienie 13 dzieci w ramach pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego.

Z rodzin zastępczych spokrewnionych zostało przeniesionych 8 dzieci: 1 dziecko przeniesiono do niezawodowej rodziny zastępczej, 2 dzieci do zawodowej i 2 dzieci do innej spokrewnionej rodziny zastępczej, a 3 dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Powodami przeniesienia małoletnich była negatywna opinia dotychczasowej rodziny zastępczej, brak spełniania wymogów określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także rezygnacja rodziny zastępczej z pełnionej funkcji.

Z rodzin zastępczych niezawodowych zostało przeniesionych 4 dzieci: 3 dzieci zostało przeniesionych do placówki opiekuńczo-wychowawczej, a 1 dziecko do rodziny zastępczej spokrewnionej. Powodami przeniesienia była rezygnacja dotychczasowych opiekunów zastępczych z pełnienia powierzonej im roli, negatywna opinia dotycząca sprawowania roli opiekuna zastępczego, a także 1 przeniesienie było na prośbę małoletniego z uwagi na konflikt małoletniego z rodziną zastępczą.

1 dziecko powróciło z placówki opiekuńczo-wychowawczej do spokrewnionej rodziny zastępczej, w której wcześniej przebywało.

Tabela 9: Liczba przeniesień dzieci w ramach pieczy zastępczej w 2023 r.

Przeniesienie do:	Przeniesienie z:							razem
	rodziny spokrewnionej	rodziny niezawodowej	rodziny zawodowej	rodziny zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego	Rodzinnego Domu Dziecka	rodziny zastępczej poza powiatem	placówki opiekuńczo-wychowawczej poza powiatem	
rodziny spokrewnionej	2	1	0	0	0	0	1	4
rodziny niezawodowej	1	0	0	0	0	0	0	1
rodziny zawodowej	2	0	0	0	0	0	0	2
Rodzinnego Domu Dziecka	0	0	0	0	0	0	0	0
instytucjonalnej pieczy zastępczej	3	3	0	0	0	0	0	6
razem	8	4	0	0	0	0	1	13

1.1.3. Zakończenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

PCPR w ramach realizacji swoich zadań ustawowych i realizacji projektów ze środków unijnych podejmuje wiele działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej, w szczególności poprzez:

- współpracę z rodzicami biologicznymi celem poprawy ich sytuacji życiowej, aby mogli przejąć opiekę nad dziećmi;
- motywowanie rodziców biologicznych i pomoc w podjęciu terapii uzależnień, jeżeli zachodzi taka potrzeba;
- współpracę z Ośrodkami Terapii Uzależnień;
- pomoc w zakresie poszukiwania stabilnego zatrudnienia, które nie będzie kolidować ze sprawowaną opieką nad dziećmi. Pomagamy poszukiwać oferty pracy, kierujemy rodziców do Powiatowego Urzędu Pracy;
- wspieranie rodziców biologicznych w rozwiązywaniu trudności związanych z prawnym przejęciem opieki nad dziećmi. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, kierujemy rodziców do prawnika, pomagamy sporządzić wniosek o urlopowanie dzieci, przywrócenie władzy rodzicielskiej;
- udział pracowników PCPR w sprawach o przywrócenie władzy rodzicielskiej;
- monitorowanie warunków podczas urlopowania dzieci do rodziców. Zdarza się, że odwiedzamy w tym celu rodziców, którzy mieszkają poza terenem naszego powiatu;
- systematyczną współpracę z Ośrodkami Pomocy Społecznej, które współpracują z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- motywowanie rodziców biologicznych do uczestnictwa w projekcie „Rodzina Razem się Trzyma” celem udzielenia wsparcia pracownika socjalnego, prawnika, podniesienia kompetencji rodzicielskich.

W trakcie całego okresu sprawozdawczego 20 dzieci zakończyło pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej. Do rodziny naturalnej powróciło 6 dzieci, a 6 opuściło rodzinę zastępczą po ukończeniu 18. roku życia. Natomiast w roku sprawozdawczym 4 dzieci została przysposobiona. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10: Zakończenie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2021-2023

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych:	Sytuacja małoletnich:														
	powróciły do rodziny naturalnej			adopcja			usamodzielnienie			inne			razem:		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
spokrewnionych	3	4	2	0	0	0	3	6	5	0	0	1	6	10	8
niezawodowych	2	0	4	3	0	0	2	5	1	0	0	2	7	5	7
zawodowych	2	0	0	5	0	3	1	1	0	0	0	0	8	1	3
rodzinnych domach dziecka	2	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3	1	1
razem	9	5	6	9	0	4	6	12	6	0	0	3	24	17	19

W roku sprawozdawczym sześćdziesięć dzieci mniej niż w roku poprzednim usamodzielnili się opuszczając pieczę rodzinną. W porównaniu z rokiem 2022 zwiększyła się liczba adopcji dzieci.

1.1.4 Porozumienia między powiatami

W roku sprawozdawczym na terenie Powiatu Polickiego na podstawie postanowienia sądu umieszczono w rodzinach zastępczych 12 dzieci z innych powiatów, z czego 8 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych spokrewnionych, a 4 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych niezawodowych.

W 2023 r. umieszczono 15 dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego w rodzinach zastępczych poza Powiatem.

Łączna suma zawartych porozumień w roku sprawozdawczym wyniosła 25, z czego 15 zostało podpisanych, a 10 jest w trakcie realizacji.

W roku 2023 rozwiązano 3 porozumienia dotyczące dzieci umieszczonych z innego powiatu, z powodu usamodzielnienia się 2 osób i 1 osoba powróciła do rodziny biologicznej.

Liczba wszystkich dzieci i osób pełnoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych na terenie Powiatu Polickiego, a pochodzących z innych powiatów, z którymi zawarte są porozumienia, wyniosła na koniec 2023 r. 31.

Liczba wszystkich dzieci i osób pełnoletnich pochodzących z Powiatu Polickiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych poza naszym Powiatem, z którymi zawarte są porozumienia, wyniosła na koniec 2023 r. 31.

W okresie sprawozdawczym Powiat Policki otrzymał środki w kwocie 1 088 727,60 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych i spokrewnionych na naszym terenie. Na utrzymanie dzieci pochodzących z naszego powiatu, umieszczonych poza powiatem w rodzinach zastępczych niezawodowych i spokrewnionych przekazaliśmy środki finansowe w wysokości 428 578,58 zł.

1.1.5. Świadczenia dla rodzin zastępczych

Od wprowadzenia w 2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny korzystają, oprócz świadczeń obowiązkowych, także z przysługujących im świadczeń fakultatywnych.

Od 1 kwietnia 2016 r., zgodnie z art. 80 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia przez nie 18 roku życia, przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego, określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, świadczenie wychowawcze przysługuje rodzinom zastępczym w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko. Do 31.05.2022 r. rodzinom zastępczym wypłacono świadczenia z tego tytułu na łączną kwotę 301 084,00 zł.

1 czerwca 2022 r. straciły ważność decyzje, na mocy których zostało przyznane prawo do dodatku wychowawczego na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych. Od 1 czerwca 2022 r. wnioski o świadczenie wychowawcze na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej składają rodziny zastępcze elektronicznie do ZUS poprzez portal PUE ZUS. Do złożenia wniosku przez rodziny zastępcze niezbędne są zaświadczenia o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, które wydawane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach na poszczególne okresy świadczeniowe.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia rodziny zastępcze otrzymały wsparcie w postaci paczek świątecznych oraz bonów podarunkowych dla dzieci. Przeznaczono na ten cel kwotę 24 979,65 zł.

Od 1 maja 2022 r. rodziny zastępcze, w których przebywa co najmniej dwoje dzieci, korzystają ze świadczeń zdrowotnych, udzielanych przez LUX MED. W 2023 r. przeznaczono na ten cel środki w wysokości 68 120,80 zł.

W 2023 r. nastąpiła po raz czwarty zmiana wysokości świadczeń dla rodzin zastępczych od czasu wejścia w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. (Monitor Polski z dnia 29 marca 2023 r. poz. 296) zmienione zostały wysokości świadczeń dla rodzin

zastępczych oraz wychowanków tych rodzin, którzy otrzymują świadczenia z tytułu kontynuowania nauki, pomocy na zagospodarowanie oraz usamodzielnienie.

Rodziny zastępcze spokrewnione otrzymują od 1 czerwca 2023 r. na każde umieszczone dziecko świadczenie miesięczne w wysokości 899 zł (wcześniej 785 zł), natomiast rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe otrzymują miesięcznie świadczenie w wysokości 1361 zł (wcześniej 1189 zł). Jeśli rodzina zastępcza sprawuje opiekę nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności otrzymuje dodatek na to dziecko w wysokości 274 zł (wcześniej 239 zł) miesięcznie.

Rodzina zastępcza zawodowa oprócz świadczeń na dzieci umieszczone w tej rodzinie, otrzymuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej. Zgodnie z Uchwałą nr XVI/123/2020 Rady Powiatu w Policach z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzenia przysługującego rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu Rodzinny Dom Dziecka, wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, od stycznia 2023 r. była to kwota 3490,00 zł, od lipca 2023 r. była to kwota 3600,00 zł z tym, że w przypadku rodziny zawodowej specjalistycznej oraz prowadzącego Rodzinny Dom Dziecka zwiększa się je dodatkowo o kwotę 300 zł.

Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach ustalono szczegółowe zasady ustalania wysokości wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych każdego typu oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka, z uwzględnieniem kwalifikacji, szkoleń, ocen oraz stażu pełnienia funkcji.

1 lutego 2023 r. weszły w życie zmiany w systemie pieczy zastępczej. Nowe przepisy wprowadziły m.in. wzrost wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spowodowała wzrost wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka do kwoty 4100 zł, natomiast dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego do kwoty 5084,00 zł. Wynagrodzenia będą waloryzowane według wskaźnika inflacji.

Na dzień 31.12.2023 r. funkcjonowało w Powiecie Polickim 7 rodzin zastępczych zawodowych w tym: 1 pogotowie rodzinne, 1 rodzina specjalistyczna oraz 2 rodzinne domy dziecka. W okresie sprawozdawczym nastąpiło przekształcenie 1 rodziny zastępczej niezawodowej na rodzinę zawodową, pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego. W okresie sprawozdawczym nastąpiło rozwiązanie 2 rodzin zastępczych zawodowych. Rozwiązanie jednej rodziny nastąpiło w wyniku rezygnacji osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, po przekazaniu dzieci do adopcji. Rozwiązanie drugiej rodziny zawodowej nastąpiło na skutek otrzymania negatywnej oceny.

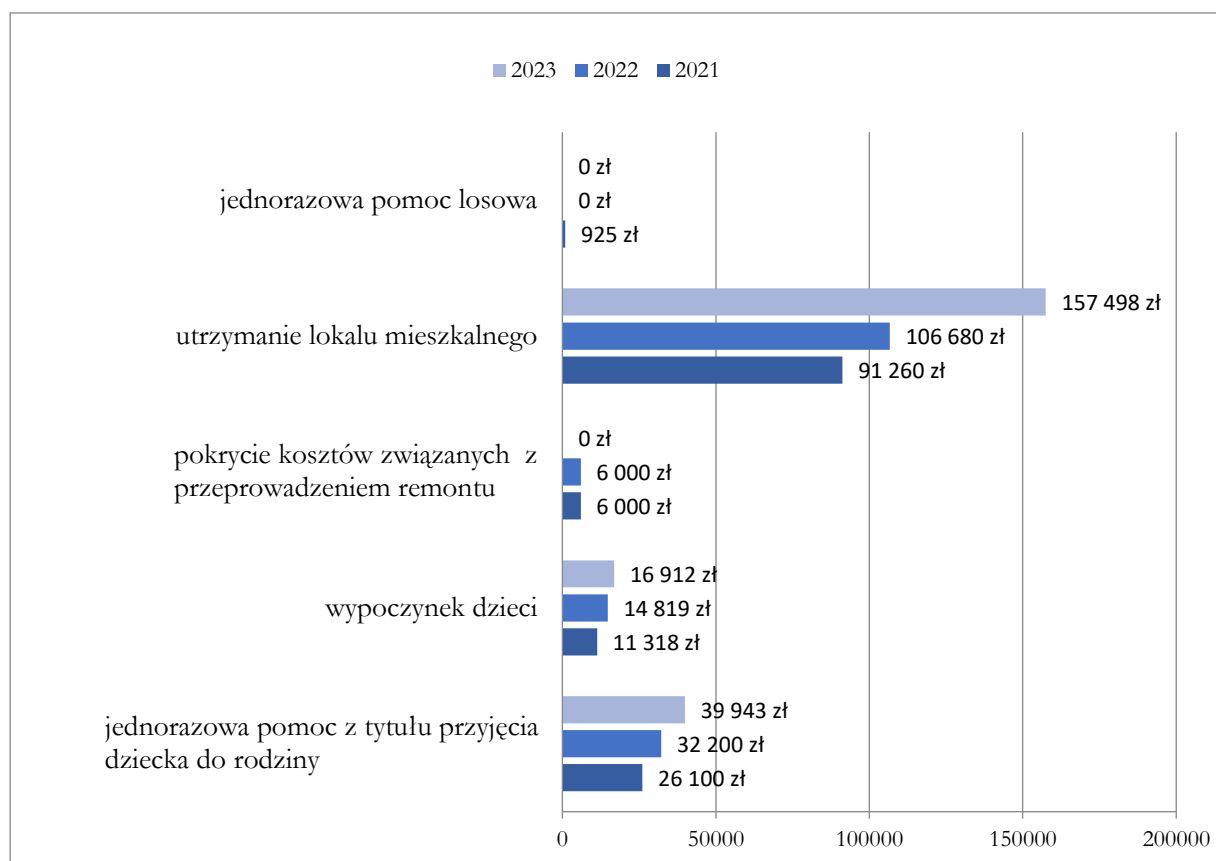
W tabeli poniżej zawarto dane dotyczące wysokości kwot wszystkich wypłaconych środków pieniężnych dla rodzin zastępczych.

Tabela 11: Świadczenia wypłacane rodzinom zastępczym w 2023 r.

Rodzaj świadczenia	Rodziny spokrewnione:		Rodziny niezawodowe:		Rodziny zawodowe:		Rodzinny Dom Dziecka		Razem	
	liczba	kwota świadczeń (zł)	liczba	kwota świadczeń (zł)	liczba	kwota świadczeń (zł)	liczba	kwota świadczeń (zł)	liczba	kwota świadczeń (zł)
pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 136	963 635	588	740 567	200	251 253	199	256 289	2 123	2 211 744
dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	107	26 990	58	14 841	51	12 899	11	2 979	227	57 709
jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny	4	5 300	6	7 643	8	12 000	11	15 000	29	39 943
jednorazowa pomoc losowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wypoczynek dzieci	4	2 850	5	3 552	3	1 500	15	9 010	27	16 912
wynagrodzenie osób za pełnienie zadań rodziny zawodowej	-	-	-	-	91	356 487	26	146 958	117	503 445
wynagrodzenie osób zatrudnionych do pomocy w rodzinach zawodowych i niezawodowych	-	-	-	-	36	40 525	21	102 664	57	143 189
świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	-	-	-	-	40	75 241	15	82 257	55	157 498
razem	1 251	998 775	657	766 603	429	749 905	298	615 157	2 577	3 130 440

W Tabeli 11 zawarto dane dotyczące wysokości wszystkich wypłaconych środków pieniężnych dla rodzin zastępczych, natomiast wykres poniżej obrazuje wysokość świadczeń fakultatywnych wypłaconych rodzinom zastępczym w 2021, 2022 i 2023 roku.

Wykres 1: Świadczenia fakultatywne w rodzinach zastępczych w latach 2021-2023 (w zł)

1.1.6. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych

Usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych po osiągnięciu pełnoletności i opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuje pomoc pieniężna na kontynuację nauki, zagospodarowanie, usamodzielnienie, a ponadto udziela się im pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnieniu oraz zapewnia się im pomoc prawną i psychologiczną.

Ponadto osoby usamodzielniane mają szansę na podniesienie swoich kompetencji i zdobycie kwalifikacji poprzez udział w projektach realizowanych przez PCPR.

W minionym 2023 r. 18 wychowanków rodzin zastępczych osiągnęło 18. rok życia. Proces usamodzielnienia wychowanków rozpoczęto rok wcześniej i obejmuje on wybór opiekuna usamodzielnienia, opracowanie przez usamodzielnianego wychowanka wraz z opiekunem usamodzielnienia, przy udziale pracownika PCPR, indywidualnego programu usamodzielnienia, oświadczenie o pozostaniu w rodzinie zastępczej po ukończeniu pełnoletności, bądź o prowadzeniu samodzielnego gospodarstwa domowego, złożenie wniosku o pomoc pieniężną na kontynuację nauki.

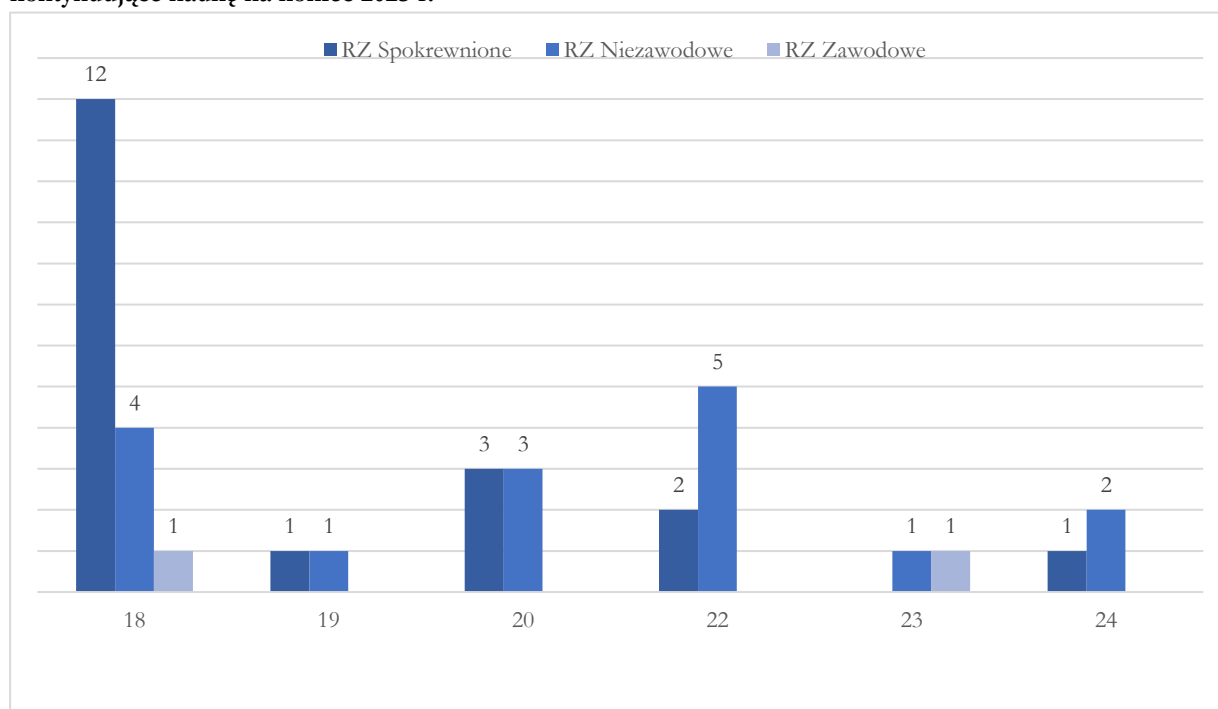
Spośród 18 wychowanków, którzy ukończyli w 2023 roku 18 rok życia, 2 osoby opuściły rodzinę zastępczą spokrewnioną, 16 osób pozostało po osiągnięciu pełnoletności w rodzinach zastępczych: 12 osób w rodzinie zastępczej spokrewnionej; 4 osoby w rodzinie zastępczej niezawodowej.

Zgodnie z zapisem w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 82 ust. 1 i art. 37 ust. 2) rodzinie takiej nadal przysługuje świadczenie, jeżeli osoba pełnoletnia uczy się, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez wychowanka 25. roku życia.

W 2023 r. wszystkich osób będących w procesie usamodzielnienia było 120, z czego:

- 65 osób kontynuowało naukę, w tym 38 osób pozostawało w rodzinach jako pełnoletni na dotychczasowych zasadach (19 osób w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 16 niezawodowej i 2 w zawodowej), 5 osób mieszkało w mieszkaniu chronionym (3 osoby opuścił rodzinę zastępczą spokrewnioną, 1 niezawodową);
- 1 osoba z rodziny zastępczej spokrewnionej przebywała w areszcie śledczym i nie kontynuowała nauki;
- 7 osób ukończyło proces usamodzielniania;
- 47 osób nie kontynuowało nauki, ale nie wykorzystały jeszcze wszystkich należnych świadczeń.

Wykres 2: Osoby usamodzielniane w podziale na wiek pozostające w rodzinie jako osoby pełnoletnie kontynuujące naukę na koniec 2023 r.

Świadczenie z tytułu kontynuowania nauki dla osób, które opuściły pieczę zastępczą wynosi od 1 czerwca 2023 roku 681 zł (wcześniej 595 zł). Świadczenie na kontynuowanie nauki wypłacono w trakcie roku sprawozdawczego w łącznej kwocie 134 069,20 zł, w tym:

- na usamodzielnionych z rodzin zastępczych spokrewnionych – 70 463,90 zł
- na usamodzielnionych z rodzin zastępczych niezawodowych – 55 949,30 zł
- na usamodzielnionych z rodzin zastępczych zawodowych – 0,00 zł
- na usamodzielnionych z rodzinnych domów dziecka – 7656,00

W 2023 r. 7 osób złożyło wnioski o udzielenie pomocy na zagospodarowanie na którego podstawie wydano 7 decyzji na łączną sumę 15 283,00 zł. Z pomocy rzeczowej skorzystało

6 osób, gdzie wypłacono 11 669,00 zł. 1 osoba w roku sprawozdawczym nie skorzystała z przyznanej w drodze decyzji pomocy na kwotę 3563,00.

5 osób to wychowankowie rodzin zastępczych spokrewnionych (1 nie skorzystała z przyznanej pomocy), 1 osoba to wychowanek rodziny zastępczej niezawodowej, 0 osób – wychowanek rodziny zastępczej zawodowej, 1 osoba – wychowanek rodzinnego domu dziecka

Wychowankom, którzy ukończyli naukę przyznawana jest pomoc pieniężna na usamodzielnienie. Z tej formy pomocy w ubiegłym roku skorzystało 6 osób, którym łącznie przyznana została kwota 42 021 zł.

2 usamodzielnienia przyznano wychowankom rodzin zastępczych spokrewnionych w łącznej kwocie 8407 zł, 2 usamodzielnienia przyznano wychowankom rodzin zastępczych niezawodowych w łącznej kwocie 16 807 zł, 1 usamodzielnienie przyznano wychowankowi rodziny zastępczej zawodowej w kwocie 8968 zł, 1 usamodzielnienie przyznano wychowankowi rodzinnego domu dziecka w kwocie 7839 zł.

Wysokość tej pomocy jest uzależniona od czasu pobytu osoby w rodzinie zastępczej i regulowana jest przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wysokość świadczenia na usamodzielnienie określa następująco:

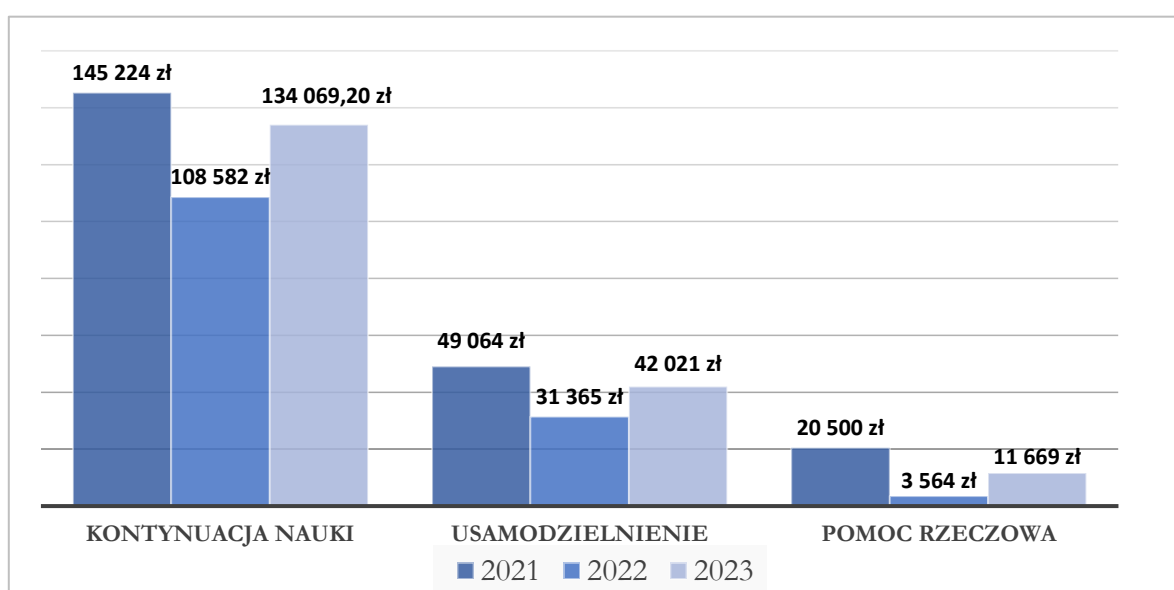
- 1) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej spokrewnionej co najmniej 3 lata – nie mniej niż 4486 zł (wcześniej 3921 zł);
- 2) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej co najmniej 3 lata – nie mniej niż 8968 zł (wcześniej 7839 zł);
- 3) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej od 2 do 3 lat – nie mniej niż 4486 zł (wcześniej 3921 zł);
- 4) jeżeli przebywały w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej od 1 do 2 lat - nie mniej niż 2244 zł (wcześniej 1961zł).

Wysokość świadczeń wypłaconych osobom usamodzielnionym w latach 2021-2023 została przedstawiona w poniższej tabeli i wykresie.

Tabela 12: Świadczenia wypłacone osobom usamodzielnianym w latach 2021-2023

rodzaj świadczenia:	2021		2022		2023	
	liczba osób	kwota świadczeń (zł)	liczba osób	kwota świadczeń (zł)	liczba osób	kwota świadczeń (zł)
na kontynuację nauki	27	145 224	27	108 582	15	134 069,20
na zagospodarowanie w formie rzeczowej	7	20 500	2	3 564	6	11 669,00
na usamodzielnienie	10	49 064	7	31 365	6	42 021,00
razem	44	214 788	36	143 511	27	187 759,20

Wykres 3: Świadczenia wypłacone osobom usamodzielnianym w latach 2021-2023

1.1.7 Współfinansowanie rodzinnej pieczy zastępczej przez gminy

Zgodnie z art. 191 ust. 9 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki związane z utrzymaniem tego dziecka w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach. Łącznie na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2021 gminy przekazały 699 869,11 zł. W 2022 r. gminy zostały zobowiązane do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 650 626,58 zł. W 2023 r. w wysokości 797 566,04 zł. Wysokość wydatków, do których zobowiązane zostały poszczególne gminy Powiatu Polickiego obrazuje Tabela 13.

Tabela 13: Wydatki poniesione przez gminy za dzieci w rodzinach zastępczych za lata 2021 – 2023.

Wysokość wydatków poniesionych przez gminy (w zł):					
	Gmina Police	Gmina Dobra	Gmina Kołbaskowo	Gmina Nowe Warpno	razem
2021	457 634,55	90 252,08	151 982,48	0	699 869,11
2022	446 128,17	48 616,44	155 881,97	0	650 626,58
2023	527 981,72	63 762,78	200 142,22	0	791 886,72
razem	1 431 744,44	202 631,30	508 006,67	0	2 142 382,41

1.1.8. Sprawozdanie Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Starosta Policki Zarządzeniem nr 41/2011 z dnia 5 grudnia 2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach na Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Polickim. Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach nr 1/2012 z dnia 2 stycznia 2012 roku został powołany Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, który realizuje zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

1.1.8.1. Nabór, kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2023 r. prowadzenie naboru dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej było prowadzone na kilku obszarach:

- na portalu społecznościowym Facebook PCPR Police udostępniano informacje promujące pieczę zastępczą oraz publikowano komunikaty dotyczące poszukiwań chętnych osób do wzięcia udziału w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- na stronie internetowej www.pcpr.police.pl umieszczono komunikat o poszukiwaniu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- na stronie internetowej www.dziennikpolicki.pl 24.03.2023 r. umieszczono artykuł dotyczący poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla czworga rodzeństwa,
- na stronie internetowej www.24kurier.pl 27.03.2023 r. umieszczono artykuł dotyczący poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla czworga rodzeństwa,
- 27.03.2023 r. wyemitowano reportaż w telewizji TVP 3 Szczecin, w trakcie którego Dyrektor PCPR informował o poszukiwaniach kandydatów na rodzinę zastępczą, a także o wymogach, które muszą spełnić osoby, które chcą ubiegać się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej,
- na stronie internetowej www.szczecin.tvp.pl 12.04.2023 r. opublikowano artykuł dotyczący znalezienia rodziny zastępczej dla czworga rodzeństwa jak i poszukiwania kandydatów na rodzinę zastępczą dla trzynastu innych małoletnich dzieci,
- na stronie internetowej www.gminadobra24.pl 09.11.2023 r. opublikowano artykuł dotyczący poszukiwania kandydatów chętnych do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, jak i zawodowej rodziny zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2023 r. prowadził także kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Kwalifikacja kandydatów przebiegała w następujący sposób:

- a) omówienie z kandydatem przepisów dotyczących rodziny zastępczej (wstępna weryfikacja kandydata);
- b) badania psychologicznie sprawdzające motywację do pozostania rodziną zastępczą;
- c) badania pedagogiczne sprawdzające predyspozycje wychowawcze do pozostania rodziną zastępczą;
- d) wywiad środowiskowy sprawdzający warunki bytowe kandydatów zgłaszających gotowość oraz chęć do pozostania rodziną zastępczą;
- e) zebranie niezbędnej dokumentacji wymaganej ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- f) zgłoszenie na szkolenie, które przeprowadzane jest poza PCPR (OA Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Szczecinie);
- g) wydanie wstępnej kwalifikacji do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2023 r. do PCPR zgłosiło się 43 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wśród zgłoszonych kandydatów było 12 małżeństw i 19 osób samotnych. Z wymienionych 43 kandydatów, 20 z nich samodzielnie podjęło decyzję o rozpoczęciu kwalifikacji celem pozostania rodziną zastępczą, a 23 zostało skierowanych decyzją Sądu. W 2023 r. żadna osoba nie została przekierowana zgodnie z właściwością przez innego organizatora pieczy zastępczej celem przystąpienia do procedury kwalifikacyjnej.

Tabela 14: Liczba kandydatów przystępujących do procesu kwalifikacji na rodzinę zastępczą w latach 2021-2023 z podziałem na formę rodziny zastępczej.

Podział ze względu na sposób zgłoszenia kandydata do PCPR :	Rok sprawozdawczy					
	2021		2022		2023	
	rodziny spokrewnione	rodziny niezawodowe	rodziny spokrewnione	rodziny niezawodowe	rodziny spokrewnione	rodziny niezawodowe
Samodzielne zgłoszenie	3	7	1	18	8	12
Skierowani decyzją Sądu	6	1	10	2	19	4
Przekierowani z innego powiatu	0	2	0	2	0	0
razem	9	10	11	22	27	16
suma wszystkich kandydatów	19		33		43	

Liczba osób zgłaszających swą gotowość do podjęcia się pełnienia funkcji rodziny zastępczej w 2023 r. jest większa niż w roku poprzednim. Wówczas do PCPR zgłosiły się 33 osoby. Natomiast w 2021 r. było 19 kandydatów. Rok 2023 jest rokiem wykazującym ponowny wzrost osób przystępujących do procedury kwalifikacyjnej celem pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Jednakże liczba osób samodzielnie zgłaszająca gotowość do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej zmalała, co może przyczynić się do trudności związanych z realizacją postanowień Sądu z uwagi na brak kandydatów wyrażających chęć na pozostanie rodziną zastępczą dla niespokrewnionego dziecka.

W 2023 r. w trakcie postępowania kwalifikacyjnego spośród osób samodzielnie zgłaszających swą kandydaturę żaden z kandydatów nie zrezygnował z uczestnictwa w dalszej procedurze. W przypadku pozostałych osób samodzielnie zgłaszających swą gotowość do pozostania rodziną zastępczą czy osób kierowanych decyzją Sądu jeden kandydat nie uzyskał pozytywnej wstępnej kwalifikacji do pełnienia owej funkcji, a także jeden – pomimo otrzymanej pozytywnej kwalifikacji po przesłaniu oceny kandydata do sądu – zrezygnował z chęci pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Liczbę kandydatów, którzy samodzielnie zrezygnowali, zostali przekierowani do innego powiatu, bądź ich wnioski zostały odrzucone przez PCPR czy tutejszy Sąd w latach 2023, 2022 oraz 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15: Kandydaci, którzy samodzielnie zrezygnowali z procedury kwalifikacyjnej, kandydaci których wnioski zostały odrzucone przez PCPR czy sąd oraz którzy zostali przekierowani do innego powiatu zgodnie z właściwością w latach 2021-2023.

	Rok sprawozdawczy		
	2021	2022	2023
Samodzielna rezygnacja kandydata	2	2	1
Odrzucenie wniosku przez PCPR	0	0	1
Odrzucenie wniosku przez Sąd	0	0	3
Przekierowanie do powiatu zgodnie z właściwością	0	0	0
suma wszystkich kandydatów:	2	2	5

W 2023 r. u 15 kandydatów zgłaszających samodzielnie swą kandydaturę do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 16 kandydatów kierowanych decyzją sądu do procesu kwalifikacji umieszczono dzieci na zasadach jak w rodzinie zastępczej.

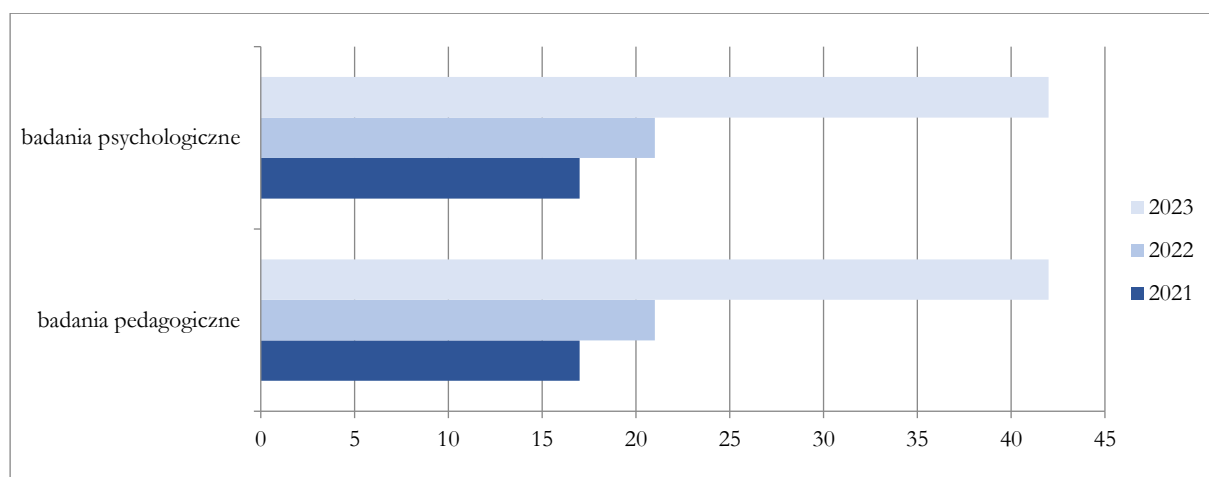
Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, rodziny zastępczej zawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej lub prowadzonego przez ośrodek adopcyjny. Liczba godzin oraz zakres programowy szkolenia powinien być zgodny z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej. Uprawniony pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach kieruje kandydata na owe szkolenie. Po ukończeniu szkolenia kandydat otrzymuje zaświadczenie o jego ukończeniu, które jest wydawane przez podmiot prowadzący.

W 2023 r. szkolenia dla kandydatów przeprowadzono w Ośrodku Adopcyjnym Stowarzyszenia Rodzin Katolickich w Szczecinie. Łącznie w roku sprawozdawczym przeszkolono 7 kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej i niezawodowej rodziny zastępczej. Jeden z tych osób dodatkowo ukończyła szkolenie do pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka, rodziny zastępczej zawodowej, w tym pogotowia rodzinnego.

1.1.8.2. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W 2023 r. przeprowadzonych zostało łącznie 84 badania – 42 badania pedagogiczne i 42 badania psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej kierowani byli na badania decyzją Sądu, bądź zgłaszali się sami, motywowani chęcią sprawowania pieczy nad powierzonymi dziećmi. Poza dwoma kandydatami wszystkie pozostałe badane osoby uzyskały pozytywne opinie o posiadaniu predyspozycji wychowawczych oraz motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W pojedynczych przypadkach wykazano, iż kandydatom pomocne byłoby wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz udział w zajęciach dodatkowych - „Szkola dla Rodziców” celem podniesienia swoich kompetencji wychowawczych. Wykres 4 obrazuje porównanie liczby wykonanych badań psychologicznych i pedagogicznych w latach 2023, 2022 i 2021.

Wykres 4. Porównanie liczby wykonanych badań psychologicznych oraz pedagogicznych w latach 2022, 2021 i 2020.

1.1.8.3. Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji

W 2023 r. na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewnił rodzinom zastępczym udział w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje. Szkolenia były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach projektów: „Dorosłość, samodzielność, rodzina”, „Rodzina razem się trzyma”.

W ramach projektu „Dorosłość, samodzielność, rodzina”, którego celem był rozwój oraz wzrost dostępności usług wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej w dniach 2-4 grudnia 2023 r., dla rodzin zastępczych zostały zorganizowane warsztaty wyjazdowe do Zielonej Góry. W ww. wyjeździe rozwijającym kompetencje społeczne i doskonalące umiejętności osób sprawujących pieczę zastępczą udział wzięło 27 uczestników projektu wraz z rodzinami.

W ramach ww. projektu zakupiono dla rodzin zastępczych i członków rodzin 100 biletów do kina oraz 60 voucherów do Atelier Kulinarnego.

Projekt „Rodzina razem się trzyma”, którego celem było min. podniesienie kompetencji opiekuńczo wychowawczych, umożliwił zorganizowanie rodzinom warsztatów wyjazdowych. Z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego 12 czerwca 9 uczestników projektu z rodzin zastępczych wraz z dziećmi wzięło udział w warsztatach, które odbyły się w formie rejsu statkiem po Odrze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach będąc wnioskodawcą oraz realizatorem ww. projektów, zapewniło rodzinom zastępczym uczestnictwo w szkoleniach pogłębiających kwalifikacje. Rodziny zastępcze uczestniczyły w nich z perspektywą podnoszenia swoich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, a także z perspektywą nawiązywania wzajemnego kontaktu, dzielenia swoich doświadczeń. Rodziny zastępcze spędzając czas ze swoimi rodzinami poza domem, uczyły się wzajemnie wzmacniania więzi i wsparcia.

1.1.8.4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w ramach współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 r. 29 rodzin było objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na wniosek danej rodziny. Natomiast 55 rodzin było objętych indywidualnym wsparciem przez wyznaczonego pracownika PCPR.

Pracownicy rodzinnej pieczy zastępczej pomagają rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Pozostają w systematycznym kontakcie z rodzinami zastępczymi. W 2023 r. pracownicy odbyli 384 wizyty domowe, w ramach których również prowadzili edukację pedagogiczną w zakresie prawidłowych metod wychowawczych, przekazywali materiały informacyjne dotyczące wychowania dzieci, możliwości skorzystania z pomocy specjalistów, a także materiały dydaktyczno-edukacyjne dotyczące sposobów spędzania czasu wolnego z rodziną, takie jak gry, książki.

W ramach wsparcia rodziny, pracownicy przeprowadzają rozmowy indywidualne z rodziną zastępczą oraz z dzieckiem, jeśli rodzina wyraziła zgodę, na temat: problemów emocjonalnych (nazywanie, wyrażanie, rozładowywanie emocji), rozwojowych, zdrowotnych dzieci, trudności związanych z edukacją dzieci, problemów wynikających z nieznaności przepisów prawa, trudnej współpracy z rodziną biologiczną dziecka, problemów opiekuńczo-wychowawczych (w tym agresja i przemoc), konfliktów rodzinnych, używania środków psychoaktywnych oraz alkoholu przez małoletnich, zakłóconej komunikacji pomiędzy dziećmi a rodzinami zastępczymi.

W 2023 r. pracownicy przeprowadzili 1660 rozmów indywidualnych (osobistych i telefonicznych w razie potrzeby). Celem wsparcia rodziny i dziecka pracownicy uczestniczą w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, podczas których opracowują plany pomocy dziecku i monitorują ich realizację w zakresie zaspokajania potrzeb dzieci. W roku 2023 pracownicy wzięli udział w 265 posiedzeniach i przygotowali 318 planów pomocy dziecku.

Ponadto pracownicy wspierają rodziny w regulacji spraw z zakresu prawa. W ramach tych działań pracownicy złożyli 33 wnioski/pozwy o wszczęcie nowych postępowań sądowych dotyczących dzieci i rodzin zastępczych, co wykazano w poniższej tabeli.

Tabela 16: Liczba nowych postępowań sądowych w 2023 r.

Liczba nowych postępowań sądowych, w tym:	2023 r.
wnioski o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci	13
pozwy o alimenty	11
wnioski o rozszerzenie uprawnień rodzin zastępczych	9
razem	33

1.1.8.5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowym, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

W 2023 r. pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali z różnego rodzaju instytucjami w zakresie rozwiązania konkretnego problemu rodziny. Współpraca z innymi instytucjami opierała się głównie na spotkaniach, kontaktach telefonicznych, mailowych oraz spotkaniach online. Współpracowano z niżej wymienionymi instytucjami:

- 1) **z Sądem Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód oraz Szczecin-Centrum, a także z Sądem Okręgowym w Szczecinie** – monitorowanie (kontakt telefoniczny, mailowy, fax) trwających postępowań sądowych dotyczących dzieci i rodzin zastępczych, wnioskowanie nowych postępowań oraz czynne uczestnictwo w każdym postępowaniu sądowym dotyczącym zmiany władzy rodzicielskiej i funkcjonowania rodziny zastępczej – 20 rozpraw sądowych; opracowywanie wspólnie z kuratorami kierunków działań na rzecz rodziny i dzieci, monitorowanie funkcjonowania rodzin zastępczych, obecność kuratorów na posiedzeniach zespołów w sprawie okresowych ocen sytuacji dziecka, a także współpraca podczas realizowania postanowień sądu dotyczących umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej;
- 2) **ze szkołami** (szkoły podstawowe, szkoły zawodowe, szkoły średnie, przedszkola, żłobki, MOS, SOSW, MOW, OHP) – pomoc przy rekrutacji dzieci do szkoły oraz ścisła współpraca z pedagogiem oraz nauczycielami dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, wspólne ustalanie oddziaływań pedagogicznych oraz tworzenie planu IPET, obecność przedstawicieli szkół na okresowych ocenach sytuacji dziecka, wspólne tworzenie modyfikacji planu pomocy dziecku, spotkania problemowe na terenie szkół, wspólne monitorowanie oraz wspieranie uczniów w realizowaniu obowiązku szkolnego;
- 3) **ze świetlicami środowiskowymi** – zapewnienie, organizowanie dzieciom zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych, monitorowanie funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśniczym, wspólne ustalanie oddziaływań pedagogicznych;
- 4) **z Policją** – monitorowanie funkcjonowania rodzin zastępczych pod względem zapewniania bezpiecznego środowiska wychowawczego dla dzieci (wymiana informacji, dokumentacji dotyczącej rodzin), wsparcie ze strony Policji w sytuacjach kryzysowych zaistniałych w rodzinnej pieczy zastępczej, przesłuchania pracowników w sprawach dot. małoletnich i rodzin zastępczych;
- 5) **z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Policach** – pomoc w diagnostyce pedagogiczno-psychologicznej dzieci, wspólne ustalanie kierunków działań na rzecz lepszego funkcjonowania dzieci (np. indywidualne nauczanie, kształcenie specjalne, zalecenia dla szkoły i opiekunów), wsparcie terapeutyczne dzieci i rodzin zastępczych;
- 6) **z Ośrodkami Pomocy Społecznej** – pozyskiwanie informacji na temat rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wspólne działania na rzecz powrotu dzieci do rodziców biologicznych (współpraca z asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym), uczestnictwo pracowników OPS w okresowych ocenach sytuacji dziecka, współtworzenie planu pomocy dziecku. Ponadto pracownicy PCPR Police biorą udział w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w związku rozpoczęciem procedury „Niebieskiej Karty”;
- 7) **z Ośrodkami zdrowia oraz lekarzami specjalistami** – umawianie konsultacji medycznych np. zabiegów. Pracownicy PCPR współpracują z Zachodniopomorskim Instytutem

Psychoterapii w zakresie ustalania terminów konsultacji psychiatrycznych oraz wizyt terapeutów w środowisku rodzin zastępczych i dzieci w ramach Ośrodka Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży. Monitorowany jest również udział rodzin w zaplanowanych wizytach lekarskich.

1.1.8.6 Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

W celu wsparcia rodzin zastępczych w pełnieniu ich codziennej pracy, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej PCPR udostępnia możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji specjalistycznych prowadzonych przez pracowników Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej oraz Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

Z pomocy specjalistów z Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej skorzystało 17 rodzin zastępczych, którym udzielono 52 porady.

Z pomocy psychologa z Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej skorzystało w 2023 r. 14 opiekunów będących rodzinami zastępczymi oraz 22 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej (w roku 2022 z ww. wsparcia skorzystało 8 wychowanków pieczy i 3 opiekunów będących rodziną zastępczą), z którymi indywidualnie spotkał się psycholog 65 razy.

1.1.8.7. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

W 2023 r. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej dokonywano celem:

- a) ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- b) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- c) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną;
- d) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- e) zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- f) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty (np. Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii, Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze), działalności leczniczej (np. Zakład Opieki Leczniczej) lub pomocy społecznej (np. Domy Pomocy Społecznej).

Na podstawie art. 131 Ustawy ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3 roku życia nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych, co 6 miesięcy.

W roku 2023 sporządzono 265 ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Jest to więcej niż w roku poprzednim, w roku 2021 sporządzono ich 276.

Tabela 17: Oceny sytuacji dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej sporządzone w 2021, 2022 i 2023

Oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach:												
Podział ze względu na wiek dziecka:	rodziny spokrewnione			rodziny niezawodowe			rodziny zawodowe i Rodzinne Domy Dziecka			razem		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Dzieci poniżej 3 r.ż.	12	4	5	5	1	5	12	10	26	43	17	36
Dzieci powyżej 3 r.ż. do 18 r.ż.	130	144	132	62	49	55	0	14	42	233	234	229
razem	142	148	137	67	50	60	12	24	68	276	251	265

1.1.8.9. Dokonywanie ocen rodzin zastępczych

Oceny rodziny zastępczej dokonuje się pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Art. 40 Ustawy określa zakres całodobowej opieki i wychowania dziecka, poprzez:

- a) traktowanie dziecka w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- b) zapewnienie dostępu do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- c) zapewnienie kształcenia, wyrównywania braków rozwojowych i szkolnych;
- d) zapewnienie rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
- e) zaspokajanie potrzeb emocjonalnych, bytowych, rozwojowych, społecznych oraz religijnych dziecka;
- f) umożliwianie kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Ocenę rodziny zastępczej sporządza się w konsultacji, szczególnie z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz asystentem pracującym z rodziną biologiczną dziecka. Zakres współpracy asystenta rodziny biologicznej dziecka określa możliwości pracy rodziny zastępczej z rodzicami dziecka w celu ewentualnego powrotu dziecka do rodziny biologicznej. W przypadku braku asystenta funkcję tę przejmuje pracownik socjalny właściwego Ośrodka Pomocy Społecznej, znajdującego się w obszarze zamieszkania rodziców dziecka. Pierwsza ocena rodziny zastępczej dokonywana jest nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Kolejna przeprowadzana jest po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej, niż co 3 lata. Rodzina zastępcza może złożyć w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, zastrzeżenia do starosty, który następnie w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego zastrzeżenia dokonuje jego rozpatrzenia. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez starostę, ocenę rodziny zastępczej sporządza się po raz drugi.

Jeżeli ostateczna ocena rodziny zastępczej jest negatywna, kolejną dokonuje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia dokonania tej oceny. W przypadku kolejnej negatywnej oceny

W roku sprawozdawczym dokonano 43 ocen rodzin zastępczych. Cztery rodziny zastępcze otrzymały ocenę negatywną w tym jedna rodzina zastępcza zawodowa, dwie rodziny zastępcze niezawodowe i jedna rodzina zastępcza spokrewniona.

Dwie ww. rodziny zastępcze niezawodowe, realizując zalecenia poprawiły ocenę z negatywnej na ocenę pozytywną i na pozytywną z zaleceniami.

Zestawienie ocen rodzin zastępczych z podziałem na rodziny zastępcze: spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i Rodzinne Domy Dziecka zawiera poniższa tabela.

Tabela 18: Liczba ocenionych rodzin zastępczych w 2023.

Oceny rodzin zastępczych z podziałem					
Rodzaj opinii:	rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	rodziny zawodowe	Rodzinne Domy Dziecka	razem
pozytywne	20	10	2	1	33
pozytywne z zaleceniami	5	1	0	0	6
negatywne	1	2	1	0	4
razem	26	13	3	1	43

Poniżej w tabeli zestawienie porównawcze ocen rodzin zastępczych i Rodzinnego Domu Dziecka za lata 2021-2023.

Tabela 19: Oceny rodzin zastępczych sporządzone w latach 2021-2023

Oceny rodzin zastępczych															
Podział na rodzaj oceny:	rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodziny zawodowe i pogotowie rodzinne			rodziny dom dziecka			razem		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
pozytywna	27	24	20	18	20	10	3	3	2	1	0	1	49	47	33
pozytywna z zaleceniami	5	1	5	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	1	6
negatywna	0	0	1	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0	1	4
razem	32	25	26	18	20	13	3	4	3	0	0	1	54	49	43

W roku sprawozdawczym ocen rodzin zastępczych było mniej niż w latach poprzedzających.

Zespół kieruje do sądu wnioski o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej.

Nieodłącznym etapem procesu oceny rodzin jest badanie psychologiczne mające na celu wydanie opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dokonywane regularnie co 2 lata. Ponownej diagnostyce psychologicznej poddawane są głównie rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe. W 2023 r. przeprowadzono łącznie 42 okresowych badań psychologicznych u rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Badania były wykonywane przez psychologa, diagnostykę oparto o wywiad, obserwację oraz standardowe narzędzia psychometryczne.

1.1.8.9. Zapewnianie pracownikom Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

W 2023 r. pracownicy Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej, celem podnoszenia kwalifikacji wzięli udział w następujących szkoleniach:

1. 01.04.2023 r., Konferencja-„Autyzm- od rzetelnej diagnozy po kompleksowe wsparcie”.
2. 27-28.03.2023 r., „Zarządzanie motywacją pracownika, ocena pracownika, rozwiązywanie konfliktów w zespole, efektywna rola i zadania kadry kierowniczej”.
3. 22-23.05.2023 r. „KPA - kompendium najnowszych zmian 2-dniowe warsztaty praktyczne obejmujące znowelizowane przepisy kpa i innych ustaw”.
4. 11.06.2023 r. „Work Life Balance, czyli jak utrzymać równowagę między pracą a życiem osobistym”.
5. 29.08.2023 r., „Szkolenie z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”
6. 09.10.2023 r., Szczecin-konferencje-regionalna-parents-first-rodzicu-najpierw-zadbaj-o-siebie
7. 14.11.2023 r., „Depresja u dzieci i młodzieży. Rozpoznanie i pierwsza pomoc”.

Webinary on-line:

1. 18.04.2023 r., „Niezwykły Umysł” – webinar o pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu.
2. 07.09.2023 r., Jak pracować z dzieckiem z afazją?
3. 17.09. 2023 r., „Terapia integracji sensorycznej w pracy z dziećmi jako ważna metoda pracy z dzieckiem w opiece zastępczej”.
4. 26.09.2023 r., „Porozmawiajmy o dzieciach” Siła porozumienia. Jak komunikować się z dzieckiem z pieczy zastępczej?
5. 23.11.2023 r., „Dziecko ze spektrum autyzmu w pieczy zastępczej”.

1.1.8.10. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Regulacja sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu rozpoczęcie procedury kwalifikacji dziecka do adopcji. W 2023 r. w sądach rodzinnych zostało wszczętych 13 postępowań o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci, których rodzice biologiczni nie utrzymywali systematycznego kontaktu z dziećmi i nie wykazywali zainteresowania losem małoletnich, na wnioski złożone przez PCPR.

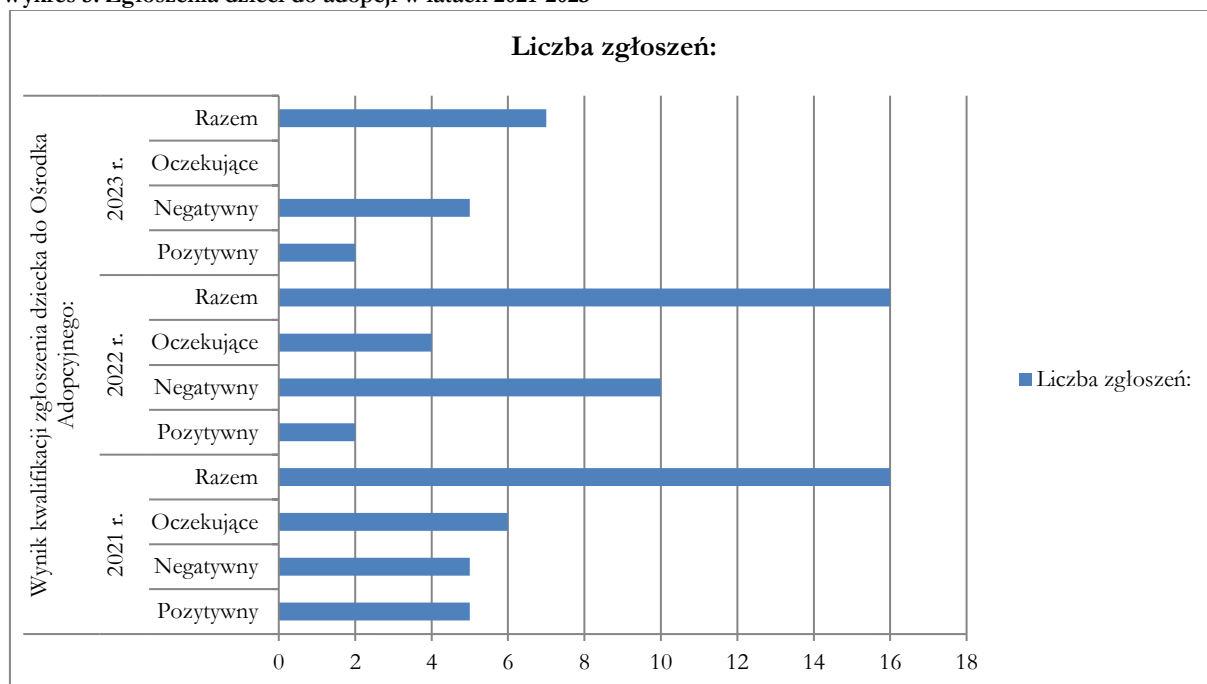
Drugim kierunkiem działań była procedura zrzeczenia polegająca na tym, że rodzic dziecka, zgodnie z art. 119 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 25 lutego 1964 r. z późniejszymi zmianami, przed sądem wyraża zgodę na przysposobienie swojego dziecka w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającej. Pracownicy PCPR wspierają rodziców, szczególnie matki dzieci porzuconych w szpitalu, do podjęcia decyzji o przysposobieniu ich dziecka. Po skompletowaniu dokumentów (zupelny akt urodzenia, dowód osobisty rodzica i wniosek o zrzeczenie) rodzic wraz z pracownikiem PCPR udają się do sądu. W roku sprawozdawczym dokonano jednego zrzeczenia.

W 2023 roku skierowano do Ośrodka Adopcyjnego 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, z czego 2 dzieci otrzymało kwalifikację pozytywną oraz 5 dzieci brak kwalifikacji do adopcji. Dane dotyczące zgłoszeń informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną prezentuje poniższa tabela, a porównanie zgłoszeń w latach 2021-2023 przedstawia Wykres 5.

Tabela 20: Zgłoszenia dzieci do adopcji w latach 2021-2023

wynik kwalifikacji zgłoszenia dziecka do Ośrodka Adopcyjnego:	Liczba zgłoszeń		
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
pozytywny	5	2	2
negatywny	5	10	5
oczekujące	6	4	0
razem	16	16	7

Wykres 5: Zgłoszenia dzieci do adopcji w latach 2021-2023

1.1.8.11 Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki

W roku sprawozdawczym żadna rodzina zastępcza nie zgłosiła okresowej niezdolności do sprawowania opieki nad dziećmi. W związku z powyższym rodziny zastępcze nie korzystały z pomocy rodziny pomocowej.

1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach w 2023 r. funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze – Dom Dziecka nr 1 oraz Dom Dziecka nr 2. W każdej z placówek wyznaczono miejsca dla 14 wychowanków. Jednakże z uwagi na konieczność zabezpieczenia większej liczby małoletnich w placówce opiekuńczo-wychowawczej Domu Dziecka nr 2, 6.11.2023 r. Wojewoda Zachodniopomorski wyraził zgodę na przyjęcie dziecka, pomimo przekroczenia liczby miejsc określonej w regulaminie placówki. W odniesieniu do placówki opiekuńczo-wychowawczej Domu Dziecka nr 1 Wojewoda Zachodniopomorski 29.11.2023 r. – z uwagi na konieczność zabezpieczenia dzieci – także wyraził zgodę na przyjęcie kolejnych małoletnich, pomimo przekroczenia liczby miejsc w regulaminie placówki. Zadania opiekuńczo-wychowawcze na rzecz przebywających w placówkach dzieci realizowało 9 wychowawców, koordynator, 2 kucharki oraz 2 pedagogów, psycholog pracownik socjalny z Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej.

Podstawowe dane o placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21: Podstawowe dane dotyczące pieczy instytucjonalnej na terenie Powiatu Polickiego na dzień 31.12.2023 r.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Powiecie Polickim:		
Placówka	adres:	stan ewidencji wychowanków na 31.12.2023 r.
Dom Dziecka Nr 1 w Policach	ul. Kresowa 26, 72-010 Police	16
Dom Dziecka Nr 2 w Policach	ul. Kresowa 28, 72-010 Police	15
razem		31

Spośród dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Polickiego były dzieci pochodzące z gmin: Police, Kołbaskowo i Dobra, jak również dzieci spoza Powiatu Polickiego, umieszczone w placówkach na mocy porozumienia. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22: Podział wychowanków w pieczy instytucjonalnej w Powiecie Polickim ze względu na gminę, z której pochodzą – stan na 31 grudnia 2023 r.

Gmina/ inny powiat:	Dom Dziecka Nr 1 w Policach	Dom Dziecka Nr 2 w Policach	Razem
Gmina Kołbaskowo	1	0	1
Gmina Dobra	0	3	3
Gmina Police	10	8	18
Gmina Nowe Warpno	0	0	0
z innego powiatu	5	4	9
razem	16	15	31

Dzieci umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Polickiego są w różnym wieku. W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówce opiekuńczo-wychowawczej są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą dyrektora placówki mogą także przebywać osoby, które przebywając w pieczy zastępczej osiągnęły pełnoletniość, jednak nie dłużej niż do 25 roku życia. Taka możliwość istnieje tylko i wyłącznie w przypadku, gdy osoba pełnoletnia kontynuuje naukę. Pełnoletnich wychowanków, którzy pozostają w placówce do ukończenia nauki, którą rozpoczęli przed osiągnięciem 18 roku życia na 31.12.2023 r. było 3. Są to osoby usamodzielniane, pozostające w placówce na szczególnych zasadach, które mogą ją opuścić na własne żądanie. Zgodnie z obowiązującą nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba, która osiągnęła pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletniości opuściła placówkę opiekuńczo-wychowawczą może jeden raz powrócić do dotychczasowej placówki, o ile spełnia warunek kontynuowania nauki. W 2023 r. w Domu Dziecka nr 1 jak i w Domu Dziecka nr 2 nie odnotowano takiego przypadku. Szczegółowe dane wychowanków z podziałem na wiek wychowanków przedstawia Tabela 23.

Tabela 23: Podział wychowanków w pieczy instytucjonalnej w Powiecie Polickim ze względu na wiek – stan na 31 grudnia 2023 r.

	Wiek wychowanków:					
	Do 6 roku życia	7-9 lat	10-13 lat	14-17 lat	18-24 lat	razem
Dom Dziecka Nr 1 w Policach	0	3	2	10	1	16
Dom Dziecka Nr 2 w Policach	0	0	4	9	2	15
razem	0	3	6	19	3	31

Istotne jest także wskazanie na okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego (Tabela 24).

Tabela 24: Podział wychowanków w pieczy instytucjonalnej w Powiecie Polickim ze względu na okres przebywania dzieci – stan na 31 grudnia 2023 r.

	Okres przebywania wychowanków w placówkach opiekuńczo –wychowawczych w Policach:						razem
	do 3 miesięcy	do 6 miesięcy	do 12 miesięcy	do 2 lat	do 3 lat	powyżej 3 lat	
Dom Dziecka Nr 1 w Policach	2	1	3	4	2	4	16
Dom Dziecka Nr 2 w Policach	2	2	0	3	2	6	15
razem	4	3	3	7	4	10	31

Powody, dla których sąd umieszcza dzieci w pieczy zastępczej, są różne. Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące powodów, dla których dzieci przebywają w placówce opiekuńczo- wychowawczej.

Tabela 25: Powody przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego – stan na 31 grudnia 2023 r.

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na skutek	Placówki opiekuńczo-wychowawcze w Policach
sieroctwo	0
pólsieroctwo	5
uzależnienie rodziców od alkoholu, narkotyków	8
przemoc w rodzinie	8
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	9
niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	1
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0
ubóstwo	0
inne	0
dzieci cudzoziemców	0
małoletnie matki	0
razem	31

Jak już wcześniej zaprezentowano, od kilku lat w ww. placówce umieszcza się dzieci nastoletnie, wyjątek stanowią tu liczne rodzeństwa. Nastolatki, którzy są umieszczani z powodu postępującej demoralizacji, trafiają do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, czy Socjoterapeutycznych. Procedurę umieszczenia w takowych formach wsparcia, w oparciu

o ustawę o pomocy społecznej, rozpoczyna placówka opiekuńczo-wychowawcza. Często zdarza się jednak tak, że nastolatek, który trafia do instytucjonalnej pieczy zastępczej ma już sprawę o demoralizację w toku. O umieszczeniu w MOW decyduje sąd, wydając w takiej sprawie stosowne zarządzenia. Natomiast umieszczenie w MOS następuje na podstawie wydanego przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek opiekuna prawnego. Na dzień 31 grudnia 2023 r. stale poza placówkami przebywało łącznie 8 wychowanków. Ten stan faktyczny obrazuje Tabela 26.

Tabela 26: Długotrwała nieobecność wychowanków pieczy instytucjonalnej w Powiecie Polickim – stan na dzień 31.12.2023 r.

Miejsce pobytu:	Dom Dziecka Nr 1 w Policach	Dom Dziecka Nr 2 w Policach	Razem
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	4	5
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	2	0	2
Zakład Poprawczy	0	0	0
Schronisko dla nieletnich	0	0	0
Internat/Bursa	0	0	0
długotrwała ucieczka	0	1	1
razem	3	5	8

1.2.1. Umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Tryb i sposób zabezpieczenia małoletnich reguluje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z niniejszą ustawą do placówki można przyjąć dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję czy Straż Graniczną lub na wniosek rodziców dziecka, dziecka lub osoby trzeciej.

W 2023 r. umieszczono łącznie 14 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Polickiego (w Domu Dziecka nr 1 – 7 wychowanków, w Domu Dziecka nr 2 – 7 wychowanków).

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że ze wszystkich 14 umieszczeń – 10 umieszczeń dotyczyło dzieci pochodzących z Powiatu Polickiego, 4 umieszczenia dotyczyły dzieci pochodzących spoza Powiatu Polickiego.

W 2023 r. 7 umieszczeń miało miejsce w trybie interwencyjnym, gdzie małoletni zostali zabezpieczeni i umieszczeni zgodnie z art. 103 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest zobowiązana przyjąć dziecko w przypadkach natychmiastowego zapewnienia dziecku

opieki. Z 7 umieszczeń interwencyjnych: 6 umieszczeń dotyczyło sytuacji, w której dzieci trafiły z rodziny zastępczej, która zrezygnowała z pełnienia funkcji i należało natychmiast zabezpieczyć dzieci. 1 umieszczenie miało charakter interwencyjny, gdzie dziecko zostało dowiezion do placówki przez Policję w oparciu o art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (z rodziny naturalnej).

3 umieszczenia dotyczyły zabezpieczenia małoletnich zgodnie z wydanym postanowieniem sądu z rodzin biologicznych. Łączenie z rodzin biologicznych zabezpieczono 4 dzieci.

4 umieszczenia dotyczyły zabezpieczenia małoletnich z innych Powiatów zgodnie z wydanym postanowieniem sądu. Z niniejszymi Powiatami zostało podpisane stosowne porozumienie regulujące ponoszenie wydatków związanych z zapewnieniem opieki i wychowania dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 95 ust. 3 w placówce opiekuńczo-wychowawczej można umieścić, w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 14 dzieci, osób które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. Z uwagi na liczbę wydanych postanowień oraz z uwagi na interwencyjne sytuacje wymagające zabezpieczenia małoletnich w pieczy zastępczej, Dyrektor PCPR w Policach był zmuszony wystąpić do Wojewody Zachodniopomorskiego z wnioskiem o zezwolenie na umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej dzieci ponad limit określony a art. 95 ust. 3/art. 230 niniejszej ustawy. Wniosek każdorazowo był opatrzony w stosowne uzasadnienie i dokumentację fotograficzną świadczącą o możliwości zabezpieczenia małoletnich ponad limit. W 2023 r. miała miejsce wizytacja pracownika Urzędu Wojewódzkiego, który sprawdzał warunki bytowe i socjalne małoletnich. PCPR w Policach wystąpił do Wojewody z 4 wnioskami na przestrzeni 2023 r. Każdorazowo zgoda została wydana, a dzieci potrzebujące zabezpieczenia – zabezpieczone. Wystąpienie z wnioskiem o umieszczenie dzieci w placówce, pomimo przekroczenia dopuszczalnego limitu miejsc, jest podyktowane każdorazowo brakiem miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego, a także brakiem miejsca w pieczy zastępczej każdego typu w całej Polsce.

Tabela 27: Napływ dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 r.

Przyczyny umieszczenia:	Dzieci pochodzące z powiatu polickiego	Dzieci pochodzące spoza powiatu polickiego	Razem
z rodziny naturalnej	4	4	8
z rodzinnej pieczy zastępczej	6	0	6
z instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0
inne	0	0	0
razem	10	4	14

W 2023 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Polickiego zakończyło pobyt łącznie 9 dzieci, w tym 1 pochodzące spoza Powiatu Polickiego. Powody opuszczenia

instytucjonalnej pieczy zastępczej były następujące: powrót pod opiekę rodziców/rodzica biologicznego, usamodzielnienie się w związku z ukończonym 18 rokiem życia lub przeniesienie do rodzinnej formy pieczy zastępczej. Stan liczbowy wychowanków opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą na terenie Powiatu przedstawia tabela poniżej.

Tabela 28: Zakończenie pobytu dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 r.

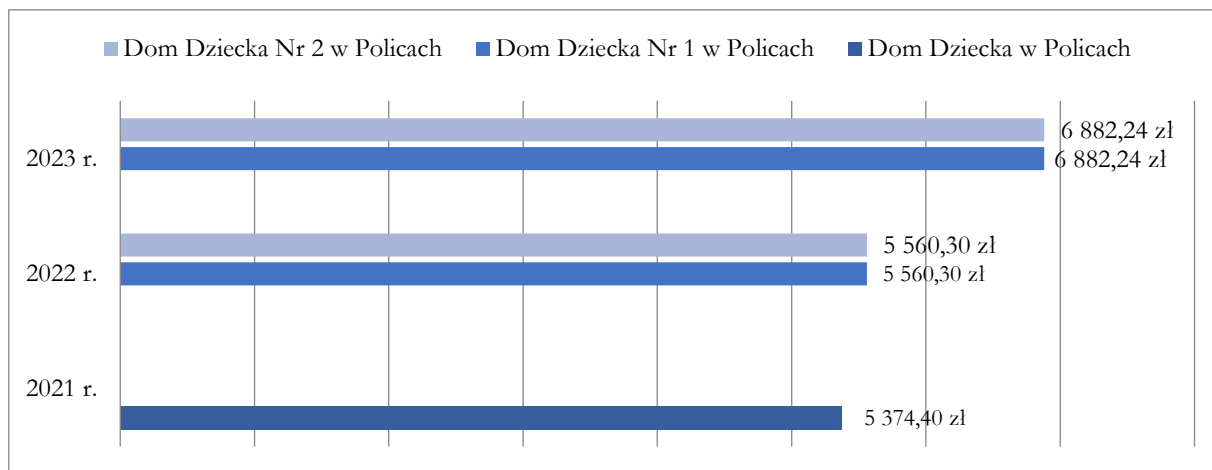
Przyczyny odpływu	Dom Dziecka Nr 1 w Policach	Dom Dziecka Nr 2 w Policach	Razem
powrót do rodziny naturalnej	2	3	5
umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	0	1	1
umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej	0	0	0
przysposobienie	0	0	0
ośrodek wychowawczy w postaci Zakładu Karnego (pełnoletni wychowanek)	0	0	0
pełnoletni wychowankowie – usamodzielnienie	0	3	3
restrukturyzacja – zmiana placówki	0	0	0
inne – umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej	0	0	0
razem	2	7	9

1.2.2 Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Raz do roku Starosta Powiatu Polickiego wydaje zarządzenie w sprawie ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach. Zarządzenie zostaje ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach. Natomiast nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Członkowi Zarządu Powiatu w Policach. Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w Domu Dziecka

w Policach, Domu Dziecka nr 1 w Policach oraz Domu Dziecka nr 2 w Policach w latach 2021-2023 przedstawiono na Wykresie nr 6.

Wykres 6: Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Powiecie Polickim w latach 2021-2023 (w zł)

1.2.2.1 Porozumienia między powiatami

Na 1 stycznia 2023 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego przebywało 6 dzieci pochodzących z innych powiatów, w okresie sprawozdawczym zawarto 4 nowe porozumienia z czego w roku sprawozdawczym odeszło z instytucjonalnej pieczy zastępczej 1 dziecko umieszczone na terenie Powiatu Polickiego na mocy zawartego porozumienia. Na dzień 31.12.2023 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Polickiego przebywało 9 dzieci pochodzących z innych powiatów. W okresie sprawozdawczym Powiat Policki otrzymał środki w kwocie 759 507,90 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenów innych powiatów, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach na dzień 31.12.2023 r. przebywało 4 dzieci z Powiatu Polickiego. Powodem umieszczenia dzieci poza powiatem była między innymi zmiana placówki zgodnie z postanowieniem sądu na placówkę specjalistyczno-terapeutyczną. Na ich utrzymanie przekazaliśmy środki finansowe w wysokości 286 563,91 zł. Szczegółowe dane obrazuje Tabela 29.

Tabela 29: Zwrot wydatków na dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2023 r. (w zł)

	Liczba dzieci:	Kwota
dzieci z innych powiatów przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Powiatu Polickiego – POROZUMIENIA	9	dla Powiatu Polickiego 759 507,90 zł
dzieci z innych powiatów przebywające w placówce opiekuńczo-wychowawczej w na terenie Powiatu Polickiego – BEZ POROZUMIENI	0	dla Powiatu Polickiego 0 zł
dzieci z Powiatu Polickiego przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów – POROZUMIENIA	4	dla innych powiatów 286 563,91 zł

1.2.2.2 Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy

Od 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia wydatków w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy), 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) i 50% (w trzecim roku i następnych latach) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczych. Z tego tytułu Powiat otrzymał kwotę 737 259,89 zł (Tabela 30).

Tabela 30: Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej z podziałem na gminy w 2023 r. (w zł)

Procent współfinansowania	Gmina, z której pochodzą dzieci				razem
	Gmina	Gmina	Gmina	Gmina	
	Kołbaskowo	Dobra	Police	Nowe Warpno	
kwota (10 %)	0	8 169,86	4 606,66	0,00	12 776,52
kwota (30 %)	0	0	92 267,86	0,00	92 267,86
kwota (50 %)	97 399,34	39 971,50	494 844,67	0,00	632 215,51
razem	97 399,34	48 141,36	591 719,19	0,00	737 259,89

Porównując współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy w latach 2021-2023, można zauważyć znaczny wzrost kwoty współfinansowania instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2023 r. Wzrost kwoty współfinansowania instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy w 2023 r. wynika ze wzrostu procentowego obciążenia gmin w trakcie roku budżetowego z uwagi na okres przebywania wychowanków w pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, drugim czynnikiem jest wzrost średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w Domu Dziecka nr 1 i nr 2 w Policach.

Tabela 31: Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej przez gminy w latach 2021-2023 (w zł)

Współfinansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej		
2021 r.	2022 r.	2023 r.
475 043,65	617 851,55	737 259,89

1.2.3. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki opiekuńczo-wychowawcze włączone są w struktury Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Policach. W związku z powyższym Dział Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej odpowiedzialny jest za organizację Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. W 2023 r. tak jak w latach poprzednich okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej dokonywano celem:

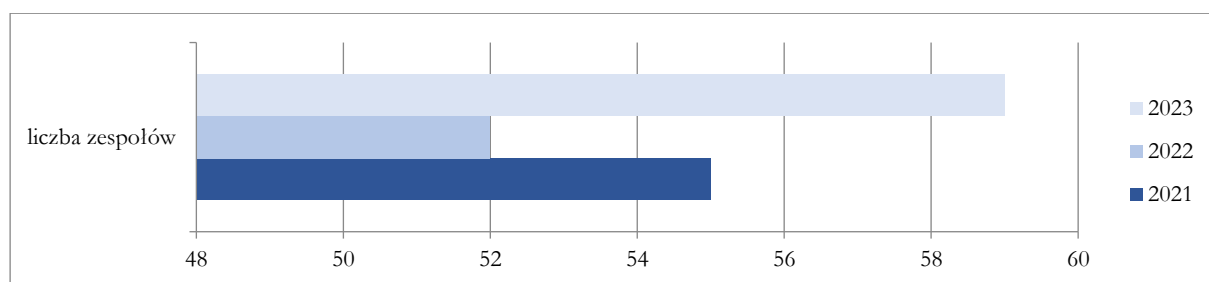
- a) ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- b) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- c) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną;
- d) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- e) zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- f) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty (art. Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii, Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze), działalności leczniczej (art. Zakład Opieki Leczniczej) lub pomocy społecznej (art. Domy Pomocy Społecznej).

Na podstawie art. 138 Ustawy ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci poniżej 3. roku życia nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych, co 6 miesięcy. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu nie przebywają aktualnie dzieci poniżej 3. roku życia.

W 2023 r. przeprowadzono wszystkie zaplanowane oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, których łącznie było 59 (w 2022 r. odbyły się 52 oceny, a w 2021 r. odbyło się ich 55).

Porównanie liczby dokonanych okresowych ocen sytuacji dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2021, 2022 i 2023 przedstawia Wykres 7.

Wykres 7: Porównanie liczby Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w latach 2021, 2022, 2023

1.2.4. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzicom dążącym do odzyskania władzy rodzicielskiej

W trakcie posiedzeń Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, które odbywają się co pół roku, omawiana jest między innymi możliwość powrotu dziecka pod opiekę rodziców biologicznych. Jeżeli rodzice wykazują chęć odzyskania pełni władzy rodzicielskiej PCPR zapewnia im wsparcie w podejmowanych działaniach, które jest związane z ich indywidualnymi potrzebami. W ramach współpracy z rodzicami biologicznymi w kierunku powrotu dzieci pod ich opiekę PCPR zapewnia:

1. pomoc prawną, którą można podzielić na:

- a) pomoc w zakresie rozwiązywania problemów finansowych związanych głównie z długami komorniczymi – w roku sprawozdawczym z tej możliwości nie skorzystała żadna rodzina;
- b) pomoc w zakresie sporządzania wniosków do sądu o przywrócenie władzy rodzicielskiej, o urlopowanie oraz w zakresie sporządzania odwołania do sądu od wydanych postanowień – nie skorzystała z niej żadna rodzina biologiczna;

2. możliwość urlopowania dzieci do rodziców biologicznych za zgodą sądu lub Dyrektora placówki. Pracownik Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej sprawdza warunki oraz przeprowadza wywiad z rodziną, na podstawie czego oceniana jest możliwość urlopowania dziecka do rodziców. Podczas urlopowania rodziny pozostają pod nadzorem pracowników PCPR. Z możliwości urlopowania dziecka w dni wolne od nauki w 2023 r. skorzystało 11 rodzin biologicznych.

3. udział pracownika Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej w sprawach sądowych dotyczących przywrócenia władzy rodzicielskiej – odbyły się 4 sprawy, które dotyczyły 4 rodzin.

1.2.5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowym, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

W 2023 r. pracownicy organizatora pieczy zastępczej współpracowali z różnego rodzaju instytucjami w zakresie: realizowania Planów Pomocy Dziecku, wspierania wychowanków w rozwijaniu ich pasji oraz zainteresowań, zaspokajaniu ich indywidualnych potrzeb oraz wspieraniu rodzin biologicznych w dążeniu do odzyskania władzy rodzicielskiej.

W celu realizacji wyżej wymienionych działań pracownicy PCPR podejmowali współpracę z:

1) Sądem Rejonowym Szczecin Prawobrzeże i Zachód poprzez: telefoniczne monitorowanie trwających postępowań sądowych dotyczących wychowanków, uczestniczenie w 12 rozprawach, które dotyczyły wychowanków oraz ich rodzin, z czego: 4 rozprawy dotyczyły przywrócenia władzy rodzicielskiej, 2 pozbawienia władzy rodzicielskiej, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, 3 ustanowienia opiekuna prawnego, oraz 3 rozprawy, które dotyczyły demoralizacji dwóch wychowanków.

2) Kuratorami sądowymi: 5 rodzin wychowanków przyjętych do placówek w 2023 r. było objętych w momencie umieszczenia dzieci nadzorem kuratora, w tym 3 rodziny starające się o przywrócenie władzy rodzicielskiej. Pracownicy PCPR pozostawali z nimi w kontakcie telefonicznym oraz osobistym w zakresie planowania dalszej współpracy z rodziną na rzecz powrotu dzieci do domu. 2 wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej w 2023 r. było również objętych nadzorami kuratora z uwagi na demoralizację. Pracownicy PCPR z kuratorami byli w stałym kontakcie osobistym, jak i telefonicznym, w zakresie monitorowania funkcjonowania wychowanków w placówce i szkole.

3) Szkołami, do których uczęszczają wychowankowie, w tym z: czterema Szkołami Podstawowymi, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, czterema Szkołami Branżowymi I Stopnia, pięcioma Liceami Ogólnokształcącymi, trzema Technikami, czterema Młodzieżowymi Ośrodkami Socjoterapii, dwoma Młodzieżowymi Ośrodkami Wychowawczymi. Współpraca przebiega w zakresie zapewniania wychowankom odpowiedniego wsparcia edukacyjnego, rozwijania ich zdolności, wyrównywania braków edukacyjnych. Przedstawiciele szkół są zapraszani na posiedzenia Zespołów do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, podczas których omawiana jest aktualna sytuacja wychowanków oraz ich potrzeby w sferze edukacyjnej. Pracownicy PCPR kontaktują się telefonicznie oraz osobiście z pracownikami szkół czy ośrodków, uczestniczą w zebraniach i indywidualnych konsultacjach. Ponadto w roku sprawozdawczym przez wzgląd na przyjęcie do placówki 14 nowych wychowanków podejmowano współpracę ze szkołami, do których uczęszczali, w celu stworzenia diagnozy psychofizycznej, rozpoznania możliwości wychowanków i objęcia ich wymaganym i potrzebnym wsparciem, adekwatnym do ich indywidualnych potrzeb.

4) Policją – w 2023 r. dwoje wychowanków przebywało na długotrwałych ucieczkach w związku z tym pracownicy PCPR informowali policję o nowo powziętych informacjach. Dodatkowo na bieżąco wychowawcy placówki opiekuńczo-wychowawczej zgłaszali samowolne oddalenia się z placówki jednego z wychowanków. W roku sprawozdawczym Inspektorowi do Spraw Nietletnich Komendy Powiatowej w Policach zgłoszono również kradzieże przedmiotów dokonywanych przez z wychowanków na terenie placówki oraz szkoły. Ponadto opiekun prawny jednej z wychowanek w porozumieniu z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach zgłosił do KP Police zawiadomienie o podejrzeniu dopuszczania się wobec 2 małoletnich innej czynności seksualnej oraz próby zastraszenia 1 wychowanka przez ojca innego z wychowanków.

5) Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi – w 2023 r. ze wsparcia Poradni w Policach i Dębnie w zakresie diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej i/lub orzecznictwa skorzystało 8 wychowanków. Ponadto wychowawcy kierujący procesem wychowawczym korzystali z konsultacji ze specjalistami art.: pedagogiem, psychologiem, terapeutą, logopedą. 4 wychowanków skorzystało z diagnostyki psychologiczno-pedagogicznej w OZSS w Koszalinie i Szczecinie

6) Ośrodkami Pomocy Społecznej – udział pracowników OPS w posiedzeniach Zespołu Do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka, współpracują w tworzeniu Planu Pomocy Dziecku, przeprowadzają wizyty oraz wywiady środowiskowe z rodzicami biologicznymi. Ponadto 1 rodzina była objęta wsparciem asystenta rodziny, z którymi PCPR współpracował w zakresie realizowania Planu Pracy z Rodziną oraz umożliwienia dzieciom powrotu do rodzin biologicznych.

7) Sponsorzy i wolontariusze:

- 1) Na stałe z placówkami współpracuje sześćcioro wolontariuszy, którzy udzielają wychowankom m.in. korepetycji z matematyki i języka angielskiego, współorganizują ważne dla wychowanków uroczystości – m.in. urodziny, współorganizują i uczestniczą w wycieczkach rowerowych, wyjazdach na baseny i wyjazdach do kina;
- 2) Motocykliści – z placówkami na stałe współpracują trzy kluby motocyklowe. Klub Motocyklowy „Motocykliści o Wielkich Sercach” ze Szczecina zorganizował dwie imprezy na terenie placówek. Pierwsza była zorganizowana z okazji rozpoczęcia roku szkolnego 2023/2024, zaś druga z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Dzieci zostały również zaproszone przez nich na imprezę w kompleksie rekreacyjnym „Arkonka” pt. Garden of Lights. Klub Motocyklowy „Harley Davidson” ze Szczecina zorganizował dla wychowanków imprezę plenerową, Stowarzyszenie Motocyklowe „Sokół” Police przygotowało dla dzieci upominki i zorganizowało imprezę na terenie Domu Dziecka;
- 3) IT Serwis Sp. z o.o. Szczecin – dwójka wychowanków, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce, otrzymała w nagrodę telefony, przekazanie dla wszystkich wychowanków bonów zakupowych do Allegro;
- 4) 12 Brygada Zmechanizowana Batalion Dowodzenia I Kompania Dowodzenia ze Szczecina – upominki świąteczne, udział w imprezach organizowanych na terenie jednostki, organizowanie ognisk, zabaw sportowych, organizowanych na terenie Domów Dziecka;

- 5) 12 Batalion Ułanów Podolskich, Kompania Ochrony i Regulacji Ruchu – udział wszystkich wychowanków w imprezach sportowych organizowanych na terenie placówki, upominki świąteczne, udział wychowanków w dniach otwartych jednostki;

Z placówkami na stałe współpracują również inne firmy oraz osoby prywatne:

- 1) Zakład Fryzjerski „Grażyna” z Polic – nieodpłatne usługi fryzjerskie dla wszystkich wychowanków,
- 2) Mariusz Prgiel, Grzegorz Januszewski, Paweł Krawczyk, Jolanta i Jakub Moszkowscy, Sylwia i Arkadiusz Zarzyccy, Jacek Majdan – zakup szkła do pracowni witrażowej,
- 3) SP nr 48 ze Szczecina – przekazanie upominków świątecznych,
- 4) Paweł Krawczyk – prezenty, bony do CH GALAXY, koce, ręczniki, odzież zimowa,
- 5) Pracownicy sieci sklepów Lidl – zakup upominków świątecznych,
- 6) Cukiernia „Domowa” Szczecin – nieodpłatne przekazywanie dla dzieci ciast i innych słodyczy z okazji świąt oraz innych uroczystości,
- 7) Firma „Fairwind” ze Szczecina zorganizowała dla dzieci wyjście do Centrum Techniki Morskiej w Szczecinie, przygotowała dla dzieci świąteczne upominki
- 8) Firma „Polchar” z Polic – przygotowanie imprezy mikołajkowej, przygotowanie dla dzieci upominków.

1.2.6. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

Regulacja sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej ma na celu rozpoczęcie procedury kwalifikacji dziecka do adopcji. W przypadku wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2023 r. nie dokonano nowego zgłoszenia do Ośrodka Adopcyjnego z uwagi na brak regulacji sytuacji prawnej małoletnich wychowanków. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach współpracowało z Ośrodkiem Adopcyjnym poprzez aktualizowanie informacji o dzieciach, które dotychczas otrzymały kwalifikację do adopcji oraz poprzez zapraszanie przedstawicieli Ośrodka na posiedzenia Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

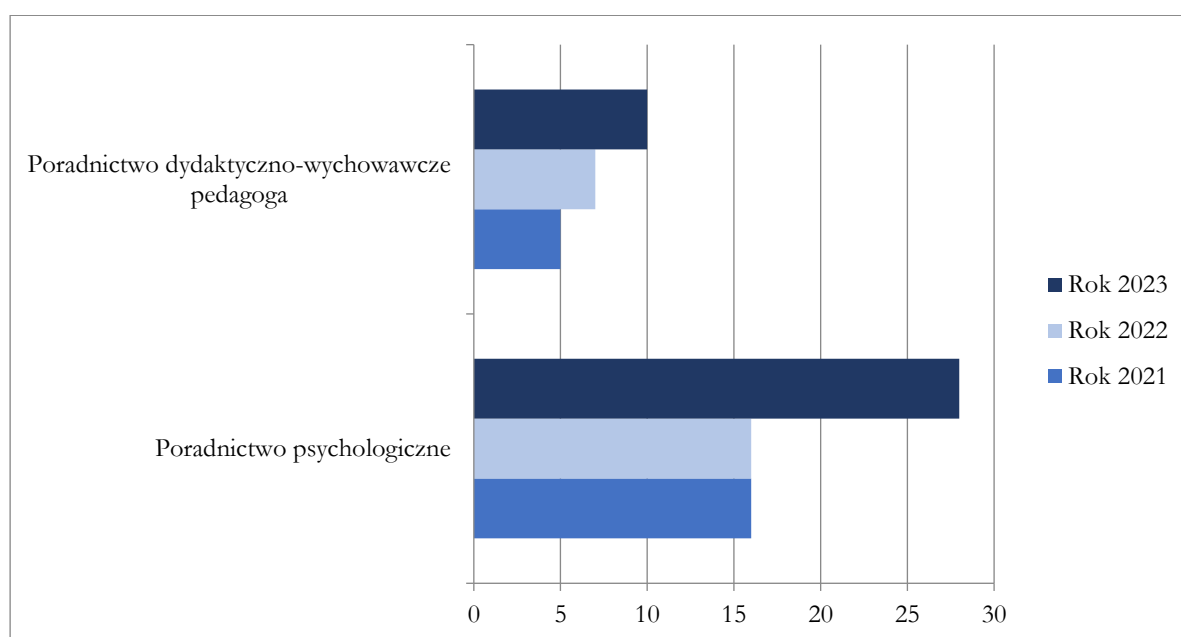
1.2.7 Prowadzenie poradnictwa dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Dzieci przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej mają możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji specjalistycznych prowadzonych przez psychologa i pedagogów Działu Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej. W okresie sprawozdawczym z poradnictwa psychologicznego skorzystało 28 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej (w roku poprzedzającym skorzystało 16 wychowanków). Ze wsparcia dydaktyczno-wychowawczego pedagoga skorzystało 10 wychowanków placówek (w roku poprzedzającym było to 7 wychowanków) – por. Tabela 32.

Tabela 32: Liczba wychowanków objętych wsparciem poradnictwa specjalistycznego w latach 2021, 2022 i 2023

Rok	Rodzaj wsparcia	
	poradnictwo psychologiczne	poradnictwo dydaktyczno-wychowawcze pedagoga
rok 2021	16	5
rok 2022	16	7
rok 2023	28	10

Wykres 8: Porównanie liczby osób korzystających z poradnictwa psychologicznego oraz dydaktyczno-wychowawczego pedagoga w latach 2021, 2022 i 2023

Poradnictwo psychologiczne to forma pomocy, która ma na celu utrzymanie zdrowia psychicznego osób narażonych na silny stres oraz doświadczających życiowych trudności, które spowodowane są zmianami rozwojowymi, a także innymi czynnikami. Odczuwanie lęku, poczucie stałego zagrożenia, niepewność mogą skutecznie obniżyć jakość życia i przyczynić się do rozwoju zaburzeń psychicznych. Wychowankowie zgłaszali się z indywidualnymi trudnościami, takimi jak: niepokojące ich stany emocjonalne, zaburzenia zachowania, trudności w relacjach rówieśniczych, brak akceptacji swojego wyglądu, problemy edukacyjne.

Ponadto w przypadku każdego dziecka przyjętego do placówki przeprowadzana jest z nim indywidualna rozmowa, podczas której wychowanek ma możliwość zapoznania się ze specjalistą i nawiązania z nim relacji, a specjalista może poznać dziecko. Wychowanek ma możliwość skorzystania z poradnictwa psychologa i pedagoga, kiedy tylko zasygnalizuje taką potrzebę.

Przeprowadzane są również rozmowy z wychowawcami oraz obserwacja własna wychowanków i ich funkcjonowania. Na tej podstawie sporządzana jest diagnoza psychofizyczna, która ma na celu wieloaspektowe rozpoznanie potrzeb dziecka. W roku sprawozdawczym pedagog sporządził 11 diagnoz psychofizycznych, w poprzednim roku było ich 8 (Tabela 33).

Tabela 33: Liczba sporządzonych diagnoz z podziałem na lata 2021, 2022 i 2023

Liczba sporządzonych diagnoz	Podział ze względu na lata		
	2021	2022	2023
	16	8	11

1.2.8. Pomoc usamodzielnianym wychowankom

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej proces ten może trwać do kilku lat, maksymalnie do ukończenia przez wychowanka 25. roku życia.

Zasady procesu usamodzielnienia regulują:

- w przypadku osób pełnoletnich opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 954),
- w przypadku osób opuszczających, po osiągnięciu pełnoletniości, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną: Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 roku poz. 1426 z późn. zm.)

Do pomocy dla osób usamodzielnianych, które przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. przed 01.01.2012 r., opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo pobierają pomoc przyznaną im na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. ustawę o pomocy społecznej w brzmieniu, w jakim obowiązywała przed 01.01.2012 r., rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Usamodzielnianym wychowankom opuszczającym placówkę opiekuńczo-wychowawczą przysługuje pomoc na:

- 1) kontynuację nauki w wysokości 681,00 zł miesięcznie;

2) usamodzielnienie:

- a) nie mniej niż 8968 zł, jeżeli osoba przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- b) nie mniej niż 4486 zł, jeżeli osoba przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- c) nie mniej niż 2244 zł, jeżeli osoba usamodzielniana przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez rok.

3) zagospodarowanie w wysokości nie niższej niż 2 039 zł, a w przypadku osoby niepełnosprawnej legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, nie niższej niż 4077 zł.

Według Ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie usamodzielnianym wychowankom opuszczającym ośrodki/zakłady przysługuje pomoc na:

- 1) kontynuację nauki w wysokości 30% podstawy, wynoszącej 1837 zł, czyli 551,10 zł miesięcznie;
- 2) usamodzielnienie (w zależności od tego, jaką formę instytucjonalnej pieczy zastępczej osoba usamodzielniana opuszcza)
 - a) w przypadku, gdy osoba usamodzielniana przebywała w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, jeśli pobyt w nim trwał powyżej trzech:
 - 400% podstawy wynoszącej 1837 zł (7348 zł),
 - b) w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich:
 - 300% podstawy wynoszącej 1837 zł (5511 zł), w przypadku przebywania przez okres powyżej trzech lat,
 - 200% podstawy wynoszącej 1837 zł (3674 zł), w przypadku przebywania od dwóch do trzech lat,
 - 100% podstawy wynoszącej 1 837 zł, w przypadku przebywania od roku do dwóch lat,

Placówka opiekuńczo-wychowawcza

W 2023 r. 3 usamodzielnianych opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą, skorzystało z jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, 1 usamodzielniany z pomocy na zagospodarowanie. 5 usamodzielnianych skorzystało z pomocy finansowej na kontynuację nauki.

Placówka młodzieżowe ośrodki wychowawcze

W 2023 r. 2 usamodzielnianych opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą, skorzystało z jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, 1 usamodzielniany z pomocy na zagospodarowanie. 3 usamodzielnianych skorzystało z pomocy finansowej na kontynuację nauki.

Szczegółowe informacje na temat przydzielonej pomocy dla wychowanków z podziałem na formę opieki zastępczej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34: Pomoc finansowa i rzeczowa udzielona usamodzielnianym wychowankom w 2023 r. z podziałem na placówki (w zł)

Typ placówki:	Rodzaj pomocy udzielonej usamodzielnianym wychowankom:						
	Pieniężna na usamodzielnienie		na zagospodarowanie		na kontynuację nauki		Razem (wysokość pomocy)
	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	liczba wychowanków	wysokość pomocy (zł)	
opiekuńczo wychowawcze	3	26 904	1	4 049,24	5	18 208	49 161,24
młodzieżowe ośrodki wychowawcze	2	7 348	1	2 000	3	9 617,62	18 965,62
młodzieżowy ośrodek socjoterapii	0	0	0	0	0	0	0
dom samotnej matki	0	0	0	0	0	0	0
zakład poprawczy	0	0	0	0	0	0	0
schronisko dla nieletnich	0	0	0	0	0	0	0
Razem	5	34 252	2	6 049,24	8	27 825,62	68 126,86

Usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem

lokalnym. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i – w zależności od sytuacji życiowej wychowanka – może trwać do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia.

W procesie usamodzielnienia niezbędne jest wsparcie instytucji i organizacji, które zajmują się pomocą dla osób usamodzielnianych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach jako instytucja udzielająca pomocy osobom usamodzielnianym prowadzi działalność edukacyjną i szkoleniową dla osób usamodzielnianych oraz ich opiekunów. 14 czerwca 2023 r. odbyło się w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Trzebieży spotkanie pracowników PCPR z wychowankami, którzy wkrótce rozpoczną proces usamodzielnienia. Na spotkaniu omówione zostały następujące kwestie:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako instytucja udzielająca wsparcia osobom usamodzielnianym, zakres pomocy dla wychowanków i formy wsparcia.
- 2) Proces usamodzielnienia w poszczególnych etapach – wybór opiekuna usamodzielnienia, sporządzenie Indywidualnego Planu Usamodzielnienia, złożenie dokumentów do PCPR z zachowaniem określonych terminów.
- 3) Precyzowanie planów edukacyjnych i zawodowych oraz umiejętne rozpoznanie wszystkich aspektów życiowych osoby usamodzielnianej, które mają wpływ na proces usamodzielnienia wychowanka.
- 4) Rola opiekuna procesu usamodzielnienia i współpraca z nim osoby usamodzielnianej.
- 5) Prawa i obowiązki osoby usamodzielnianej wynikające z przepisów określonych w aktach wykonawczych.
- 6) Mieszkanie chronione – zasady przyznawania miejsca w mieszkaniu, obowiązujący w nim regulamin, prawa i obowiązki wychowanków.

Wychowankowie byli zainteresowani poruszaną tematyką, chętnie zadawali pytania i uczestniczyli w dyskusji. Pracownicy PCPR udzielali wychowankom wyczerpujących odpowiedzi na zadawane przez nich pytania. Wychowankowie na spotkaniu otrzymali wszelkie niezbędne informacje, dzięki którym będą mogli przejść przez proces usamodzielnienia z większą pewnością, osiągając wyznaczone sobie cele życiowe, aby w dalszej perspektywie proces usamodzielnienia został uwieńczony sukcesem.

2. DZIAŁ PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO I INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Do zadań realizowanych przez Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej należało w szczególności:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego realizowanego przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego realizowanego przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii;
- 3) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego obejmującego szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym: problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną;

- 4) prowadzenie interwencji kryzysowej, polegającej na udzielaniu natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w uzasadnionych sytuacjach także schronienia;
- 5) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 6) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 7) udzielanie całodobowego schronienia dla ofiar przemocy domowej, w sytuacji kryzysowej osób lub rodzin, wymagających takiego działania;
- 8) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 9) prowadzenie spraw w zakresie działalności ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;
- 10) prowadzenie spraw w zakresie udzielenia pomocy cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy bądź objętych ochroną uzupełniającą;
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych;
- 12) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu Powiatu;
- 13) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu;
- 14) przeprowadzanie wywiadów środowiskowych oraz przygotowanie decyzji administracyjnych w wymaganym zakresie spraw;
- 15) przygotowanie i realizowanie projektów w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i innych środków zewnętrznych;
- 16) prowadzenie spraw w zakresie działalności ośrodka wsparcia-Dziennego Domu Senior+ w Policach;
- 17) prowadzenie wolontariatu dla osób i rodzin wymagających wsparcia, w tym dla rodzin zastępczych;
- 18) realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wymienionych w art. 76 ust 4, pkt 6-7 oraz 9-10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.1. Interwencja kryzysowa i poradnictwo specjalistyczne

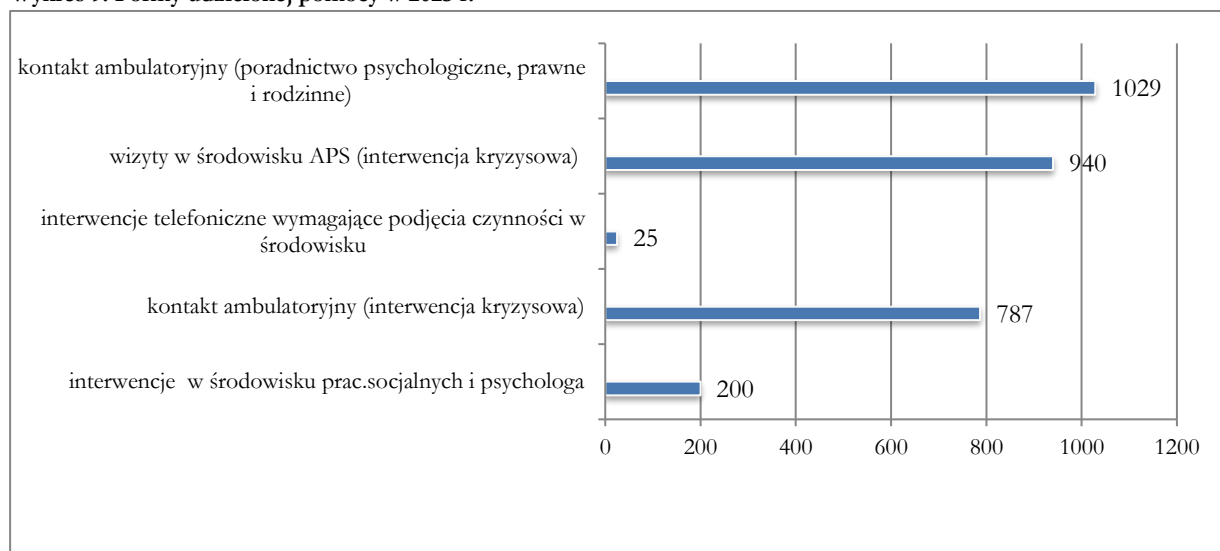
Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w 2023 r. czynny był od poniedziałku do czwartku w godzinach od 7:30 do 18:00, w piątki w godzinach 7:30-15:00. Wsparcia w postaci interwencji kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego udzielano wobec wszystkich klientów przede wszystkim osobiście, w sytuacjach kryzysowych można było dodatkowo skontaktować się pod całodobowym telefonem interwencyjnym: 603 083 020.

W ubiegłym roku z interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego skorzystało 555 klientów. W podziale na płeć 335 klientów stanowiły kobiety, a 220 mężczyźni. W porównaniu do lat ubiegłych obserwuje się systematyczny wzrost liczby mężczyzn

korzystających ze wsparcia. Po raz pierwszy skorzystało z pomocy 405 klientów, a ze 150 klientami kontynuowano wsparcie udzielane w roku ubiegłym. W okresie sprawozdawczym odbyło się 2981 spotkań z klientami, uwzględniając spotkania w siedzibie PCPR, a także w środowisku klienta.

Pomoc dla klientów działu realizowana była w różnych formach. Najczęściej był to ambulatoryjny kontakt z klientem, a ponadto: interwencje w środowisku klienta, kontakt telefoniczny oraz asystowanie osobom w kryzysie, w tym osobom przebywającym w mieszkaniach chronionych. Liczbę poszczególnych oddziaływań z uwagi na formy pomocy w roku 2023 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 9: Formy udzielonej pomocy w 2023 r.

Po analizie powyższych danych można stwierdzić, iż najczęstszą formą kontaktu był kontakt osobisty w siedzibie instytucji. Wizyt w środowisku klienta dokonano łącznie w wymiarze 1165 spotkań, natomiast w kontakcie ambulatoryjnym odbyło się 1816 spotkań.

2.1.1. Pomoc w kryzysie

Realizując zadania ustawowe, PCPR podejmował w ramach interwencji kryzysowej następujące działania:

- 1) udzielanie natychmiastowej, specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej,
- 2) udzielanie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, socjalnego lub prawnego w sytuacji kryzysu,
- 3) udzielanie schronienia w sytuacji kryzysu w hostelu PCPR,
- 4) podejmowanie interwencji w środowisku zamieszkania,
- 5) asystowanie osobom w kryzysie,
- 6) współpraca z instytucjami i służbami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 7) udzielanie doraźnego schronienia w „Pokoju doraźnego wsparcia – AZYL”,
- 8) prowadzenie całonocnych dyżurów telefonicznych dla osób w kryzysie.

Zasadą interwencji kryzysowej jest udzielanie pomocy możliwie jak najszybciej po wystąpieniu wydarzenia krytycznego. W zależności od nasilenia przeżywanego kryzysu, potrzeb i posiadanych zasobów klienta, przeprowadzano interwencje w siedzibie PCPR, w Hostelu PCPR, jak również w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia. Interwencja kryzysowa w PCPR prowadzona była przez trzech pracowników socjalnych, jednego psychologa, dwóch prawników oraz trzech aspirantów pracy socjalnej.

W sytuacjach kryzysowych można było także skontaktować się pod całodobowym telefonem interwencyjnym: 603 083 020. W 2023 r. przeprowadzono 72 rozmów wspierających w ramach interwencji kryzysowej w czasie dyżurów weekendowych i 25 interwencji, wymagających podjęcia działań interdyscyplinarnych, w tym interwencji w środowisku.

W celu wsparcia osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, wymagających pomocy w formie czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania prowadzono Hostel. Osoby doświadczające przemocy i inne osoby, znajdujące się w sytuacji kryzysowej, wymagające pomocy w formie czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania mogły skorzystać bezpłatnie ze schronienia w Hostelu. Osoby przebywające w Hostelu mają zapewnioną specjalistyczną pomoc socjalną, prawną i psychologiczną, są także wspierani w miejscu pobytu przez aspirantów pracy socjalnej. Z pobytu w Hostelu ze względu na doświadczany kryzys w 2023 r. skorzystało łącznie 18 osób, w tym 5 osób dorosłych i 13 dzieci.

Liczbę osób korzystających ze schronienia w Hostelu PCPR z podziałem na gminy oraz lata 2020-2023 przedstawia Tabela 35.

Tabela 35: Osoby korzystające ze schronienia w Hostelu PCPR z podziałem na gminy w latach 2020-2023

Gmina	2020	2021	2022	2023
Police	14	15	16	18
Dobra	5	0	1	0
Kołbaskowo	2	0	0	0
Nowe Warpno	0	0	0	0

Ze schronienia w Hostelu korzystali w 2023 r. tylko mieszkańcy gminy Police. Nadal istnieje ciągle potrzeba zapewnienia miejsc całodobowego pobytu w sytuacji kryzysu. Całkowity koszt pobytu w Hostelu finansowany jest z budżetu PCPR. Hostel znajduje się w pomieszczeniach wynajmowanych od Gminy Police.

Osoby w sytuacji kryzysu, które potrzebują natychmiastowego odizolowania od sytuacji kryzysowej mogły skorzystać z pokoju doraźnego wsparcia pn. „AZYL”, który znajduje się w siedzibie PCPR. Osoby takie mogą skorzystać ze schronienia do 8 godzin, mają w tym czasie zapewnioną pomoc doraźną w postaci posiłku, odzieży oraz pomoc specjalistów, w zależności od potrzeb. W 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 5 osób. Pokój doraźnego wsparcia używany jest ponadto w sposób ciągły do innych celów takich jak m.in. interwencja kryzysowa, poradnictwo psychologiczne i prawne.

2.1.2. Poradnictwo specjalistyczne

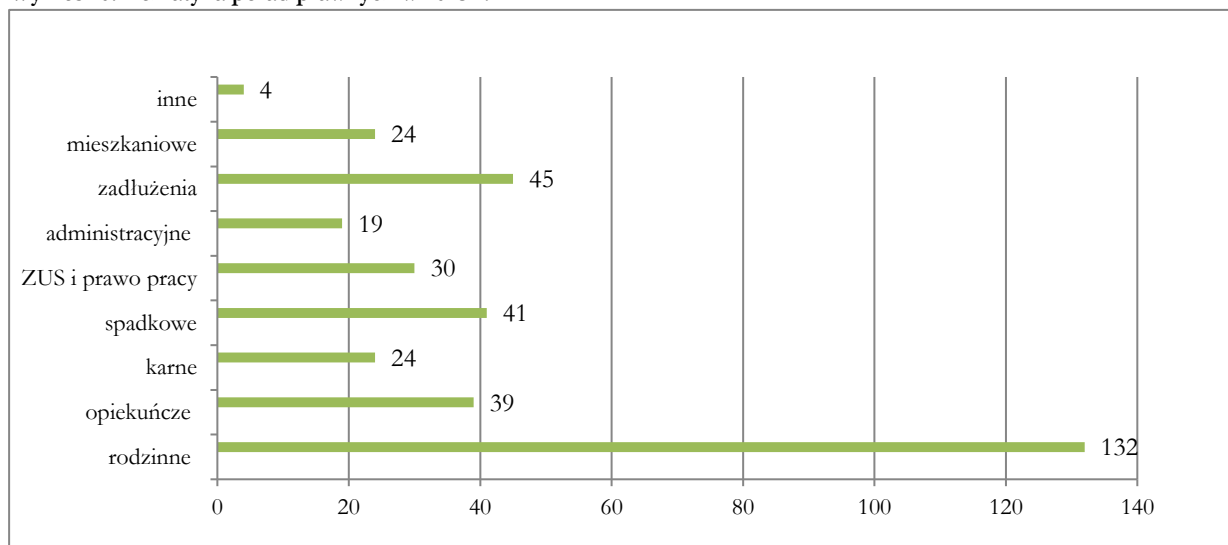
PCPR w 2023 r. prowadziło poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne oraz poradnictwo rodzinne, które jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Liczbę porad specjalistów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36: Liczba porad specjalistycznych udzielonych w latach 2018-2021

Liczba udzielonych porad:	2020	2021	2022	2023
poradnictwo psychologiczne	274	342	427	411
poradnictwo prawne	376	377	325	358
poradnictwo rodzinne	251	314	311	260

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, np. poradnictwo prawne realizowane było w ramach poradnictwa specjalistycznego poprzez dyżur dwóch prawników, dwa razy w tygodniu w dogodnych dla mieszkańców godzinach, przedpołudniowych i popołudniowych. W 2023 r. udzielono 358 porad prawnych. Tematykę porad prawnych w 2023 r. obrazuje poniższy wykres.

Wykres 10: Tematyka porad prawnych w 2023 r.

Porady prawne w 2023 r. w większości dotyczyły spraw rodzinnych i opiekuńczych, takich jak rozwód, alimenty, władza rodzicielska oraz kontakty z dziećmi. W dalszej kolejności duża liczba klientów zgłaszała się w kwestii spraw związanych z zadłużeniem i prawem spadkowym. Poradnictwo prawne prowadzone było w 2023 r. w sposób ciągły przez dwóch prawników.

Poradnictwo psychologiczne realizowane było przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. W 2023 r. udzielono 411 porad i konsultacji. Poniższa tabela wskazuje liczbę poradnictwa

psychologicznego w latach 2020-2023. Porównanie danych wskazuje na utrzymującą się potrzebę pomocy psychologicznej oraz wzrastającą świadomość mieszkańców Powiatu Polickiego co do możliwości korzystania ze wsparcia.

Poniższa tabela wskazuje liczbę poradnictwa psychologicznego w latach 2020-2023.

Tabela 37: Liczba porad specjalistycznych udzielonych w latach 2020-2023

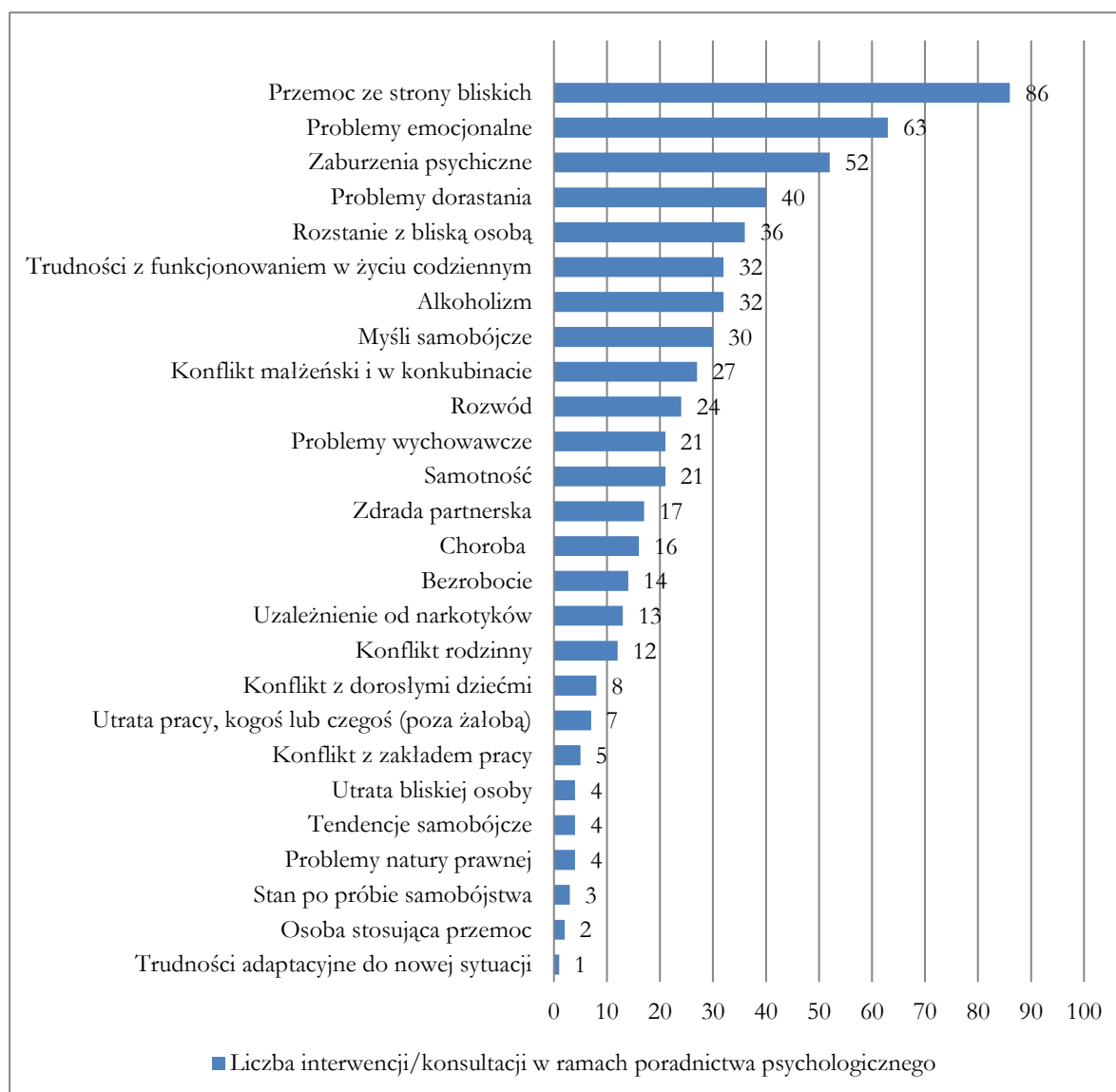
	2020	2021	2022	2023
Liczba udzielonych porad: poradnictwo psychologiczne	274	342	427	411

Klienci zgłaszający się po pomoc do Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej są mocno zróżnicowaną grupą – można zauważyć, że po wsparcie sięgają osoby zarówno w wieku nastoletnim, jak i seniorzy, osoby z różnym poziomem wykształcenia i z odmiennym statusem życiowym. Wzrastająca świadomość społeczna w zakresie dbania o zdrowie psychiczne przyczynia się do tego, że korzystanie z pomocy specjalisty coraz rzadziej jest uważane za wstydlive. Z tego powodu udzielane przez psychologa wsparcie dotyczy bardzo szerokiego zakresu problemów.

Źródła kryzysu, z jakimi zgłaszają się klienci są bardzo różne, najczęściej jedna osoba zmaga się z więcej niż jednym problemem, ponieważ często jeden kryzys powoduje liczne konsekwencje dla funkcjonowania danej osoby.

Poniższy wykres pokazuje ilość konsultacji w ramach poradnictwa psychologicznego w zależności od **rodzaju kryzysu**.

Wykres 11: Ilość konsultacji w ramach poradnictwa psychologicznego w zależności od rodzaju kryzysu.

Podobnie jak w latach ubiegłych bardzo często klienci zgłaszają szeroko rozumiane **problemy emocjonalne**, takie jak: trudności w radzeniu sobie z nadmiernym lękiem, złością, problemy w regulacji emocji, nastrojów depresyjnych itd. Najczęściej trudności emocjonalne wynikają z doświadczania innego rodzaju trudności np. rodzinnych. Można też zaobserwować, że wiele osób ma niskie kompetencje w zakresie radzenia sobie z regulacją emocji. Wielu klientów potrzebuje wsparcia w obszarze zdrowego radzenia sobie z emocjami i nabycia umiejętności odreagowania stresu w sposób konstruktywny.

Bardzo duża ilość sesji dotyczy osób z **zaburzeniami psychicznymi**, najczęściej depresją, zaburzeniami snu, czy zaburzeniami lękowymi. Coraz więcej osób otrzymuje zalecenie skorzystania z pomocy psychologicznej od lekarza psychiatry. W ramach specjalistycznej pomocy klienci mogą skorzystać z krótkoterminowej terapii, wsparcia psychologicznego, poradnictwa. W zależności od sytuacji niektórzy klienci otrzymują zalecenie podjęcia psychoterapii. Niestety dostępność do bezpłatnej profesjonalnej pomocy terapeutycznej jest mocno ograniczona. Z tego

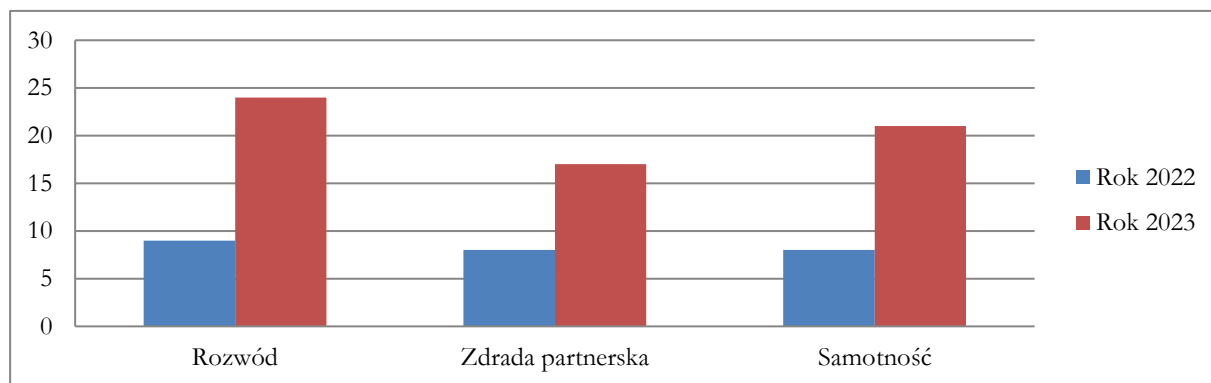
powodu osoby, które nie mogą ze względów finansowych pozwolić sobie na skorzystanie z prywatnej terapii zostają w niektórych sytuacjach bez adekwatnej pomocy. Często psycholog w miarę możliwości prowadził krótkoterminową terapię do czasu osiągnięcia stabilnego stanu psychicznego.

Znacząca liczba sesji dotyczyła problemów związanych z **okresem dorastania**. Były to zarówno konsultacje dla rodziców, a także dla nastolatków. Nastoletni klienci którzy zgłaszali się po wsparcie, zmagają się np. z obniżonym nastrojem, nieradzeniem sobie z emocjami, samookaleczeniami, uzależnieniami, myślami samobójczymi, a także zaburzeniami depresyjnymi, czy lękowymi. Młodzież często ma trudności ze zwiększonym poziomem drażliwości czy złości. Rodzice dzieci oraz nastolatków w pierwszej kolejności kierowani są do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, jednak z uwagi na olbrzymi problem w zakresie zdrowia psychicznego młodzieży, w miarę możliwości psycholog udziela także wsparcia starszym nastolatkom (od ok. 16 roku życia). Nastolatki doświadczają także trudności związanych z konfliktami w rodzinie, czy rozwodem rodziców. Poza tym szczególnie trudny czas pandemii zostawił wiele problemów, z którymi zmagają się do tej pory. Okres dorastania jest dla wielu nastolatków także czasem intensywnych emocji oraz tworzenia pierwszych związków. W momencie zakończenia tych relacji część z nich potrzebuje wsparcia oraz możliwości rozmowy.

Wiele osób poszukiwało pomocy z powodu kryzysu związanego z sytuacją **rozvodu/separacji, czy rozstania z partnerem**. Jest to bardzo częste źródło kryzysu, co pokazuje, jak ważne jest stworzenie zdrowej i stabilnej relacji. Coraz częściej obserwuje się także powstawanie tzw. rodzin patchworkowych, gdzie partnerzy posiadają już dzieci z poprzednich związków, co jest szczególnie dużym wyzwaniem dla całego systemu rodzinnego.

Również samotność jest bardzo istotnym źródłem problemów dla klientów, część osób zgłaszających się po pomoc przyznaje, że nie ma nikogo bliskiego, z kim może omówić swoje przeżycia. Na poniższym wykresie można zauważyć bardzo duży wzrost kryzysów związanych z **rozwozem lub sytuacją okołorozwodową** w porównaniu do roku 2022. Również nastąpił znaczny wzrost ilości sesji prowadzonych w sytuacji wsparcia klientów doświadczających samotności czy zdrady partnera/partnerki.

Wykres 12: Ilość poradnictwa psychologicznego w sytuacji rozwodu, zdrady partnerskiej i samotności w latach 2022-2023

Podobnie jak w roku ubiegłym część klientów poszukuje pomocy w związku z **problemami wychowawczymi**. Istnieje potrzeba w zakresie radzenia sobie z trudnościami wynikającymi np. z okresu dojrzewania, a także zaburzeń rozwojowych u dzieci (np. autyzm, ADHD).

Prawie 30 sesji dotyczyło **trudności w związku małżeńskim/partnerskim**. W związku z tym psycholog prowadził również sesje terapii par. Często w tle konfliktu występowała sytuacja zdrady jednego z partnerów, co jest szczególnie trudnym doświadczeniem dla relacji. Poza tym można zaobserwować, że często problemy w związku wynikały z nadużywania substancji psychoaktywnych przez partnera.

Podczas doświadczania różnego rodzaju sytuacji kryzysowych klientom często towarzyszą **myśli samobójcze**, które są szczególnym wyzwaniem dla osób pomagających, ponieważ wymagają szczególnej ostrożności i adekwatnej interwencji. Aż 30 sesji psychologa było prowadzonych wobec osób, które miały myśli samobójcze. Często myśli rezygnacyjne pojawiają się w sytuacji rozstania z partnerem/partnerką, a także różnego rodzaju zaburzeń psychicznych np. depresji. Zdarza się, że w sytuacji zagrożenia życia konieczne jest wezwanie pogotowia ratunkowego lub – w przypadku osób małoletnich – wezwanie opiekuna prawnego i zobowiązanie go do zawiezienia dziecka do szpitala psychiatrycznego.

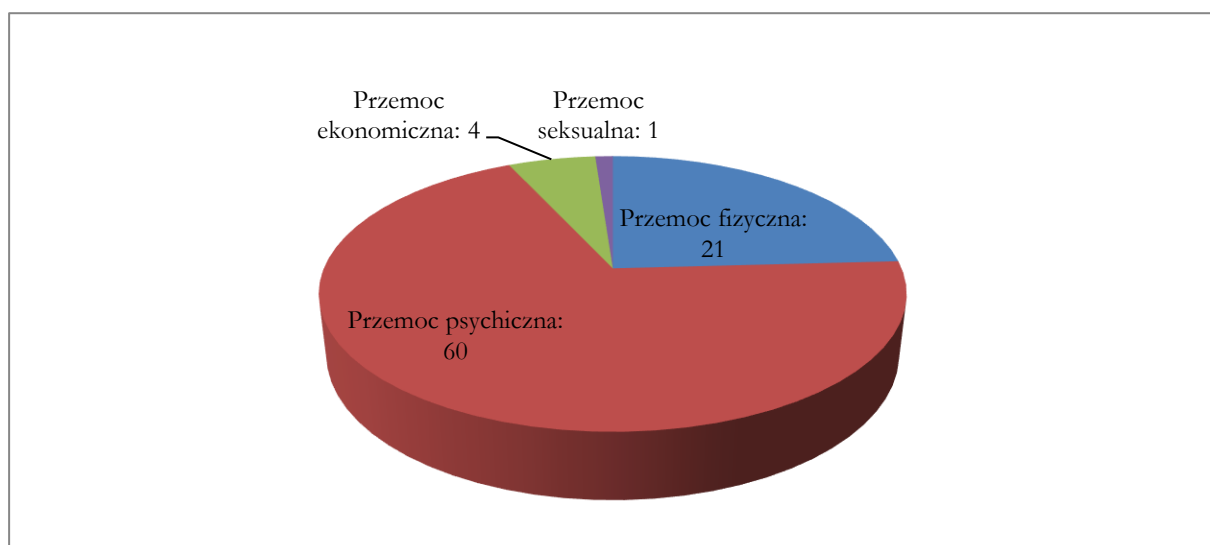
Częstym źródłem kryzysów są różnego rodzaju **konflikty rodzinne**. Bywa, że są to bardzo długotrwałe trudności, które wymagałyby wzięcia udziału w systemowej terapii rodzin.

Bardzo trudnym przeżyciem są także **choroby** – są to zarówno choroby wynikające ze stanu fizycznego, ale także choroby psychiczne, które charakteryzują się chronicznością i konsekwencjami dla funkcjonowania całej rodziny. Po pomoc zgłaszają się czasem osoby z diagnozą np. schizofrenii lub bliscy tych osób (szczególnie w sytuacji, kiedy bliski odmawia podjęcia leczenia). Również choroba klienta jest często powodem znacznego pogorszenia się zdrowia psychicznego, szczególnie jeśli ma przewlekły charakter, mocno obniża jakość życia, czy sprawność fizyczną. Jest to niezmiernie trudne przeżycie, niejednokrotnie prowadzące w konsekwencji do depresji.

Poniższy wykres obrazuje jaka ilość porad dotyczyła różnych form **przemocy ze strony bliskich**, która niestety jest w dalszym ciągu jedną z częściej zgłaszanych trudności. Największa ilość poradnictwa psychologicznego (86 sesji) dotyczyła sytuacji przemocy domowej. Zdecydowana większość poradnictwa psychologicznego dotyczyła **przemocy psychicznej**, takiej jak: wyzywanie, poniżanie, krytykowanie, nadmierna kontrola i zazdrość, deprecjonowanie. Według różnych badań tego zjawiska jest to najczęstsza forma przemocy, która towarzyszy pozostałym.

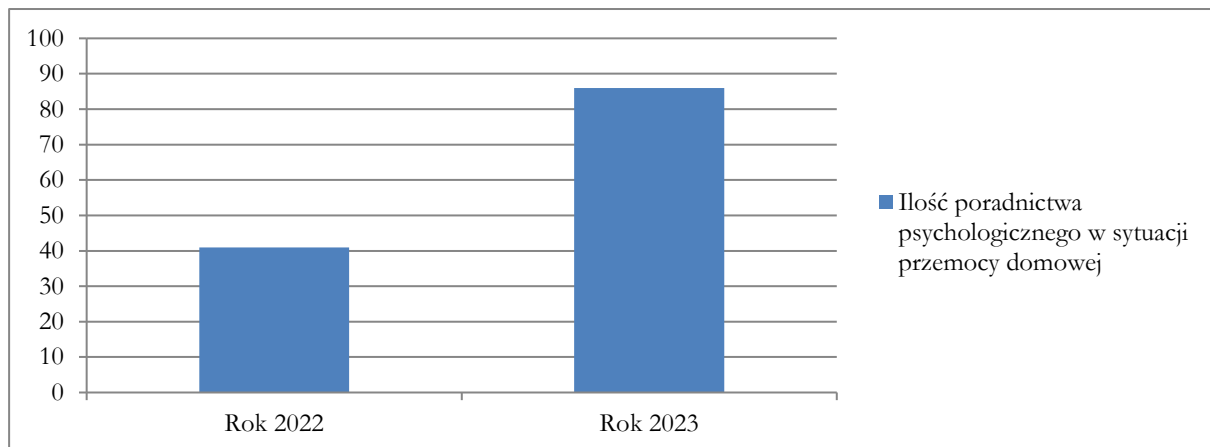
Niestety osoby jej doświadczające nie zawsze zdają sobie sprawę, że zachowanie partnera to przemoc i że jest to zachowanie karane. Mimo coraz większej świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy, nadal osoby jej doznające nie zawsze w porę zgłaszają się po pomoc i niejednokrotnie są uwikłane w takie relacje wiele lat. Wyraźnie widać liczne skutki psychologiczne u osób doznających przemocy – potrzebują one najczęściej dłuższego wsparcia (nie tylko psychologicznego, ale także prawnego, finansowego, wsparcia w środowisku). Zdecydowanie potrzebna jest psychoedukacja w zakresie rozpoznawania form przemocy.

Wykres 13: Ilość poradnictwa psychologicznego dotycząca przemocy ze strony bliskich w 2023 r.

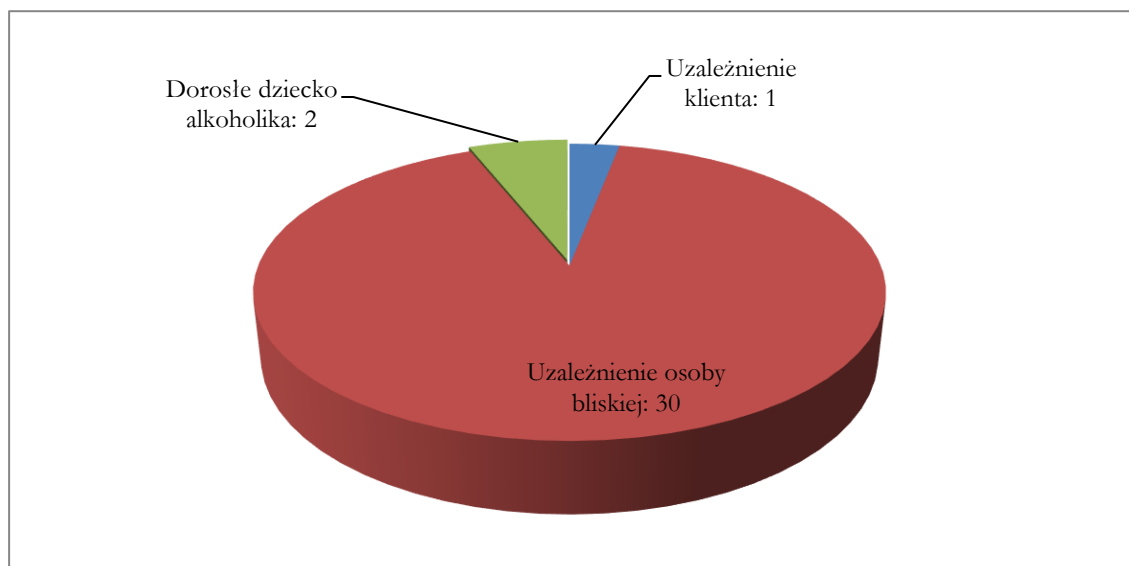
Na poniższym wykresie wyraźnie widać, że problem przemocy domowej w porównaniu do zeszłego roku był częstszym tematem podejmowanych interwencji. Jest to ponad **dwukrotny wzrost** liczby sesji prowadzonych w związku z występowaniem przemocy, co pokazuje, że w dalszym ciągu jest to zjawisko częste i powodujące bardzo duże skutki dla osób doznających przemocy.

Wykres 14: Liczba konsultacji psychologicznych w sytuacji przemocy domowej w latach 2022-2023

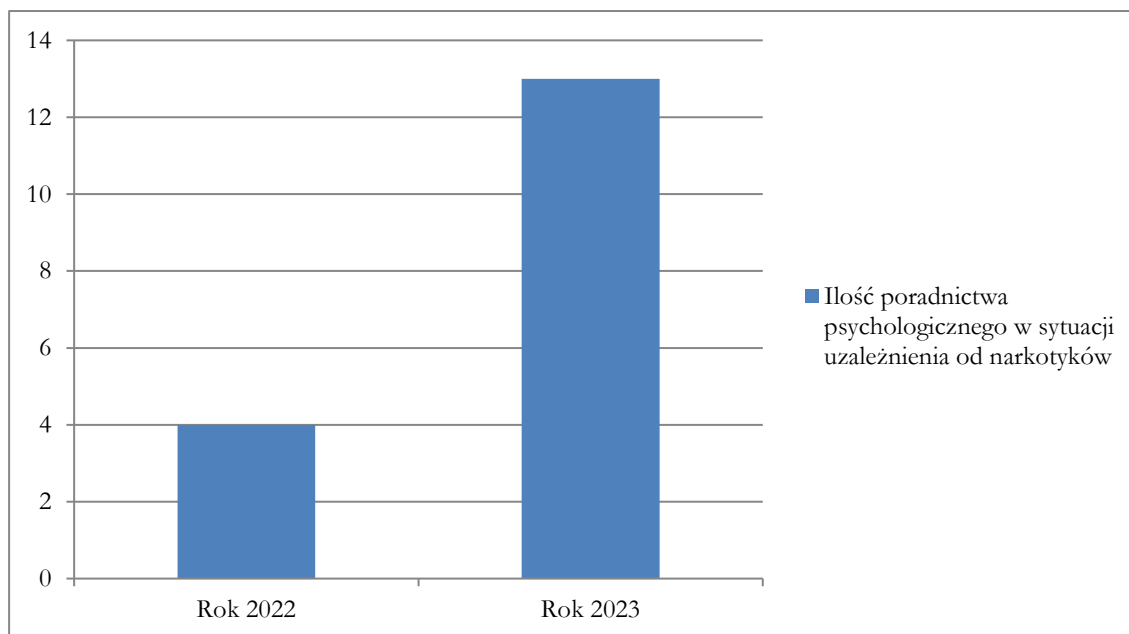
32 sesje były związane z **problemem uzależnienia od alkoholu**. Na poniższym wykresie widać, że prawie wszystkie porady dotyczyły uzależnienia osoby bliskiej. Jest to bardzo trudna sytuacja dla rodziny, często łączy się także z występowaniem przemocy domowej. Niestety osoby borykające się z problemem alkoholizmu niejednokrotnie nie chcą korzystać z pomocy i zaprzeczają temu, że nie kontrolują ilości spożywanego alkoholu.

Wykres 15: Liczba konsultacji psychologicznych w sytuacji uzależnienia od alkoholu w 2023 r.

Niestety zjawiskiem, które było mniej obserwowane w latach ubiegłych, jest **zażywanie substancji psychoaktywnych, czy uzależnienie od narkotyków**. Na wykresie zaznaczono ilość podejmowanego poradnictwa dotyczącego problemu uzależnienia, zarówno u klientów, jak i u osób bliskich. Niejednokrotnie prowadzi to do rozpadu związku, kryzysu rodziny, czy przemocy domowej.

Wykres 16: Ilość konsultacji psychologicznych w sytuacji uzależnienia od narkotyków w roku 2023

Wsparcie psychologiczne było także potrzebne w sytuacji **żałoby** po śmierci bliskiej osoby, szczególnie gdy była to śmierć samobójcza lub śmierć rodzica. Są to szczególne sytuacje, kiedy naturalne jest doświadczanie kryzysu, jednak z uwagi na różne możliwości radzenia sobie,

niektórzy potrzebują wsparcia specjalisty oraz możliwości wyrażenia emocji w bezpiecznych warunkach.

Pomoc psychologiczna z reguły obejmowała co najmniej kilka spotkań. Niektóre osoby korzystające z pomocy wymagały dłuższej formy wsparcia lub zalecenia podjęcia psychoterapii. Zdarza się, że pomoc prowadzona w Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej wykracza poza standardowe wsparcie, ponieważ potrzebne jest działanie oparte o techniki terapeutyczne.

Poradnictwo rodzinne prowadzone było przez trzech interwentów kryzysowych i psychologa. W 2023 r. udzielono 260 porad rodzinnych, przeprowadzono 20 sesji terapii rodzinnej prowadzonych przez psychologa, w tym także terapię par.

Ponadto w siedzibie PCPR 26 kwietnia 2023 r. odbyło się pierwsze **spotkanie grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci w spektrum autyzmu**. Rodzice dzieci w spektrum autyzmu często stoją przed różnymi trudnościami, które wynikają z tego, że ich dziecko potrzebuje specjalnej opieki i uwagi. Objawy autyzmu widoczne są w trzech sferach: komunikacji, interakcji społecznych oraz powtarzalnych, stereotypowych wzorcach zachowania. Rodzice muszą często koordynować różne terapie, wizyty lekarskie, szkołę lub zajęcia dodatkowe dla swojego dziecka, a w tym wszystkim często brakuje czasu na zaopiekowanie samego siebie czy potrzeb pozostałych członków rodziny. W takiej sytuacji ważne jest, aby rodzice mogli szukać wsparcia i porad. Dzięki temu mają oni większe szanse na skuteczne radzenie sobie z trudnościami, zapewnienie dziecku odpowiedniej opieki i terapii oraz zadbanie o siebie i swoje potrzeby także. Założeniem grupy jest wzajemne wsparcie emocjonalne, pomoc w przewycięzaniu i radzeniu sobie z problemami życia codziennego. Grupa ma charakter samopomocowy, otwarty, tzn. w trakcie spotkań mogą dołączać nowe osoby. Spotkania odbywają się co najmniej raz w miesiącu, w godzinach popołudniowych. W 2023 r. odbyło się 10 takich spotkań.

2.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z założeniami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Polickim na lata 2021-2025 przyjętego Uchwałą nr 497/2020 Zarządu Powiatu w Policach z dnia 31 grudnia 2020 r. PCPR prowadził działania w zakresie udzielania wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, a także oddziaływania na osoby stosujące przemoc poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego.

Zgodnie z głównym celem Powiatowego Programu działania ukierunkowano na ograniczenie skali zjawiska w Powiecie Polickim poprzez realizację celów szczegółowych:

- wzrost wiedzy i świadomości mieszkańców Powiatu Polickiego na temat zjawiska przemocy, jej przyczyn i skutków;
- poprawa jakości i skuteczności wsparcia udzielanego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;

- zwiększenie poziomu kompetencji i kwalifikacji podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powyższe cele realizowano poprzez:

- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego oraz grupy edukacyjnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- udzielanie schronienia w Hostelu PCPR, z zapewnieniem specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i wsparcia przez aspiranta pracy socjalnej;
- prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

Ponadto w ramach poradnictwa specjalistycznego świadczone usługi poradnictwa psychologicznego, prawnego i rodzinnego. Realizowano także procedurę Niebieskiej Karty oraz współpracowano ze służbami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także uczestniczono w gminnych zespołach interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy.

W 2023 r. założono 4 formularze Niebieskiej Karty – A, uczestniczono w 8 grupach roboczych w ramach procedury Niebieskiej Karty.

W badanym okresie do PCPR zgłoszono łącznie 62 przypadki przemocy w rodzinie. Należy nadmienić, iż zgłoszenia te pochodziły od osób doświadczających przemocy w rodzinie, od członków rodziny, świadków i instytucji oraz organizacji pozarządowych. Znaczna część osób kierowana była do PCPR po specjalistyczną pomoc psychologiczną i prawną przez członków grup roboczych gminnych zespołów interdyscyplinarnych. Porównanie liczby osób doświadczających przemocy w latach 2020-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38: Liczba osób doświadczających przemocy w latach 2020-2023

Przemoc	2020	2021	2022	2023
liczba zgłoszeń	48	46	49	62
razem liczba osób w rodzinach	155	126	143	164

Analizując podane powyżej dane liczbowe, można stwierdzić, że liczba osób zgłaszających stosowanie przemocy w 2023 r. wzrosła w stosunku do ubiegłego roku. Na podstawie danych ilościowych i jakościowych w PCPR można stwierdzić, iż 97% osób doświadczających przemocy to kobiety.

W 2023 r. kontynuowano prowadzoną od 2020 r. przez psychologa grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zagrożonych przemocą w rodzinie. Spotkania odbywają się raz w miesiącu w godzinach popołudniowych i przeznaczone są dla wszystkich osób dorosłych z Powiatu Polickiego, które czują, że doświadczają jakiegokolwiek formy przemocy w rodzinie (psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej lub zaniedbania).

Grupa ma charakter otwarty, można dołączyć do niej w dowolnym momencie. Celem grupy jest dzielenie się doświadczeniem, wsparciem emocjonalnym, nabywanie wiedzy na temat mechanizmów przemocy, a także budowanie siły i podniesienie samooceny, aby podjąć decyzję

W 2023 r. odbyło się 9 spotkań, w których łącznie uczestniczyło 8 kobiet. Tematyka podejmowana podczas zajęć obejmowała m.in. omówienie zjawiska przemocy, cykli przemocy, psychoedukację dot. objawów przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej, zwrócenie uwagi na skutki psychologiczne. Uczestniczki grupy uczyły się umiejętności mających na celu zwiększenie odporności psychicznej, budowanie stabilnej samooceny, odzyskiwanie równowagi po doświadczeniu przemocy.

Z wypowiedzi uczestniczek wynika, że ta forma pomocy ma dla nich dużą wartość. Doceniają one szczególnie możliwość wsparcia od innych, poszerzenie swojej perspektywy, wspólne szukanie rozwiązań, otrzymywanie emocjonalnej bliskości, podniesienie samooceny, a także zyskanie większej świadomości i wiedzy. Wychodzenie z przemocowej relacji jest długim i trudnym procesem, dlatego szczególnie istotne jest wtedy wsparcie, zwiększanie świadomości, a także zdobywanie umiejętności wyznaczania granic, dbania o swoje potrzeby, asertywności w relacji, a przede wszystkim nabranie siły i zrozumienie, że nikt nie zasługuje na to, aby doznawać jakiegokolwiek formy przemocy. W 2023 r. planowana jest kontynuacja spotkań w podobnej formie.

W 2023 r. przeprowadzono 1 edycję warsztatów umiejętności wychowawczych tj. „Szkoła dla Rodziców”. Warsztaty służą działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Zajęcia ukończyło 8 osób. zastępcza/kandydaci na rodziny wspierające, zastępcze.

W okresie czerwiec-grudzień 2023 r. PCPR realizował projekt pn. „AZYL 2” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Zgodnie z celem ogólnym zwiększona została dostępność do usług realizowanych na rzecz osób zagrożonych lub doświadczających przemocy domowej na terenie Powiatu Polickiego. Zgodnie z celami szczegółowymi dostosowano istniejącą infrastrukturę do potrzeb osób z dziećmi dotkniętych przemocą domową oraz podniesiona została jakość usług w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Rodziny z dziećmi w sytuacji przemocy domowej uzyskały kompleksowe wsparcie i pomoc kadry specjalistycznej.

W miejscu schronienia tj. w Hostelu PCPR i w Mieszkanium Wspomagany rodziny z dziećmi przez cały okres pobytu objęte były wsparciem aspiranta pracy socjalnej i pracownika socjalnego. Korzystały z konsultacji psychologicznych, w tym edukacji na temat przemocy i porad prawnych. Podejmowane działania miały na celu wsparcie w procesie odzyskiwania równowagi i poczucia bezpieczeństwa. W wyniku upowszechnienia informacji o infrastrukturze instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie wzrosła świadomość społecznej wśród mieszkańców Powiatu Polickiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Wydano Informator Powiatowy „Przemoc domowa” skierowany zarówno do osób doznających przemocy domowej jak i osób ją stosujących, zawierający informacje na temat zjawiska przemocy wraz z bazą

teleadresową podmiotów oferujących pomoc i wsparcie, ulotki i wizytówki zawierające ofertę pomocy oraz dane teleadresowe Działu Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej w PCPR w Policach. Zorganizowano konferencję pn. „Wspólnie i skutecznie przeciw przemocy” z przedstawicielami służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Konferencja miała na celu upowszechnienie informacji o realizowanym w PCPR projekcie „AZYL 2” oraz rozpoznanie możliwości i zasobów każdej instytucji i służby z terenu Powiatu Polickiego, których wspólne działania mogą kompleksowo przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej i stworzenia systemu wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje zjawisko przemocy.

2.3. Ośrodki wsparcia

W 2023 r. na terenie Powiatu Polickiego prowadzono 2 ośrodki wsparcia:

1) ośrodek wsparcia – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Karwowie, który realizuje zadanie publiczne pod nazwą: „Prowadzenie ośrodka wsparcia – domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży” na podstawie umowy zawartej w dniu 23 grudnia 2020 r. w Policach pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Zgromadzeniem Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie przy ul. Klonowej 1,

2) ośrodek wsparcia – Dzienny Dom Senior+ w Policach, który realizuje zadanie publiczne polegające na prowadzeniu ośrodka wsparcia – Dziennego Domu Senior+ w Policach przy ul. Korczaka 17, na podstawie umowy zawartej w dniu 31.12.2020 r. w Policach pomiędzy Powiatem Polickim z siedzibą w Policach przy ul. Tanowskiej 8, a Szczecińskim Stowarzyszeniem „Złoty Wiek” z siedzibą w Szczecinie przy ul. Stanisława Hryniewieckiego 9.

2.3.1. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Karwowie

W roku 2023 w ośrodku wsparcia – tj. w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Karwowie – przebywało 20 kobiet oraz 33 dzieci. Decyzje kierujące w 2023 r. wydano dla kobiet mieszkających na terenie Powiatu Polickiego, Gminy Szczecin, gmin województwa zachodniopomorskiego, oraz innych gmin z terenu kraju, co obrazuje Tabela nr 39.

Tabela 39: Dane o mieszkankach Domu Samotnych Matek i Kobiet w Cięży w Karwowie skierowanych w 2023 r.

Miejsce zamieszkania osoby kierowanej	Mieszkańcy	Dzieci
Powiat Policki, w tym:	9	19
Gmina Police	7	18
Gmina Dobra	1	0
Gmina Kołbaskowo	0	0
Gmina Nowe Warpno	1	1
Gmina Szczecin	5	5
inne gminy (Dolice, Łódź, Myślibórz, Zbąszyń, Chociwel)	6	9
razem	20	33

Wymienione mieszkanki to kobiety, które oczekiwały narodzin pierwszego lub kolejnego dziecka, matki samotnie wychowujące dzieci. Ośrodek wsparcia umożliwił im zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem emocjonalnego i materialnego wsparcia przed porodem i po urodzeniu dziecka. Podczas całodobowego, okresowego pobytu przebywający mieszkańcy mieli możliwość rozwoju osobowości poprzez cykliczne spotkania z psychologiem, terapeutą oraz opiekunem. Wszyscy specjaliści są dostępni dla mieszkańców i dzieci. Prowadzone są zarówno konsultacje indywidualne, wsparcie w trudnych sytuacjach, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, pomoc w wypełnianiu ról rodzicielskich, konsultacje rodzicielskie, pomoc dla dzieci szkolnych w odrabianiu lekcji. W 2023 r. odbyły się 124 spotkania indywidualne i 1 spotkanie grupowe z psychologiem, 114 spotkań indywidualnych z terapeutą i 5 grupowych oraz 613 indywidualnych spotkań z opiekunem i 56 grupowych. Pracownicy na bieżąco monitorowali proces usamodzielnienia mieszkańca, wspierali i motywowali do prawidłowego funkcjonowania i osadzenia w rolach społecznych, przywrócenia poczucia sprawczości i odpowiedzialności, a także zaakceptowania i nauczenia się ról społecznych, w tym roli matki/ojca.

2.3.2. Dzienny Dom Senior +

Ośrodek wsparcia Dzienny Dom Senior+, zwany dalej Dziennym Domem, realizuje pomoc dla seniorów powyżej 60. roku życia, nieaktywnych zawodowo, zamieszkujących na terenie Powiatu Polickiego, w zakresie usług opiekuńczo-socjalnych, rehabilitacji społecznej i terapeutycznej. W Dziennym Domu Senior+ uczestnicy mają możliwość podnieść motywację w zwiększaniu zaangażowania w życie społeczne, poprawić stan sprawności fizycznej i psychicznej, rozwijać umiejętności interpersonalne. W 2023 r. Dzienny Dom dysponował 30 miejscami dla seniorów.

W 2023 r. wydano 91 decyzji administracyjnych o skierowaniu i odpłatności lub zmianie odpłatności oraz decyzji wygaszających. W roku 2023 w Dziennym Domu przebywało w sumie 35 seniorów, w tym: 27 kobiet, 8 mężczyzn, co obrazuje Tabela 40.

Tabela 40: Dane o seniorach skierowanych do Dziennego Domu Senior+ w 2023 r.

Miejsce zamieszkania osoby kierowanej:	Seniorzy		Ogółem
	kobiety	mężczyźni	
Gmina Police	22	6	28
Gmina Dobra	3	1	4
Gmina Kolbaskowo	2	1	3
Gmina Nowe Warpno	0	0	0
razem	27	8	35

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w Dziennym Domu nastąpiło 8 rezygnacji z powodu niedostosowania społecznego, pogorszenia stanu zdrowia lub śmierci, w tym z Gminy Police: 6; z Gminy Dobra: 1; z Gminy Kolbaskowo: 1.

2.4. Asystowanie w rodzinach w 2023 r.

Asystowanie to organizowanie i zapewnienie dostępu do zaplanowanej, długoterminowej pomocy najczęściej trzymiesięcznej, z możliwością przedłużenia, gdy tego wymaga plan pracy z rodziną. Po zakończeniu pracy z rodziną jest ona jeszcze monitorowana przez okres 3 miesięcy. Asystowaniem, zgodnie z naszymi zadaniami, wspierano rodziny w ramach interwencji kryzysowej. Zadanie to powierzono 3 Aspirantom Pracy Socjalnej, dalej zwanymi APS.

APS asystowali: osobom usamodzielnianym mieszkającym w mieszkaniach chronionych; rodzinom, w których występuje niepełnosprawność, rodzinom przeżywającym sytuacje kryzysowe oraz mieszkańcom hostelu i mieszkania wspomaganego.

W 2023 r. objęto wsparciem APS 12 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, przebywających w mieszkaniu chronionym w Policach, Tanowie (domek i budynek po byłym Domu Dziecka). Ta forma pomocy ma nauczyć młodych ludzi samodzielności w dorosłym życiu. APS pełni funkcję opiekuna, doradcy, przyjaciela. Jest to najbliższa osoba, która w sposób dostępny i prosty uczy, jak pokonywać trudności dnia codziennego, od najprostszego sprzątanía, do rozwiązywania konfliktów lub podejmowania życiowych decyzji.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wsparciem APS objętych było również 36 rodzin. W rodzinach tych wychowuje się 40 dzieci. Jedna rodzina pochodziła z Gminy Nowe Warpno, pozostałe rodziny pochodziły z Gminy Police.

Osiągnięto następujące efekty asystowania:

- 1) 36 rodzin skorzystało z poradnictwa socjalnego (często wielokrotnego),
- 2) 11 osób skorzystało z indywidualnego wsparcia psychologicznego,
- 3) 3 osoby skorzystały z terapii uzależnień,
- 4) 13 osób skorzystało z porad prawnych,
- 5) 4 rodziców uczestniczyło w grupach wsparcia i zajęciach edukacyjnych,
- 6) 12 osób podjęło pracę,
- 7) 5 matek z dziećmi odizolowało się od przemocy,

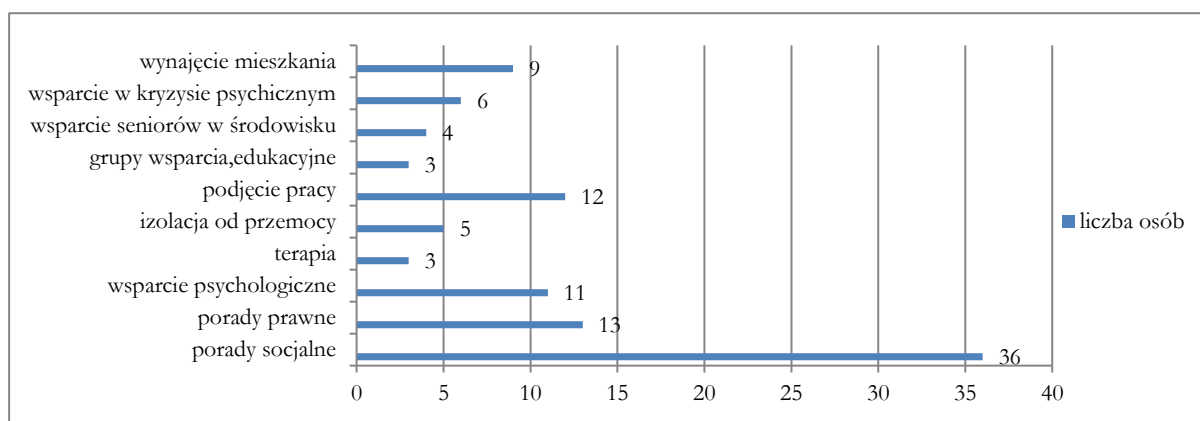
- 8) 6 rodzin uzyskało wsparcie w kryzysie psychicznym,
- 9) 4 seniorów otrzymało wsparcie w środowisku,
- 10) 9 rodzin usamodzielniało się wynajmując mieszkanie.

APS pomagał w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych, kierował procesem zmiany postaw życiowych wszystkich jej członków. Wspierał rodzinę poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie m.in. dbania o zdrowie, gospodarowania budżetem domowym, pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny. Pomagał również w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

Organizowaniem pracy APS zajmował się Koordynator, który podejmował również współpracę z sądem, urzędami, placówkami oświatowymi, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Policji, a przede wszystkim wspierał i motywował APS. Koordynator diagnozował środowisko oraz wspólnie z rodziną i APS opracowywał plan działania.

Efekty pracy APS w 2023 r. przedstawia poniższy wykres.

Wykres 17: Liczba osób objęta poszczególnymi działaniami w 2023 r. i ich efekty

2.5. Mieszkania chronione

W Powiecie Polickim działają 3 mieszkania chronione przeznaczone dla pełnoletnich, usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej, dysponujące 2 miejscami w Policach i 10 w Tanowie. Trzecie mieszkanie zostało włączone do Działu od 1 lutego 2023 r. jako trwałość realizowanego przez PCPR projektu „Dorosłość, samodzielność, rodzina”. Celem umieszczenia wychowanka w mieszkaniu chronionym jest zapewnienie mu odpowiednich warunków mieszkaniowych, rozwijanie lub utrwalanie umiejętności praktycznych oraz przygotowanie go do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Lokatorzy mieszkania chronionego wspierani są przez aspirantów pracy socjalnej, nad którymi czuwa opiekun mieszkania chronionego. Kierowanie do mieszkania chronionego odbywa się na podstawie decyzji kierującej, wydawanej na okres do jednego roku z możliwością przedłużenia czasu pobytu w mieszkaniu w szczególnych przypadkach i po uzyskaniu pozytywnej opinii opiekuna mieszkania chronionego.

Podstawowe dane o mieszkaniach chronionych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41: Podstawowe dane o mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Powiat Policki

Typ mieszkania chronionego:	Powierzchnia użytkowa:	Liczba miejsc w mieszkaniu:	Korzystało w mieszkaniu w 2023 r
dla usamodzielnianych wychowanków w Policach	48,53 m ²	2	3
dla usamodzielnianych wychowanków w Tanowie (domek)	57,64 m ²	2	2
dla usamodzielnianych wychowanków w Tanowie budynek byłego DD (od 1.02.2023)	128,10 m ²	8	7
razem		12	12

Na 1 stycznia 2023 r. na stanie w mieszkaniach chronionych przebywało 3 usamodzielnianych wychowanków. 1 lutego 2023 r., gdy włączono mieszkanie po projekcie „Dorosłość, samodzielność, rodzina”, liczba ogólna lokatorów w mieszkaniach chronionych wzrosła do 8.

W ciągu okresu sprawozdawczego w mieszkaniach przebywało 12 usamodzielniających się wychowanków, 11 usamodzielnianych wychowanków z Gminy Police, 1 z innego powiatu.

Podstawowe informacje o skierowaniach do mieszkania chronionego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42: Przydział miejsca w mieszkaniu chronionym dla usamodzielnianych wychowanków w 2023 r. z podziałem na formy opieki zastępczej oraz gminy, z których pochodzą

Typ placówki:	Skierowania do mieszkania chronionego z:					razem:
	Gminy Kolbaskowo	Gminy Dobra	Gminy Police	Gminy Nowe Warpno	innego powiatu	
opiekuńczo-wychowawczej	-	-	3	-	1	4
rodziny zastępczej	-	-	5	-	-	5
razem	0	0	8	0	1	9

2.6 Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej

Pomoc dla cudzoziemców realizowana jest w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2021 r. oraz z dnia 7 kwietnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom. Cudzoziemiec aby uzyskać pomoc integracyjną składa wniosek w terminie 60 dni od dnia otrzymania decyzji o nadaniu statusu uchodźcy lub udzieleniu ochrony uzupełniającej. Wniosek taki obejmuje także małoletnie dzieci cudzoziemca oraz małżonka. Pomoc integracyjna jest realizowana w ramach Integralnego Programu Integracji (IPI). Pomoc integracyjna obejmuje świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego w wysokości od 721 zł do 1450 zł miesięcznie na osobę, opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne, specjalistyczne poradnictwo socjalne, pracę socjalną, udzielanie informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami oraz inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca. Udział w Indywidualnym Programie Integracji (IPI) trwa 12 miesięcy.

W 2023 r. w roku sprawozdawczym do PCPR wpłynęły trzy wnioski o udzielenie pomocy integracyjnej. Wnioskodawcy to obywatelka Białorusi, obywatel Ukrainy i obywatel Iranu. Cudzoziemcy, którym została udzielona pomoc w ramach Indywidualnego Programu Integracji to obywatelka Białorusi i obywatel Ukrainy. Obywatel Iranu z uwagi na przekroczenie wskazanego w ustawie terminu 60 dni, nie uzyskał w/w pomocy. Jednocześnie kontynuowano pomoc dla obywatela z Białorusi, który złożył wniosek w 2022 r. Łączna liczba cudzoziemców ze statusem ochrony uzupełniającej w 2023 r. to 3 osoby.

Tabela 43: Cudzoziemcy, którzy otrzymali status ochrony uzupełniającej z podziałem na kraje w latach 2021-2024

Kraj	2021	2022	2023	Uwagi
Białoruś	0	1	2	
Ukraina	0	0	1	
Iran	0	0	0	Wniosek odrzucony 2023

2.7. Pozostałe działania

- 1) W 2023 r. pracownicy PCPR dokonali 35 zgłoszeń usług stwierdzenia zgonu, na podstawie zgłoszeń z Komendy Powiatowej Policji w Policach. Usługa była realizowana przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia wraz z całodobową dostępnością numeru telefonu interwencyjnego zgodnie z umową z wykonawcą.
- 2) Przez cały okres sprawozdawczy, cyklicznie raz w miesiącu (oprócz lipca i sierpnia) organizowane było „Wietrzenie szaf”, w trakcie którego osoby zainteresowane mogą się zaopatrzyć w ubrania, zabawki, sprzęty gospodarstwa domowego, książki itp. W 2023 r. w wydarzeniu uczestniczyło łącznie 511 osób.

2.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

PCPR współpracował w 2023 r. z następującymi organizacjami, których działalność poszerzała zakres pomocy realizowanej przez Dział:

- 1) Domem dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży w Karwowie. Kontynuowano realizację umowy zawartej ze Zgromadzeniem Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego z siedzibą w Niegowie na realizację zadania polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia. Dom zapewniał wsparcie w sytuacji kryzysu, przemocy wobec kobiet i dzieci, bezpieczeństwo w postaci izolowania od sprawcy przemocy.
- 2) Dzienny Domem Senior+ w Policach. Kontynuowano umowę zawartą ze Szczecińskim Stowarzyszeniem „Złoty Wiek”. Dom zapewnia pomoc dla seniorów powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, zamieszkujących na terenie Powiatu Polickiego, w zakresie usług opiekuńczo-socjalnych, rehabilitacji społecznej i terapeutycznej.
- 3) Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach, w zakresie aktywnego uczestnictwa w spotkaniu „16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na płeć” i przedstawienie prezentacji pn. „Działania PCPR w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej”.

2.9. Współpraca z innymi Instytucjami

- 1) Współpraca z gminnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 2) Współpraca z Policją, w obszarze interwencji wobec osób w kryzysie suicydalnym. W odpowiedzi na każdą zgłoszoną przez Policję informację o osobach zagrożonych samobójstwem, podejmowana była interwencja kryzysowa w środowisku klienta.
- 3) W ramach procedury Niebieskiej Karty pracownicy PCPR brali udział w posiedzeniach grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Policach i prowadzili wspólnie działania na rzecz osób doświadczających przemocy.
- 4) PCPR wziął aktywny udział w konferencji „Oblicza przemocy”, zorganizowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbaskowie. Konferencja skierowana była do pracowników instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, a także wszystkich zainteresowanych problemem mieszkańców gminy Kolbaskowo. Pracownicy działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej przedstawili jeden z punktów konferencji pn. „Działania PCPR w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej”.

2.10. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych to zadanie z zakresu administracji rządowej realizowanej przez Powiat Policki. Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa. Program realizowany był przez specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2023 r. prowadzono 2 edycje programu. Do edycji wiosennej zakwalifikowano 17 uczestników, zaczęło program 12 uczestników, ukończyło 7 osób. Do programu 2 uczestników zostało skierowanych nakazem sądu, 4 osoby zgłosiły się same, pozostali zostali skierowani z gminnych zespołów interdyscyplinarnych z gminy Police i Kolbaskowo. Do edycji jesiennej zakwalifikowano 17 osób, program rozpoczęło 17 osób, a ukończyło 16 osób. Nakazem sądu zostało skierowanych 8 osób, 8 osób zostało skierowanych z gminnych zespołów interdyscyplinarnych, 1 uczestniczka przystąpiła do programu na własną prośbę.

Głównym celem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową była redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników, kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec partnera oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Spodziewane efekty to pozytywne zamiany w postawach i zachowaniach, wzrost krytycyzmu wobec reakcji przemocowych, osłabienie mechanizmów obronnych, zwiększenie szacunku i empatii wobec kobiet, spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie.

Po zakończeniu edycji realizatorzy prowadzili monitoring rodzin, w których miała miejsce przemoc poprzez kontakt w środowisku oraz współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w celu uzyskania pełniejszej informacji o rzeczywistej sytuacji w rodzinie uczestnika programu. Monitoring oddziaływań jest prowadzony zarówno w trakcie trwania programu, jak i po jego zakończeniu.

Miara skuteczności w przypadku programu korekcyjno-edukacyjnego jest trudna do oszacowania mając na względzie badanie jakościowe, takie jak deklarowana przez uczestników trwałość efektów i występowanie pewnych pożądaných cech i umiejętności u osób, które ukończyły program. Dlatego bardziej miarodajne wydaje się badanie ilościowe i jego wskaźniki, takie jak odsetek osób kończących program, i niestwierdzenie występowania w rodzinie zachowań przemocowych.

W roku 2023 r. realizatorzy przeprowadzili monitoring programu za lata 2021-2023. Monitoring jest prowadzony co 6 miesięcy, poza pierwszym monitoringiem przeprowadzanym w okresie prowadzenia programu i drugim przeprowadzanym do 4 miesięcy po ukończeniu programu. Poniższa tabela przedstawia ilościowe wskaźniki skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Tabela 44: Monitoring uczestników Programu korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w latach 2021-2023

Liczba	2021	2022	2023
edycji programu	2	2	2
osób, które rozpoczęły program	24	22	29
osób, które ukończyły program	17	8	23
osób, które powróciły do stosowania przemocy domowej	4	2	4

W 2023 r. liczba uczestników przystępujących do Programu była o 30% większa, a liczba osób, które ukończyły program stanowiła 80% uczestników rozpoczynających. Niewątpliwie wpływ na powyższe miało kierowanie osób do Programu przez sądy (obowiązek uczestnictwa orzeczony w wyroku).

3. DZIAŁ AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ I REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Do zadań realizowanych w 2023 r. przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych należało:

- 1) opracowywanie i koordynowanie powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 2) realizacja zadań przewidzianych w powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych przypisanych PCPR;
- 3) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
 - f) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- 4) finansowanie i nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej w Policach;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie;
- 6) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 7) współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) prowadzenie i obsługa wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych;
- 9) pomoc osobom niepełnosprawnym w kontaktach z urzędami, instytucjami oraz organizacjami;
- 10) występowanie z inicjatywą i wnioskami oraz wydawanie opinii w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych;
- 11) inspirowanie i podejmowanie działań zmierzających do integracji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych;
- 12) przeciwdziałanie różnym formom dyskryminacji osób niepełnosprawnych;
- 13) przygotowywanie planów zadań w zakresie wydatkowania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 14) przygotowywanie sprawozdań i informacji z prowadzonej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 15) prowadzenie usług Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej;
- 16) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, uchwalonych przez Radę programów oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 17) realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- 18) realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 19) realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego;
- 20) realizacja programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 21) realizacja programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Dostępne mieszkanie, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 22) realizacja programu „Zajęcia klubowe WTZ”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 23) prowadzenie nieregularnych usług transportowych dla niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Polickiego.

3.1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania wykonywane przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są realizowane zgodnie ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2024 r., poz. 44).

PCPR zajmowało się finansowaniem realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z Uchwałą Nr LII/338/2023 Rady Powiatu w Policach z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnej przewidzianych do realizacji w 2023 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania oraz Uchwałą Nr LVI/363/2023 Rady Powiatu w Policach z dnia 25 sierpnia 2023 r., Uchwałą Nr LIX/380/2023 Rady Powiatu w Policach z dnia 24 listopada 2023 r., Uchwałą Nr LX/388/2023 Rady Powiatu w Policach z dnia 21 grudnia 2023 r., zmieniającymi wyżej wymienioną uchwałę. Informację o zrealizowanych zadaniach oraz wydatkach PFRON przedstawia poniższa tabela.

Tabela 45: Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków PFRON w 2023 r.

Rehabilitacja społeczna – kwota ogółem 2 184 877,27 zł		
Rodzaj zadania:	Liczba osób/organizacji	Kwota wydatków (zł)
dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	141	238 298
likwidacja barier architektonicznych	5	43 723,71
likwidacja barier w komunikowaniu się	7	10 928
likwidacja barier technicznych	16	58 527,29
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	213	456 080,27
zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym	7*	50 000*
dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	45	1 474 800 w tym: 1 327 320 środki PFRON 147 480 środki Powiatu

* zadanie realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Policach

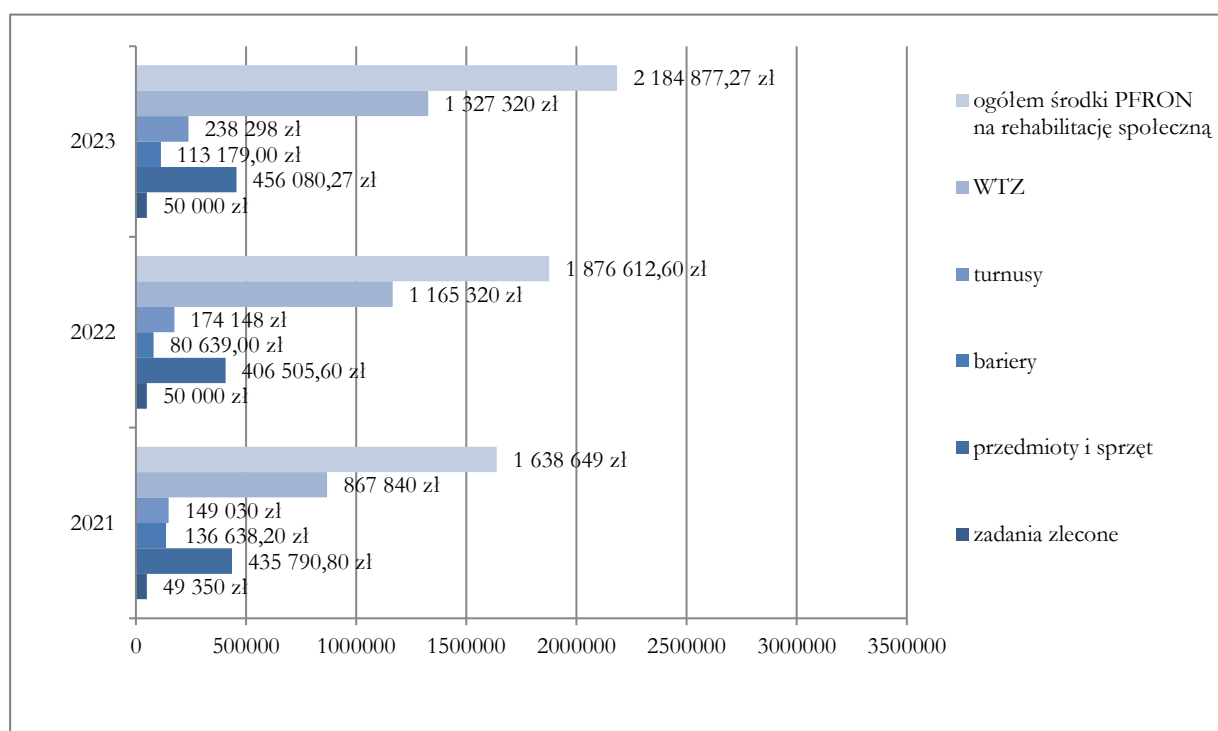
Ogółem przyznane dofinansowanie w ostatnich trzech latach ze środków PFRON:

- 1) w 2023 r. – 2 196 768 zł
- 2) w 2022 r. – 1 971 738 zł,
- 3) w 2021 r. – 1 688 649 zł,

Z tego na rehabilitację społeczną wydatkowano środki (Wykres 22):

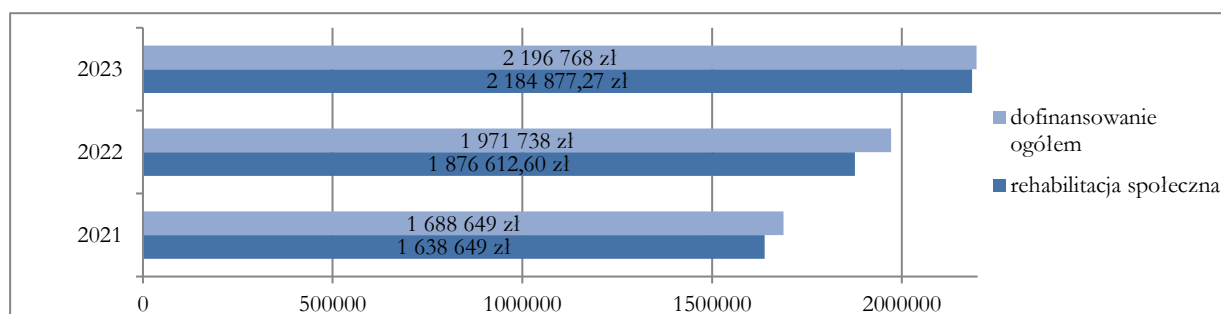
- 1) w 2023 r. – 2 184 877,27 zł,
- 2) w 2022 r. – 1 876 612,60 zł,
- 3) w 2021 r. – 1 638 649 zł,

Wykres 18: Dofinansowanie na poszczególne zadania rehabilitacji społecznej w latach 2021-2023

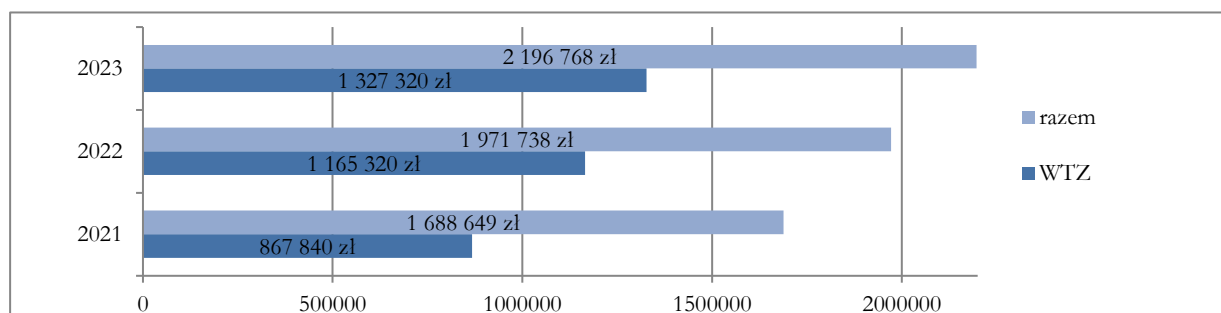
Analizując ostatnie trzy lata można zauważyć, iż dofinansowanie ogółem przyznanych środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2023 r. było o 11,4% większe w porównaniu do 2022 r. oraz o 30,1% większe w stosunku do 2021 r.. Jednocześnie środki finansowe wydatkowane na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2023 r. były o 16,4% wyższe w stosunku do 2022 r. oraz o 33,3% wyższe w porównaniu z 2021 rokiem. Przyznane dofinansowanie ze środków PFRON w latach 2021-2023 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19: Przyznane dofinansowanie ze środków PFRON ogółem w latach 2021-2023

Znaczną część dofinansowania rehabilitacji społecznej stanowi dofinansowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej, dalej zwany WTZ. Od 1 stycznia 2023 r. wysokość dofinansowania kosztów rocznego pobytu uczestnika w WTZ wynosiła 27 696 zł. W dniu 6 czerwca 2023 r. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządów wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. 2023 poz. 1066), w którym dofinansowanie do działalności WTZ zostało zwiększone o kwotę 1800,00 zł na osobę. W 2023 r. dofinansowanie WTZ w stosunku do ogółem przyznanych środków wynosiło 60,4%. W roku 2022 dofinansowanie WTZ stanowiło 59,1% ogółem przyznanych środków, a w 2021 r. 51%. Przyznane dofinansowanie środków ze PFRON w latach 2021-2023 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20: Przyznane dofinansowanie ze środków PFRON na WTZ w porównaniu z środkami ogółem w latach 2021-2023

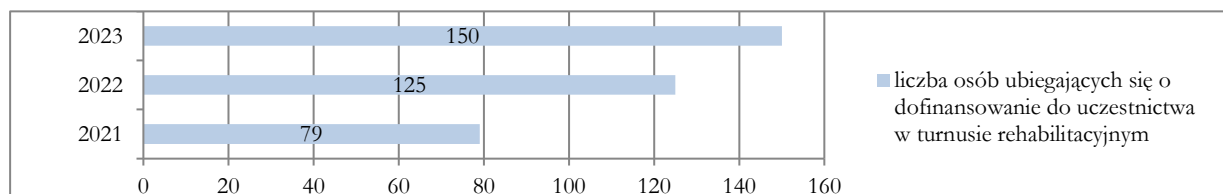

3.1.1. Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Jego celem jest rehabilitacja społeczna. W 2023 r. o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegało się 150 osób niepełnosprawnych oraz 68 opiekunów tych osób. Przyznano dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym dla 92 osób niepełnosprawnych i 50 opiekunów tych osób. Z otrzymanego dofinansowania zrezygnowała 1 osoba niepełnosprawna ze względu na utratę statusu osoby niepełnosprawnej. Wyplacono dofinansowanie dla 91 osób niepełnosprawnych i 50 opiekunów, w łącznej kwocie 238 298 zł.

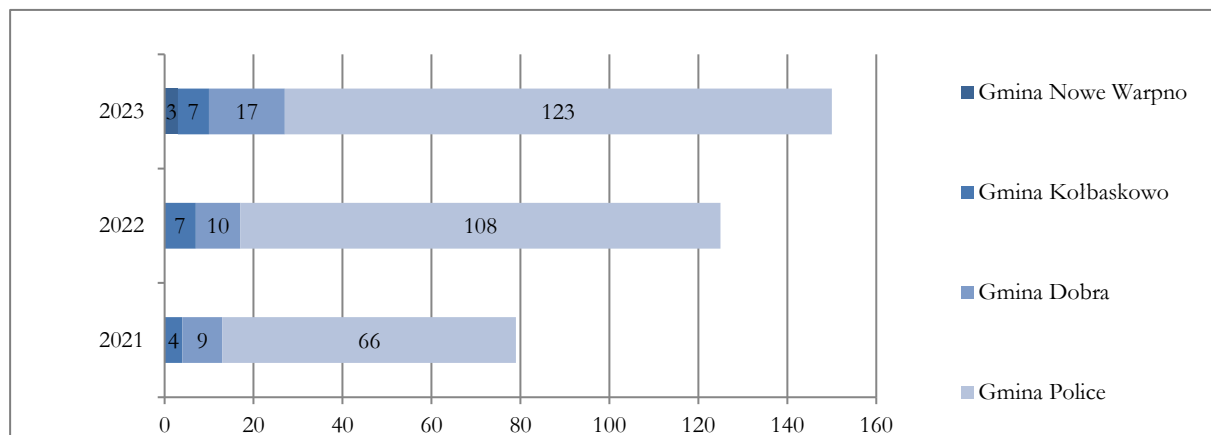
Porównując dane z ostatnich trzech lat widać w 2023 r. wzrost liczby osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym. Wzrost ten wyniósł 20% w porównaniu do roku 2022. Natomiast w stosunku do 2021 r. liczba osób ubiegających się o dofinansowanie zwiększyła się o 89,9%. Dane przedstawia Wykres 25.

Wykres 21: Liczba osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w latach 2021-2023

Największą liczbę wniosków o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2023 r. złożyli mieszkańcy Gminy Police (123 osoby), następnie mieszkańcy Gminy Dobra (17 osób), mieszkańcy Gminy Kolbaskowo (7 osób) oraz mieszkańcy Gminy Nowe Warpno (3 osoby). Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć w 2023 r. wzrost liczby osób składających wnioski o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym z Gminy Police. Wzrost ten wyniósł 13,8% w stosunku do 2022 r. Natomiast w stosunku do 2021 r. liczba osób z Gminy Police zwiększyła się o 86,4%. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 22: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w podziale na gminy w latach 2021-2023

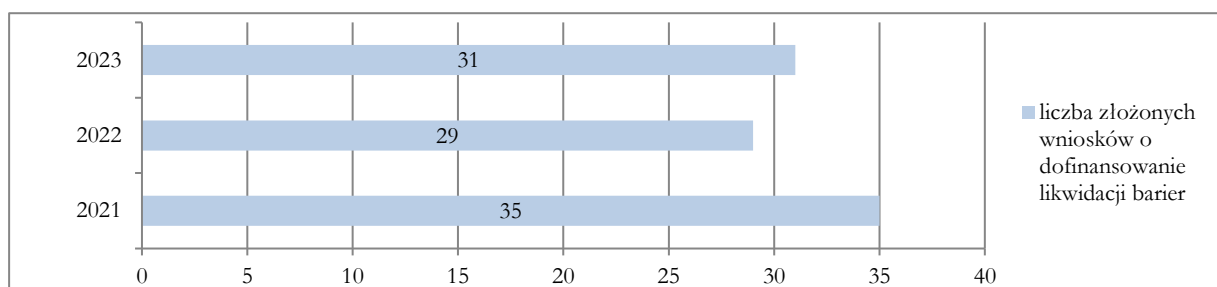

3.1.2. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

W 2023 r. złożono 31 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, na łączną kwotę 154 112,43 zł.

Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć wzrost ogólnej liczby złożonych wniosków na likwidację barier w 2023 r., który wyniósł 6,9% w porównaniu do 2022 r. oraz spadek o 11,4% w stosunku do 2021 r. Dane przedstawia poniższy wykres.

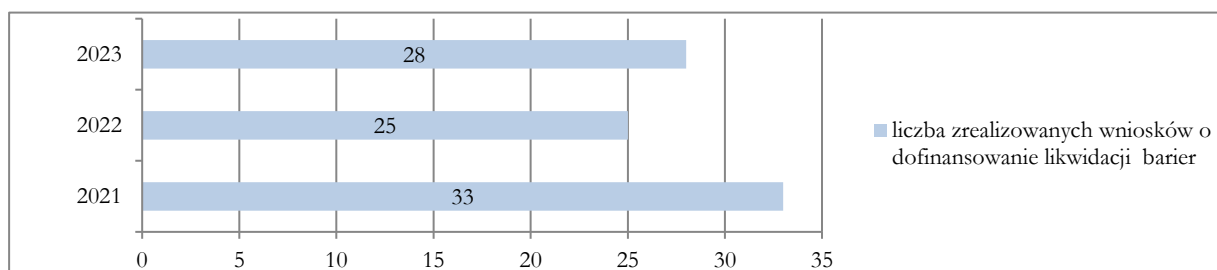
Wykres 23: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w latach 2021-2023

Zrealizowano 28 wniosków na łączną kwotę 113 179 zł. 1 osoba zrezygnowała z ubiegania się o dofinansowanie, a w przypadku 2 osób zabrakło środków finansowych na realizację zadania. Wyżej wymienione środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w wysokości 43 723,71 zł, na likwidację barier w komunikowaniu się w wysokości 10 928 zł i likwidację barier technicznych w wysokości 58 527,29 zł.

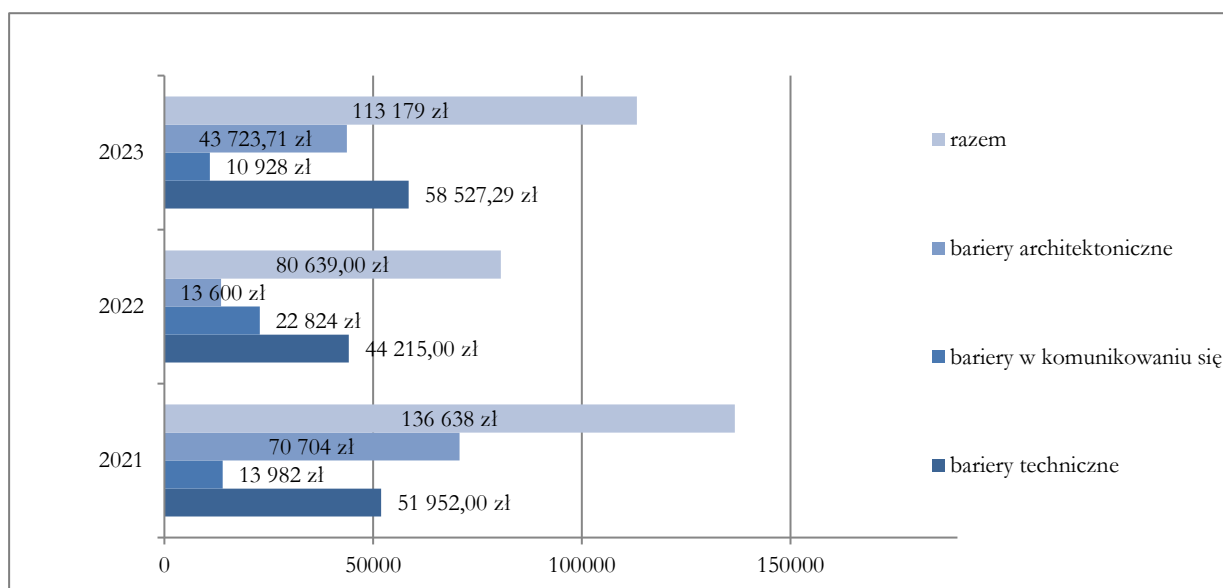
Analizując dane z trzech ostatnich lat, w 2023 r. zrealizowano o 12% więcej wniosków w porównaniu do roku ubiegłego oraz o 15,1% mniej wniosków w porównaniu do 2021 r. Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 24: Liczba zrealizowanych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w latach 2021-2023

Po analizie przyznanego dofinansowania w ostatnich trzech latach, zauważa się w 2023 r. wzrost o 40,4% poziomu dofinansowania ogółem w stosunku do 2022 r. oraz spadek o 17,2% w porównaniu z rokiem 2021. Dane przedstawia poniższy wykres.

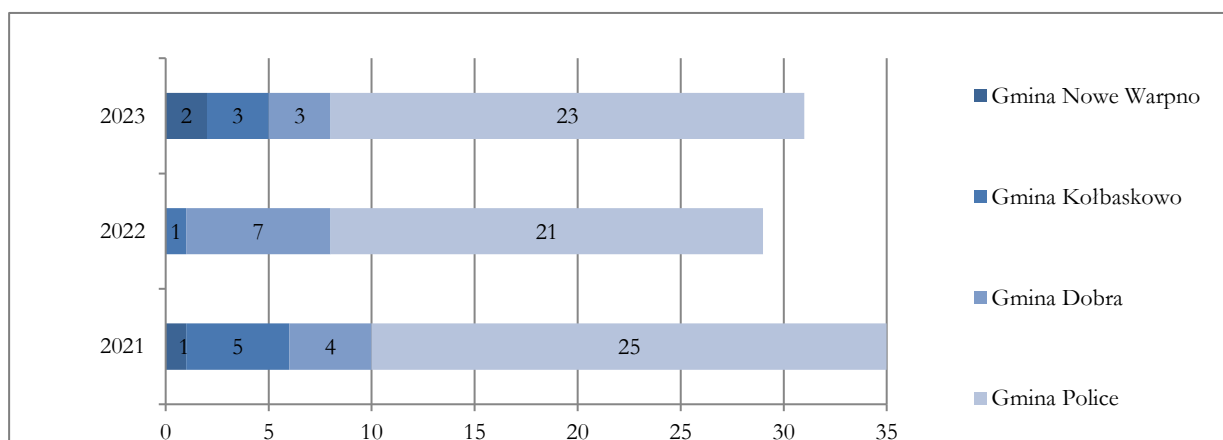
Wykres 25: Przyznane dofinansowanie do likwidacji barier w latach 2021-2023

Spośród wszystkich zrealizowanych w 2023 r. wniosków, 16 stanowiły wnioski o dofinansowanie likwidacji barier technicznych (zakup podnośników transportowych, poręczy, łóżek rehabilitacyjnych, krzeselka toaletowego, szyn podjazdowych, systemów ułatwiających otwieranie szaf i szafek kuchennych), 7 wniosków dotyczyło likwidacji barier w komunikowaniu się (zakup urządzenia wspomagającego odbiór dźwięku z telewizora, oprogramowania do komunikacji alternatywnej wraz z tabletem, udźwiękowionego telefonu komórkowego, lupy powiększającej) i 5 wniosków dofinansowania likwidacji barier architektonicznych (zakup schodolazu, dostosowanie pomieszczenia higieniczno-sanitarnego do potrzeb osoby niepełnosprawnej).

Największą liczbę wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w 2023 r. złożyli mieszkańcy Gminy Police (23 osoby), mieszkańcy Gminy Dobra (3 osoby), następnie mieszkańcy Gminy Kolbaskowo (3 osoby) oraz mieszkańcy Gminy Nowe Warpno (2 osoby). Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w podziale na gminy w latach 2021-2023

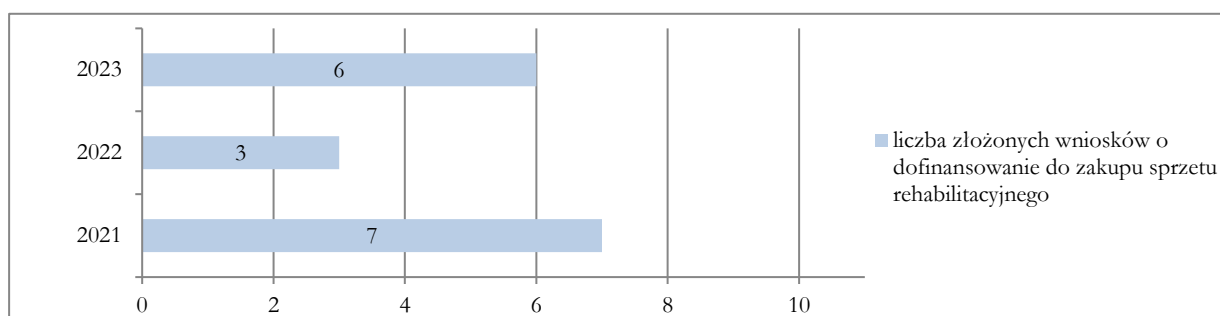

3.1.3. Sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

W 2023 r. złożono 6 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 13 436,80 zł. Zrealizowano 5 wniosków na łączną kwotę 11 963,31 zł. Jedna osoba zrezygnowała z dofinansowania. Wśród złożonych wniosków 1 osoba otrzymała dofinansowanie do zakupu bieżni, 1 osoba do zakupu roweru rehabilitacyjnego stacjonarnego, 1 osoba do zakupu rotora, 1 osoba do zakupu stołu rehabilitacyjnego, 1 osoba do zakupu drabinki rehabilitacyjnej, wałków, piłek rehabilitacyjnych, pomocy do ćwiczeń motoryki małej. W 2023 r. zrealizowano wszystkie wnioski w powyższym zakresie.

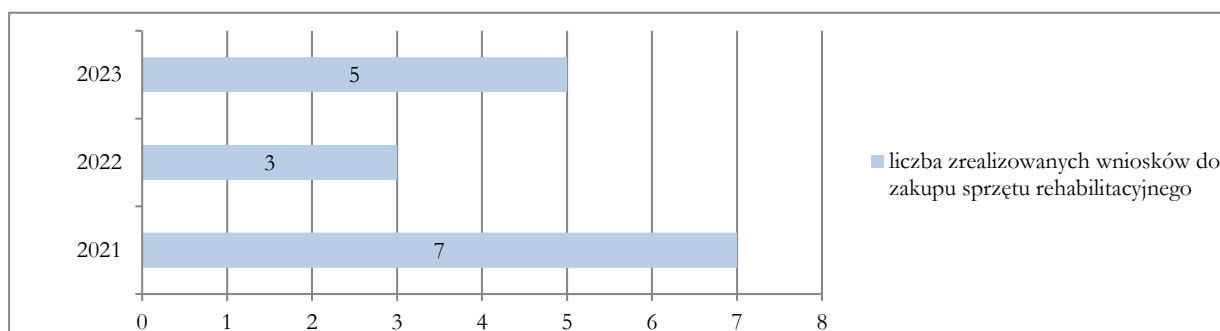
Porównując poniższe dane widać w 2023 r. wzrost o 100% liczby złożonych wniosków o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w porównaniu z rokiem ubiegłym oraz spadek o 14,3% w stosunku do 2021 r. Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 27: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2021-2023

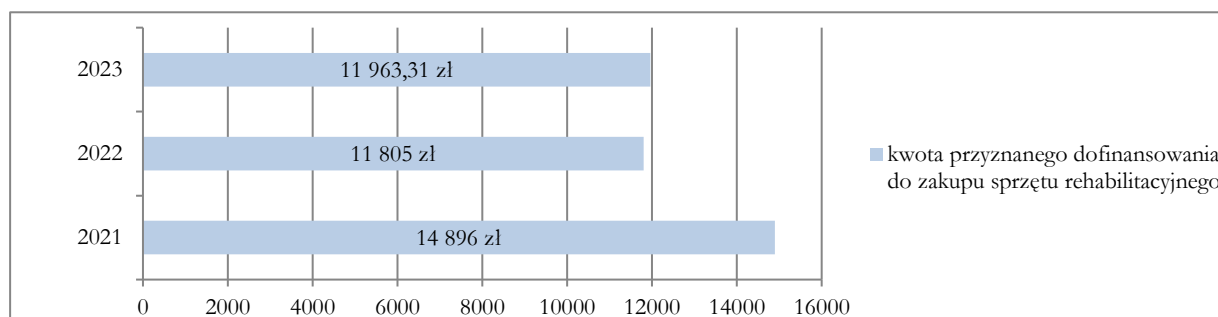
Porównując dane z ostatnich trzech lat widać w 2023 r. wzrost o 66,7% liczby zrealizowanych wniosków do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w porównaniu z rokiem 2022 oraz spadek o 28,6% w stosunku do 2021 r. Dane przedstawia Wykres 32.

Wykres 28: Liczba zrealizowanych wniosków ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2021-2023

Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć w 2023 r. wzrost przyznanego dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, który wyniósł 1,3% w stosunku do roku ubiegłego oraz spadek o 19,7% w porównaniu z 2021 r. Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 29: Kwota przyznanego dofinansowania ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w latach 2021-2023

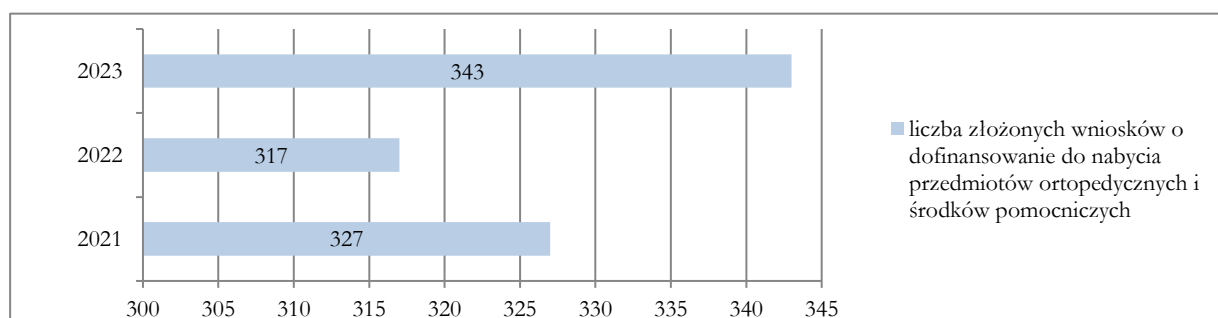

W 2023 r. złożono 343 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, na łączną kwotę 722 090,94 zł. Zrealizowano 339 wniosków na łączną kwotę 446 509,62 zł. Nie zrealizowano ze względów formalnych 4 wnioski (rezygnacja wnioskodawcy, śmierć wnioskodawcy).

Największą część zrealizowanych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek i cewników (165 wniosków) oraz aparatów słuchowych (98 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie do zakupu wózków inwalidzkich (14 wniosków), protez kończyn (8 wniosków), chodzików czterokołowych (8 wniosków), czujników do monitorowania stężenia glukozy we krwi (8 wniosków), obuwia ortopedycznego (2 wnioski), ortez (8 wniosków), szkieł okularowych, materacy przeciwoleżynowych, czujników do monitorowania stężenia glukozy we krwi oraz innych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (32 wnioski).

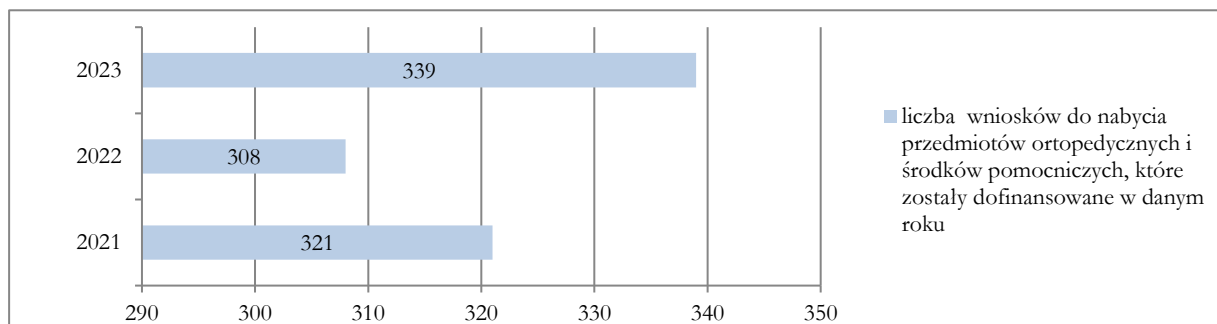
Porównując dane z ostatnich trzech lat widać w 2023 r. wzrost liczby złożonych wniosków o dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych o 8,2% w porównaniu do roku 2022 oraz wzrost o 4,9% w stosunku do 2021 r. Dane przedstawia Wykres 34.

Wykres 30: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2021-2023

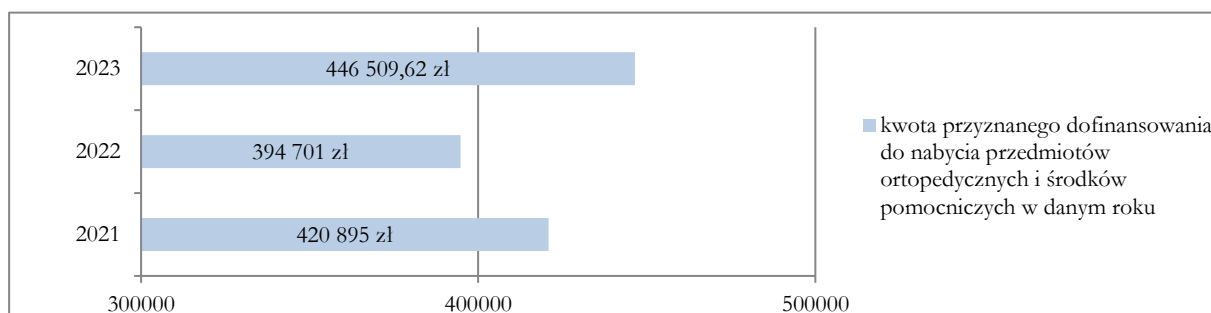
Analizując ostatnie trzy lata można zauważyć wzrost o 10% liczby wniosków, które zostały dofinansowane ze środków PFRON do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w 2023 r. w stosunku do roku ubiegłego oraz wzrost o 5,6% w porównaniu do 2021 r. Dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 31: Liczba wniosków, które zostały dofinansowane ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2021-2023

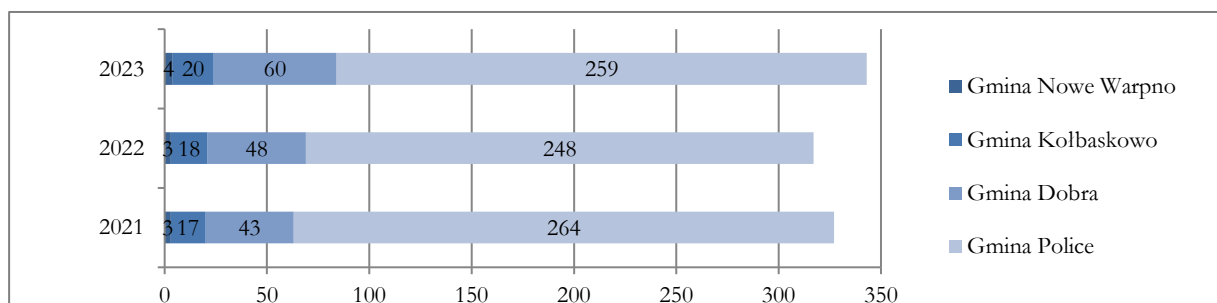
Analizując dane z ostatnich trzech lat można zauważyć w 2023 r. wzrost przyznanego dofinansowania do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych o 13,1% w odniesieniu do roku ubiegłego oraz wzrost o 6,2% stosunku do 2021 r. Przedstawia to poniższy wykres.

Wykres 32: Kwota przyznanego dofinansowania ze środków PFRON do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2021-2023

Największa liczba wniosków o dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych została złożona przez mieszkańców Gminy Police (259 wniosków), następnie przez mieszkańców Gminy Dobra (60 wniosków), Gminy Kolbaskowo (20 wniosków) oraz mieszkańców Gminy Nowe Warpno (4 wnioski). Przedstawia to Wykres 37.

Wykres 33: Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w podziale na gminy w latach 2021-2023

3.1.4. Sport, kultura, rekreacja i turystyka

Zadanie to dotyczyło organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Polickiego. Do realizacji w 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek w tym zakresie.

3.1.5. Usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika

Zadanie to dotyczyło dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika dla osób niepełnosprawnych, jeżeli realizacja tych usług umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, a także jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. W 2023 r. zadanie to nie było realizowane, ze względu na brak złożonych wniosków przez osoby niepełnosprawne w tym zakresie.

3.1.6. Warsztaty terapii zajęciowej

PCPR pełniło zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ, którego prowadzenie zlecono Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Policach, zwanemu dalej SONI. W 2023 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 45 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania te oparto na indywidualnych programach rehabilitacji, które Rada Programowa opracowała dla każdego uczestnika Warsztatu. Programy te zostały poddane rocznej ocenie pod względem ich realizacji. Rada Programowa oceniła dwukrotnie w danym roku indywidualne efekty rehabilitacji każdego z uczestników. Ocena indywidualnych programów rehabilitacji oraz postępów każdego uczestnika warsztatu stanowiła podstawę do skonstruowania nowych programów rehabilitacji. Realizacja działań rehabilitacyjnych odbywała się przy zastosowaniu odpowiednich rodzajów, metod i technik terapii zajęciowej w formie grupowej i indywidualnej. Proces rehabilitacyjny realizowany był przez 9 instruktorów terapii zajęciowej, rehabilitanta ruchowego, psychologa przy współpracy kierownika WTZ. W ramach terapii zajęciowej oraz w trakcie pozostałych działań uczestnicy WTZ wykonywali prace artystyczne, rękodzielnicze, kulinarne, piekarnicze, ogrodniczo-pielęgnacyjne, porządkowe. W 2023 r. w ramach działalności odpłatnej uzyskano dochód ze sprzedaży prac wykonanych przez uczestników w kwocie 6 762,99 zł. Całą kwotę wydatkowano na organizację m.in. wyjazdu integracyjno-treningowego do Wrocławia, zakup biletów do Motylarni oraz organizację spotkania świątecznego w Hotelu Dobosz w Policach. W 2023 r., jak co roku w WTZ realizowane były również zadania z zakresu pracy socjalnej. Pomagano uczestnikom i ich opiekunom przy załatwianiu spraw w urzędach oraz związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem uczestników. W związku z tym utrzymywano kontakt z Ośrodkami Pomocy Społecznej w Policach i MOPS w Szczecinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Powiatowym Urzędem Pracy w Policach, z Biurem Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz Sanepidem. Udzielano pomocy w kontaktach z lekarzami różnych specjalności oraz wsparcia w domach uczestników. Na bieżąco utrzymywano kontakt z rodzinami uczestników, opiekunami prawnymi poprzez: spotkania indywidualne, rozmowy telefoniczne, korespondencję.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych działalność WTZ od 2007 r. finansowana może być ze środków PFRON, a także z budżetu powiatu lub/i innych źródeł. W 2023 r. środki finansowe zostały wykorzystane w 100%. Wysokość dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 46: Wysokość dofinansowania WTZ w 2023 r.

Dofinansowanie:	Kwota (zł)
z budżetu powiatu	147 480
ze środków PFRON	1 327 320
razem:	1 474 800

W 2023 r., w WTZ działało 9 pracowni:

- 1) gospodarstwa domowego,
- 2) rehabilitacyjno-dydaktyczna,
- 3) papierniczo-poligraficzno-komputerowa,
- 4) stolarska,
- 5) rękodzieła,
- 6) ceramiki,
- 7) szkła dekoracyjnego,
- 8) ogrodniczo-porządkowa,
- 9) piekarniczo-cukiernicza.

W pracowniach trenowane były umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia (dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań, obowiązkowość i zaangażowanie, zdolność koncentracji oraz umiejętność komunikowania się i współdziałanie w grupie), a także czynności z zakresu życia codziennego (samoobsługa w ubieraniu się, higienie osobistej, przygotowaniu posiłków, dokonywaniu zakupów oraz korzystaniu z komunikacji miejskiej). W WTZ odbywają się również zajęcia rehabilitacyjne oraz zajęcia relaksacyjne w Sali Doświadczeń Świata. Działalność WTZ jest działalnością o charakterze niezarobkowym, a dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników wykorzystywane są na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników. W 2023 r. WTZ prowadził sprzedaż prac wykonanych przez uczestników. Uzyskane środki finansowe w wysokości 6 762,99 zł wykorzystane zostały na wyjazd integracyjno-treningowego do Wrocławia, organizację spotkania świątecznego w Hotelu Dobosz w Policach. W 2023 r. żaden uczestnik nie opuścił WTZ. W 2023 r. PCPR przeprowadziło w dniach od 18 grudnia do 29 grudnia 2023 r. kontrolę z działalności WTZ za 2022 r.

3.2. Pozostałe działania

1) Koordynacja realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2027.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2027 jest dokumentem określającym i koordynującym działania w zakresie polityki społecznej Powiatu Polickiego, ukierunkowanym na problemy osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Podstawowym założeniem programu tworzenie na terenie Powiatu lokalnego systemu wsparcia, który umożliwi osobom niepełnosprawnym udział w życiu społecznym oraz samodzielne i niezależne życie. Celem strategicznym Powiatowego Programu jest zwiększenie możliwości osób niepełnosprawnych oraz wsparcie ich w drodze do niezależności, samodzielności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Osiągnięcie celu strategicznego Powiatowego Programu ma być zrealizowane przez osiągnięcie pięciu celów operacyjnych:

- kształtowanie i rozwijanie pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych oraz pogłębianie wiedzy w zakresie potrzeb i praw osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie dostępu do wczesnej diagnozy i wszechstronnej rehabilitacji umożliwiającej pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- zapewnienie dostępu do dóbr i usług pozwalających na pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- zapewnienie równych szans w dostępie do kształcenia osób niepełnosprawnych na wszystkich poziomach edukacji,
- tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej i zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Zadania realizowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych mają wpłynąć na wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, które umożliwiają im funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz ograniczają zjawisko wykluczenia społecznego. Elementem towarzyszącym wdrażaniu Powiatowego Programu jest jego monitorowanie i coroczna ocena jego realizacji. Systematyczne zbieranie oraz analizowanie ilościowych i jakościowych danych dotyczących poszczególnych zadań realizowanych w ramach celów operacyjnych pozwala na bieżące monitorowanie stopnia ich wykonania oraz wprowadzenie ewentualnych zmian. Wypełnianie zadań wynikających z Powiatowego Programu jest oparte na ścisłej współpracy władz powiatowych, gminnych, organizacji pozarządowych oraz instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, jako koordynator programu, przedstawia Radzie Powiatu raz w roku sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu.

2) Nieodpłatne świadczenie usług Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach wychodząc naprzeciw potrzebom osób

niepełnosprawnych realizowało usługi Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej. O korzystanie z takiej formy pomocy mogły ubiegać się osoby ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Przez usługi asystenckie rozumie się świadczenie osobistej pomocy przez Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej w wykonywaniu czynności, których nie jest ona w stanie wykonać samodzielnie. Głównym celem tych usług jest umożliwienie niezależnego, samodzielnego i aktywnego funkcjonowania osobom o największym stopniu niepełnosprawności w życiu społecznym i zawodowym. Asystent pełniąc swoje obowiązki powinien umożliwić funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej sprawując opiekę lub pomagając wykonać takie czynności, jakie ta osoba wykonywałaby będąc osobą sprawną, zastępując jej dysfunkcje.

Zakres usług obejmował pomoc:

- a) w transporcie środkami komunikacji:
 - w dotarciu z miejsca zamieszkania do szkoły, pracy, placówek zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych, na zajęcia rehabilitacyjne,
 - w powrocie ze szkoły, pracy, placówek zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych, zajęć rehabilitacyjnych do miejsca zamieszkania,
- b) w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, np. ubieraniu, rozbieraniu, przesiadaniu się z łóżka na wózek inwalidzki, toalecie, czynnościach fizjologicznych, spożywaniu posiłków,
- c) w razie potrzeby podczas snu podopiecznych przy zmianie pozycji,
- d) podczas spaceru, w wyjściu do sklepu, banku, urzędu,
- e) w utrzymaniu kontaktów społecznych oraz komunikowaniu się z otoczeniem,
- f) innych potrzebach, które zgłosi osoba niepełnosprawna.

Zakres usług oraz wymiar czasu uzależniony był od stopnia niepełnosprawności osoby oraz rodzaju jej aktywności. Pomoc taka w pierwszej kolejności świadczona była osobom zamieszkującym samotnie, nie mającym opiekunów. Usługi świadczone były nieodpłatnie na podstawie umowy zawieranej pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach a osobą niepełnosprawną.

W 2023 roku z usług asystenta skorzystały 24 osoby niepełnosprawne. Czterech Asystentów pomagało osobom niepełnosprawnym w czynnościach dnia codziennego m.in. w transporcie środkami komunikacji, w dotarciu do szkoły, na uczelnię, w ubieraniu się, przyrządzaniu i podawaniu posiłku, pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, towarzyszyli na spacerze oraz podczas wizyty u lekarza. Usługi świadczone były od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30-19:00, w zależności od zgłoszonych przez osoby niepełnosprawne potrzeb.

3) **Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON.**

Program „Aktywny samorząd” jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze

włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2023 r. złożono 40 wniosków o dofinansowanie zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON. Dofinansowano 38 wniosków na łączną kwotę 236 066,19 zł. W ramach programu udzielono dofinansowania do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Moduł I, Obszar A, Zadanie 1) – 5 wniosków
 - uzyskania prawa jazdy kategorii B – 3 wnioski,
 - zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I, Obszar B, Zadanie 1 i Zadanie 4) – 8 wniosków,
 - zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I, Obszar C, Zadanie 1) – 1 wniosek,
 - zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I, Obszar C, Zadanie 3) – 1 wniosek,
 - pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 1 wniosek
 - uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II) – 19 wniosków.
- Nie zrealizowano 2 wniosków ze względów formalnych (rezygnacja wnioskodawcy).

4) **Realizacja „Programu wyrównywania różnic między regionami III”**

Celem strategicznym programu było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. PCPR zajmowało się rozpropagowaniem wśród adresatów programu informacji o przystąpieniu przez Powiat Policki do uczestnictwa w nim oraz przygotowaniem wystąpienia, przekazanego do PFRON. W 2023 r. do PCPR wpłynął 1 wniosek o dofinansowanie w ramach Obszaru D – likwidacja barier transportowych, złożony przez Urząd Gminy Nowe Warpno. Wniosek obejmował zakup mikrobusa dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Nowe Warpno. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 135 000,00 zł. Na dalszym etapie, obejmującym m.in.: zawarcie umowy między PFRON a Powiatem Polickim, rozliczenie umowy, zadanie realizowane było przez Wydział Polityki Społecznej Starostwa Powiatowego w Policach.

5) **Realizacja programu „Zajęcia klubowe WTZ finansowanego ze środków PFRON.**

Celem programu było wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” to rozwiązanie, które sprzyja aktywnemu wspomagananiu osób z niepełnosprawnością, które

opuszczają warsztat w związku z podjęciem zatrudnienia oraz osób oczekujących na przyjęcie do WTZ. Wsparcie skierowane było do osób niepełnosprawnych posiadających ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które mogą być beneficjentami programu. W trakcie zajęć klubowych wykorzystywano następujące metody pracy z uczestnikami: metody podające (wykład, opis, pogadanka); metody eksponujące (pokaz z elementami przeżycia); metody aktywizujące (w tym integracyjne, twórczego rozwiązywania problemów, dyskusyjne, rozwijające twórcze myślenie, planowania, współpracy, grupowego podejmowania decyzji, gry dydaktyczne). Uczestnicy zakwalifikowani do programu korzystali z różnych form zajęć – grupowe wyjścia do kina, teatru, muzeum, zajęcia komputerowe, trening kulinarny, zajęcia ruchowe na sali rehabilitacyjnej, zajęcia z języka angielskiego, edukacja seksualna, ćwiczenia z arteterapii oraz relaksacji i wyciszenia.

W 2023 r. dofinansowano uczestnictwo w programie dla pięciu osób niepełnosprawnych w wysokości 30 900,00 zł w okresie od 1 lutego 2023 r. do 31 stycznia 2024 r.

6) Realizacja programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” – Moduł I finansowanego ze środków PFRON

Celem programu było zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

Beneficjentami programu byli obywatele Ukrainy z niepełnosprawnością, spełniający łącznie następujące warunki:

- ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznany był za legalny, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
- posiadali, w przypadku osób pełnoletnich, dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a odnośnie osób małoletnich dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a w przypadku jego braku przedstawią oświadczenie lub oświadczenie opiekuna o jego posiadaniu.

Pomoc finansowa udzielana była w formie świadczenia na sfinansowanie Beneficjentom programu, wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie. W 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek w powyższym zakresie.

7) Realizacja programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne Mieszkanie finansowanego ze środków PFRON

Celem programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy

samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Program „Dostępne mieszkanie” skierowany był do osób, które:

- posiadały orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
- złożyły oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
- złożyły oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
- w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia.

Dofinansowanie dotyczyło dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Mimo rozpropagowania możliwości uczestnictwa w programie na stronie internetowej, w mediach społecznościowych w 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek w powyższym zakresie.

8) **Realizacja programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta finansowanego ze środków PFRON**

Celem Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta był wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Program „Mieszkanie dla absolwenta” skierowany był do osób, które:

- posiadały orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu,
- posiadały status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- posiadały pełną zdolność do czynności prawnych;
- złożyły oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- złożyły oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Wsparcie w ramach programu dotyczyło dofinansowania do kosztów wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Dofinansowanie można było uzyskać na maksymalnie na okres 36 miesięcy. Mimo rozpropagowania możliwości uczestnictwa w programie na stronie internetowej, w mediach społecznościowych w 2023 r. nie wpłynął żaden wniosek w powyższym zakresie.

9) **Realizacja programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.**

Główny cel programu to wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- 1) poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia,
- 2) wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- 3) uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.,
- 4) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych,
- 5) zwiększenia wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Beneficjentami programu w 2023 r. były osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, zamieszkujące na terenie Powiatu Polickiego. Czterech Asystentów pomagało osobom niepełnosprawnym w czynnościach dnia codziennego. Usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w:

- 1) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/ sportowe itp.);
- 2) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- 3) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- 4) załatwieniu spraw urzędowych;
- 5) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- 6) korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.);
- 7) wykonywaniu czynności dnia codziennego.

Realizacja programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” pozwoliła na ograniczenie skutków niepełnosprawności, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i umożliwieniu tym osobom pełnego uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności. W 2023 r. wsparciem objęto 17 osób z niepełnosprawnością. Usługi świadczone były przez 7 dni w tygodniu, w zależności od zgłoszonych przez osoby niepełnosprawne potrzeb. Łącznie zrealizowano 2401,5 godzin usług asystenckich. Koszt realizacji zadania wyniósł 98 613,75 zł.

10) **Prowadzenie nieregularnych usług transportowych dla niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Polickiego.**

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR świadczyło w 2023 r. nieregularne odpłatne usługi transportowe dla osób mieszkających na terenie Powiatu Polickiego.

Celem tych usług było ułatwienie osobom potrzebującym na dotarcie np. do lekarza, urzędu, na rehabilitację w dogodnym dla nich terminie. Do korzystania z usług transportowych uprawnione były osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a także osoby nie posiadające takiego orzeczenia lecz mające widoczne trudności w samodzielnym przemieszczaniu się, wymagające wsparcia w zakresie mobilności. Usługi transportowe świadczone były nieregularnie, według potrzeb i na podstawie składanych zamówień, specjalistycznym transportem dostosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. W 2023 r. PCPR zrealizowało 705 zgłoszeń. Łącznie przejechano 39 384 km. Z usług transportowych skorzystało 105 osób z terenu Powiatu Polickiego.

11) **Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych.**

W 2023 r. PCPR prowadziło wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych dla osób niepełnosprawnych lub osób, które nagle utraciły sprawność organizmu i dla których sprzęty te były niezbędne do rehabilitacji, samodzielności i codziennego funkcjonowania. Nieodpłatnie można było wypożyczyć takie sprzęty jak: kule łokciowe, wózki inwalidzkie, chodziki czterokołowe, balkoniki, rowery trzykołowe w różnych rozmiarach, rower rehabilitacyjny stacjonarny, krzesła toaletowe, łóżka rehabilitacyjne oraz materac przeciwoleżynowy. W 2023 r. zrealizowano 10 wniosków osób zainteresowanych i wypożyczono łącznie 11 urządzeń pomocniczych.

12) **Prowadzenie dyżurów pracowników Działu Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.**

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR w 2023 r. prowadziło dyżury pracowników Działu Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób, które odbywały się raz w miesiącu, w siedzibie Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej. Podczas dyżurów osoby niepełnosprawne mogły złożyć wnioski oraz uzyskać informacje na temat:

- projektów i programów realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych,
- zasad i form dofinansowań przyznawanych ze środków PFRON,
- ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

3.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

PCPR współpracował w 2023 r. z następującymi organizacjami, których działalność poszerzała zakres pomocy realizowanej przez Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

- 1) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy z siedzibą w Policach,
- 2) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Kolo Nr 15,

- 3) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Koło Terenowe w Policach,
- 4) Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski, Koło w Policach,
- 5) Stowarzyszenie Polickie Amazonki,
- 6) Stowarzyszenie ma Rzecz Harmonii Społecznej w Policach,
- 7) Hospicjum Królowej Apostołów w Policach.
- 8) Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”

Współpraca odbywała się głównie w ramach realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2027.

4. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTÓW

4.1. Projekt „AZYL 2”

Okres realizacji projektu od: 01.06.2023-31.12.2023

Przyznane dofinansowanie na kwotę 70 000 zł (wartość projektu: 88 800 zł) z MRPIPS.

Projekt pn. AZYL 2 pozwolił na osiągnięcie celu głównego projektu, oraz celów szczegółowych zgodnych z III Priorytetem Programu Oslonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Zgodnie z celem ogólnym zwiększona została dostępność do usług realizowanych na rzecz osób zagrożonych lub doświadczających przemocy domowej na terenie Powiatu Polickiego.

Zgodnie z celami szczegółowymi dostosowano istniejącą infrastrukturę do potrzeb osób z dziećmi dotkniętych przemocą domową oraz podniesiona została jakość usług w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Osiągnięto zakładane rezultaty:

- 1. Zwiększono dostęp osób zagrożonych przemocą w rodzinie i doznających przemocy w rodzinie do dostosowanej infrastruktury PCPR – Mieszkania Wspomaganego i Hostelu PCPR poprzez:**
 - wykonanie prac remontowych, w tym malowanie poszczególnych pomieszczeń, naprawa istniejących mebli i sprzętów, wymiana urządzeń sanitarnych, zakup wyposażenia częściowego pokoiów, sprzętu AGD (m.in. mebli, pralki, krzesła biurowego, odkurzacza, grzejnika, suszarek, koszy, wycieraczek) i tekstyliów.
 - częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkania wspomaganego i Hostelu PCPR.
- 2. Rodziny z dziećmi w sytuacji przemocy domowej uzyskały kompleksowe wsparcie i pomoc kadry specjalistycznej.** W miejscu schronienia, tj. w Hostelu PCPR i w mieszkaniu wspomaganym, rodziny z dziećmi przez cały okres pobytu objęte były wsparciem aspiranta pracy socjalnej i pracownika socjalnego. Korzystały z konsultacji psychologicznych, w tym edukacji na temat przemocy i porad prawnych. Podejmowane działania miały na celu wsparcie w procesie odzyskiwania równowagi i poczucia bezpieczeństwa. Z pomocy skorzystały 4 mieszkanki i 8 dzieci w wieku od kilku miesięcy do 11 lat, w tym 2 mieszkanki z 4 dzieci zamieszkały w Hostelu PCPR, a 2 kolejne z 4 dzieci w mieszkaniu wspomaganym. W sytuacji przemocy domowej udzielono wsparcia i pomocy specjalistycznej także osobom nie wymagającym tymczasowego schronienia poprzez zapewnienie natychmiastowej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego i prawnego. Udzielono 44 porad (poradnictwo psychologiczne, rodzinne i prawne).
- 3. W wyniku upowszechnienia informacji o infrastrukturze instytucjonalnej dla potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie wzrosła świadomość społecznej**

wśród mieszkańców Powiatu Polickiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Wydano Informator Powiatowy „Przemoc domowa” skierowany zarówno do osób doznających przemocy domowej, jak i osób ją stosujących, zawierający informacje na temat zjawiska przemocy wraz z bazą teled adresową podmiotów oferujących pomoc i wsparcie, ulotki i wizytówki zawierające ofertę pomocy oraz dane teled adresowe Działu Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej w PCPR w Policach. Zorganizowano Konferencję pn. „Wspólnie i skutecznie przeciw przemocy” z przedstawicielami służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Konferencja miała na celu upowszechnienie informacji o realizowanym w PCPR projekcie „AZYL 2” oraz rozpoznanie możliwości i zasobów każdej instytucji i służby z terenu Powiatu Polickiego, których wspólne działania mogą kompleksowo przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy domowej i stworzenia systemu wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje zjawisko przemocy. W panelu dyskusyjnym pn. „Współpraca służb i instytucji – nowe wyzwania” udział wzięli przedstawiciele m.in. Ośrodków Pomocy Społecznej, Ochrony Zdrowia, Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Policji i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Do bezpośredniego udziału w konferencji zaproszono prelegentów z instytucji i służb m.in. pedagogów, przedstawiciela Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawiciela Policji, Stowarzyszenia na rzecz Harmonii Społecznej. W spotkaniu wzięło udział 58 osób. Podczas konferencji dystrybuowano materiały informacyjne: plakat informujący o projekcie „AZYL 2” oraz wizytówki z informacją o możliwości schronienia w mieszkaniu wspomaganym i Hostelu PCPR.

4.2. Projekt: „Własna przestrzeń=samodzielność”

Projekt „Własna przestrzeń=samodzielność”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, w ramach Działania 7.6, Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, w ramach konkursu nr RPZP.07.06.00-IP.02-32-K45/19.

Cały projekt przewidywał utworzenie 14 nowych miejsc w 5 nowych mieszkaniach chronionych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt skierowany był do osób bezdomnych z Gminy Police i matek z małoletnimi dziećmi. Główne zadania projektu to reintegracja społeczna osób bezdomnych, matek z małoletnimi dziećmi, remont i wyposażenie mieszkań chronionych, praca socjalna. Celem projektu jest ograniczenie istniejących nierówności w zakresie dostępu do usług społecznych w tym usług opiekuńczych, środowiskowych, jak również podwyższenie standardu świadczonych usług świadczonych dla mieszkańców Powiatu Polickiego zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.

PCPR realizował do kwietnia 2023 r. zadanie nr 2 pn. „Reintegracja społeczna matek z małoletnimi dziećmi/kobiet w ciąży zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Projekt zakładał utworzenie miejsc w jednym nowym mieszkaniu chronionym dla 6 matek z 10 małoletnimi dziećmi. Celem pobytu w mieszkaniu jest zapewnienie kobietom i dzieciom opuszczającym domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, nieposiadającym aktualnie własnego mieszkania godnych

warunków życia w środowisku zbliżonym do domowego oraz przygotowanie matek do samodzielnego życia w drodze realizacji indywidualnego planu usamodzielnienia i wychodzenia z kryzysu. Mieszkanie nie jest lokum docelowym, a przejściowym, mamy objęte są wsparciem pracownika socjalnego i aspiranta pracy socjalnej. Dodatkowo przez cały okres trwania projektu mają możliwość skorzystania z dostępnych form poradnictwa specjalistycznego, tj. psychologicznego, prawnego, usługami mediacji i coachingu według potrzeb. Mają zapewnioną pomoc w postaci finansowania opieki (żłobka i przedszkola) dla dzieci.

W ramach projektu „Własna przestrzeń=samodzielność”, w 2023 r. poradnictwem specjalistycznym objęte były 3 kobiety z 9 dziećmi, które w latach 2021-2022 przebywały w ośrodkach wsparcia – domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Dwie kobiety z 6 dziećmi po opuszczeniu ośrodka wsparcia – Domu dla Samotnych Matek i Kobiet w Cięży w Policach – zamieszkiwały w 2023 r. w projektowym mieszkaniu wspomaganym, gdzie były przygotowywane do pełnej samodzielności poprzez doskonalenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami codziennego życia, rozporządzania posiadanymi środkami finansowymi, a także uzyskując pomoc w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje społeczne, zdobycia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy, poszukiwania żłobka i przedszkola dla dzieci i doprowadzanie do finalizacji spraw związanych ze znalezieniem lokalu docelowego. Jedna matka korzystała z finansowania opieki w żłobku i przedszkolu dla 1 dziecka. W 2023 r. obie opuściły mieszkanie wspomaganie i usamodzielnily się. W latach 2019-2023 w projekcie wzięło udział 14 kobiet i 29 dzieci.

4.3. Projekt „PITON” - Policki Indywidualny Transport Osób Niepełnosprawnych

Powiat Policki/Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizował projekt pn. „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Okres realizacji projektu od: 2021-02-01 do: 2023-01-31

Przyznano dofinansowanie na kwotę 538 866,03 zł (wartość projektu: 639 375,93 zł).

Głównym celem projektu jest zwiększenie stopnia aktywizacji społeczno-zawodowej w zakresie odbudowy i podtrzymania umiejętności w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności, poprzez zapewnienie usług indywidualnego transportu „door-to-door”.

Głównym elementem projektu są usługi transportowe wsparte usługami asystenckimi skierowane do osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności, zamieszkałych na terenie Powiatu Polickiego.

W styczniu 2023 r. zrealizowano 160 usług transportowych, z których skorzystało 60 osób. Łącznie przejechano 3503 km.

Od 1 lutego 2023 r. usługi transportowe są świadczone odpłatnie w ramach okresu trwałości projektu.

4.4. Projekt „Dorosłość, samodzielność, rodzina”

Powiat Policki we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach realizował od 1 października 2019 r. do 31 stycznia 2023 r. projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich pn. „Dorosłość, samodzielność, rodzina”. Celem projektu był rozwój oraz wzrost dostępności usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej wśród mieszkańców Powiatu Polickiego. Dofinansowanie całkowite projektu wyniosło 2 876 219,96 zł, całość projektu – 3 056 219,96 zł. W projekcie realizowane były trzy główne zadania: profilaktyka i interwencja dla rodzin biologicznych, rozwój pieczy zastępczej oraz kompleksowe wsparcie osób będących w procesie usamodzielnienia. Od początku trwania projektu do 31 stycznia 2023 r. zrekrutowano łącznie **260** uczestników.

W trakcie realizacji projektu w roku 2023 podjęto następujące działania:

Zadanie 1: Profilaktyka i interwencja dla rodzin biologicznych

- Do wsparcia Uczestników zaangażowano odpowiednich specjalistów: psychologa, coacha, prawnika oraz mediatora. Wszyscy Uczestnicy zostali objęci wsparciem pracowników socjalnych, a rodziny otrzymały wsparcie w środowisku, w postaci opieki Aspiranta pracy socjalnej.
- W dniach 04-08.01.2023 r. zorganizowano wyjazd **rozwijający** kompetencje społeczne i umiejętności wychowawcze rodzin. Podczas wyjazdu realizowany był program socjoterapeutyczny, którego głównym celem była poprawa relacji w rodzinie. Program uwzględniał m.in. obszary takie jak: radzenie sobie ze stresem własnym, dziecka i partnera, zarządzanie sobą w czasie – planowanie dnia i tygodnia, nadawanie priorytetów zadaniom, nauka ograniczania czynników rozpraszających, przekazywanie wiedzy o zarządzaniu sobą w czasie dziecka, czy nazywanie i rozpoznawanie emocji własnych i innych osób, powiązanie emocji z zachowaniem, jak sobie radzić z trudnymi emocjami
- 20 stycznia 2023 r. zorganizowano spotkanie warsztatowo-integracyjne dla Uczestników wraz z rodzinami. Udział w nim wzięło 18 Uczestników Projektu wraz z rodzinami. Organizacja spotkania miała na celu wsparcie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, naukę umiejętności lepszego porozumiewania się, ale również bardzo ważną wymianę doświadczeń i poprawę relacji rodzinnych.
- 28 stycznia 2023 r. zorganizowano warsztaty obejmujące trening kompetencji rodzicielskich ze wspólnym spędzaniem czasu. W treningu udział wzięło 8 Uczestników Projektu wraz z rodzinami. Zapoznano ich ze sposobami spędzania czasu wolnego

z rodziną – w jaki sposób można spędzić czas bez urządzeń elektronicznych. Rodziny wspólnie uczestniczyły w grach i zabawach.

- W ramach zadania sfinansowano również 130 biletów do kina oraz 80 voucherów do Kids Arena oraz 45 voucherów na warsztaty kulinarne, które otrzymali Uczestnicy Projektu wraz z rodzinami. W celu pielęgnowania więzi rodzinnych wyjazd do Szczecina całej rodziny do kina czy np. na warsztaty kulinarne to dobra okazja, by zbudować lub odbudować relacje, skoncentrować na bliskich i zbliżyć się do siebie

Zadanie 2 „Rozwój pieczy zastępczej”:

- W ramach zadania zrekrutowano 90 Uczestników Projektu, osób sprawujących pieczę zastępczą oraz zrekrutowano 20 kandydatów na rodziców zastępczych, dla których przeprowadzono szkolenie na niezawodowe rodziny zastępcze. Wszyscy Uczestnicy zostali objęci wsparciem pracownika socjalnego.
- W ramach zadania sfinansowano również 120 biletów do kina oraz 60 voucherów do Atelier Kulinarne, które otrzymali Uczestnicy Projektu wraz z rodzinami.

Zadanie 3 „Kompleksowe wsparcie osób w procesie usamodzielniania”

- W ramach zadania Uczestnikom zapewniono specjalistyczne usługi psychologa, mediatora, prawnika, doradcy zawodowego, coacha oraz wsparcie pracowników socjalnych.
- W dniach 20-22 stycznia 2023 r. zorganizowano dla Uczestników Projektu wyjazd rozwijający kompetencje społeczne młodzieży. Udział w nich wzięło odpowiednio 12 oraz 6 Uczestników Projektu. Programy wyjazdów dotyczyły podnoszenia kompetencji społecznych, a w szczególności radzenia sobie ze stresem – czym jest stres, sposobów ograniczania odczuwanego stresu, nauki metod relaksacji.
- Z mieszkania wspomagano-treningowego w Tanowie skorzystało łącznie w trakcie realizacji projektu 24 Uczestników. Jest to mieszkanie przeznaczone dla ośmiu osób – usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Młodzież przygotowuje się w tym miejscu do samodzielnego życia. Opiekę nad mieszkańcami sprawowało 2 pracowników PCPR. Od 1 lutego 2023 r. jest to mieszkanie chronione, treningowe, nad którym pieczę sprawuje Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR.

4.5. Projekt „Rodzina Razem się Trzyma”

Powiat Policki we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Policach realizowali od 1 marca 2021 r. projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich pn. „Rodzina Razem się Trzyma”. Celem projektu jest rozwój oraz wzrost dostępności usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej wśród mieszkańców Powiatu Polickiego. Dofinansowanie całkowite projektu to 2 031 744,00 zł, w tym: dofinansowanie EFS wynosi 1 191 744,00 zł, wkład własny wynosi 840 000 zł.

W projekcie realizowane były dwa główne zadania: profilaktyka i interwencja dla rodzin biologicznych oraz rozwój pieczy zastępczej. Realizacja projektu zakończyła się 30.06.2023 r. W projekcie wzięło udział 122 uczestników.

W trakcie realizacji projektu w 2023 r. podjęto następujące działania:

Zadanie 1: Profilaktyka i interwencja dla rodzin biologicznych:

- Kontynuowanie wsparcia specjalistów: psychologa oraz prawnika.
- Wszyscy Uczestnicy zostali objęci wsparciem pracowników socjalnych/aspirantów pracy socjalnej/specjalistów ds. rodziny. Usługi wsparcia były zindywidualizowane, dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników – osoby wspierające udzielały wsparcia w sposób elastyczny dopasowany do uczestnika: możliwość wsparcia w miejscu zamieszkania, w siedzibie PCPR lub porada i wsparcie telefoniczne, w zależności od aktualnej sytuacji i możliwości rodziny.
- W 2023 r. przeprowadzono zajęcia grupowe rozwijające kompetencje społeczne Uczestników Projektu „Rodzina Razem się Trzyma”. Zajęcia miały na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości osób/rodzin w kryzysie na temat wartości rodziny w życiu człowieka, podniesienie kompetencji społecznych umożliwiających pełnienie przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzyły możliwość wymiany tzw. „dobrych praktyk” poprzez wymianę doświadczeń i poglądów z innymi rodzicami. Zorganizowano i przeprowadzono zajęcia grupowe:
 - a) Zajęcia w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej
 - b) Zajęcia kulinarne z elementami zarządzania budżetem domowym
 - c) Warsztaty stacjonarne rozwijające kompetencje społeczne Uczestników, nt. „Organizacja czasu wolnego dzieciom w różnym wieku jak i całej rodzinie” Podczas zajęć dla Uczestników Projektu została także zapewniona opieka nad dziećmi przyprowadzonymi przez rodziców uczestniczących w warsztatach.
 - d) Zajęcia wyjazdowe. 25 czerwca 2023 r. zorganizowano warsztaty wyjazdowe rozwijające kompetencje społeczne uczestników z rodzinami, w których wzięło udział 34 osoby

Dla osób, które nie mogły uczestniczyć w warsztatach wyjazdowych, zorganizowano 29 czerwca 2023 r. warsztaty stacjonarne dla uczestników z rodzinami, w których wzięło udział 21 osób.

Zadanie 2: Rozwój pieczy zastępczej:

- Celem zorganizowanego wsparcia było nabycie przez rodziny zastępcze kompetencji w zakresie sprawowania opieki i wychowania dzieci, zaspokojenie ich potrzeb rozwojowych i kompensacji ewentualnych opóźnień, wspieranie bezpiecznych, pozytywnych i trwałych więzi.
- Rodziny zastępcze korzystają ze wsparcia terapeuty, który wspomaga ich w radzeniu sobie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z dziećmi, jest dla nich wsparciem poprzez rozmowy motywacyjne na temat bieżących problemów, a także w razie pojawiających się potrzeb.

- Zajęcia wyjazdowe. 12 czerwca 2023 r. przeprowadzone zostały warsztaty zawierające elementy treningu umiejętności społecznych i rodzicielskich. Uczestniczyło w nim 9 Uczestników Projektu wraz z rodzinami. Poruszony był m.in. problem uzależnień fonoholizmu, który dotyczy już coraz młodszych dzieci. Warsztaty były nakierowane na relacje osobowe w społeczeństwie. Brak bodźców elektronicznych oraz bliskość przyrody była dodatkowym atutem. Organizacja rejsu statkiem miała na celu podkreślenie ważności spędzania czasu wolnego wspólnie z dziećmi – razem, a nie przed telewizorem, komputerem czy telefonem komórkowym.

4.6. Projekt „Przystanek Police”

Powiat Policki / Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach realizował projekt pn. „Przystanek Police” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, w ramach Osi Priorytetowej VII Włączenie Społeczne, Działanie 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym.

Celem projektu była interwencyjna i kompleksowa pomoc dla 120 uchodźców w tym dzieci (90 kobiet, 30 mężczyzn) mająca na celu zwiększenie ich aktywności społecznej w okresie od 15.05.2022 do 31.03.2023 r. Wspieranie procesu ochrony i integracji wskazanych powyżej osób na terenie Powiatu Polickiego realizowane było na wielu płaszczyznach w szczególności poprzez takie działania jak: zapewnienie pomocy prawnej, psychologicznej i psychoterapeutycznej, doradcy zawodowego, coacha, pedagoga, zatrudnienie osoby posługującej się językiem ukraińskim/tłumacza, wsparcie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, zapewnienie asystentów integracyjnych, pracy socjalnej, organizowanie i finansowanie kursów, szkoleń lub innych form kształcenia, w tym nauki języka polskiego, organizacja zajęć i warsztatów integracyjnych. Dobór form wsparcia miał charakter indywidualny pod kątem potrzeb poszczególnych uczestników projektu.

Główne zadania realizowane w projekcie:

Zadanie 1: Diagnoza i wsparcie asystenckie

W 2023 r. Projektodawca realizował następujące zadania zgodne z harmonogramem realizacji projektu: kontynuowano wsparcie asystentów integracyjnych oraz pracowników merytorycznych PCPR na rzecz pozostałych Uczestników Projektu:

- zapewniono pomoc tłumacza w tłumaczeniu wszelkiej dokumentacji projektowej oraz w trakcie udzielanego wsparcia,
- zapewniono wsparcie tłumacza przysięgłego w zakresie tłumaczenia dokumentów urzędowych dla Uczestników Projektu.

Wsparcie zakończyło 51 osób dorosłych (42 kobiet i 9 mężczyzn) i 39 dzieci (16 dziewczyn i 23 chłopców). Zadanie było realizowane zgodnie z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasadą równości szans kobiet i mężczyzn, poprzez stosowanie indywidualnego podejścia do każdego Uczestnika Projektu,

w komunikacji posługiwanie się językiem wrażliwym na płeć, dostosowanym do możliwości percepcyjnych Uczestników Projektu. Wsparcie świadczone było przez kadre posiadającą wiedzę dotyczącą zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz zasady równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością i stosują tę wiedzę w praktyce. O doborze kadry decydują doświadczenie i posiadane kwalifikacje, czynniki pozamerytoryczne, w tym płeć nie są brane pod uwagę.

Zadanie 2: Wsparcie specjalistyczne

W okresie sprawozdawczym Projektodawca realizował następujące zadania zgodne z założeniami projektu: w siedzibie Projektodawcy prowadzono doradztwo zawodowe, indywidualne doradztwo pedagogiczne w siedzibie Projektodawcy lub w miejscu zamieszkania Uczestników Projektu, oraz indywidualne doradztwo psychologiczne w siedzibie Projektodawcy lub w miejscu zamieszkania Uczestników Projektu.

W dniach 11.01-17.03.2023 r. przeprowadzono podstawowy kurs języka polskiego dla I grupy, w wymiarze 120h. W kursie uczestniczyło 9 Uczestników Projektu (6 kobiet, 3 mężczyzn). W dniach 12.01-17.03.2023 r. kontynuowano kursu języka polskiego dla IV grupy, w wymiarze 60h. Uczestniczyło w nim 10 Uczestników Projektu (9 kobiet, 1 mężczyzna), Ponadto dokonano zakupów środków podstawowych na pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem w projekcie dla 23 Uczestników Projektu (21 kobiet i 2 mężczyzn); w ramach dodatkowych instrumentów wynikających z indywidualnych potrzeb zorganizowano dwa obozy zimowe dla 19 osób (11.02.2023-18.02.2023 r. w Poroninie dla 9 dzieci, 18.02.2023-26.02.2023 r. w Murzasichlu dla 10 dzieci).

Osoby prowadzące zajęcia indywidualne i grupowe posiadały odpowiednie wykształcenie oraz zgodne z charakterem wsparcia doświadczenie w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. Działania realizowane były z zachowaniem zasady równości szans i niedyskryminacji. Wsparcie odbywało się zgodnie z indywidualnymi potrzebami konkretnych osób, w tym osób niepełnosprawnych, z pominięciem wszelkich czynników pozamerytorycznych, w tym płci. Wszystkie prowadzone działania uwzględniały realizację zasady równych szans. Przejawiało się to otwartością personelu projektu oraz osób prowadzących zajęcia na indywidualne potrzeby uczestników i uczestniczek, bez względu na płeć. Stosowano także język wrażliwy na płeć.

18 marca 2023 r. przeprowadzono warsztaty kulinarne, w których udział wzięło 22 Uczestników Projektu (20 kobiet i 2 mężczyzn), a następnie odbyło się spotkanie integracyjne, w którym udział wzięło 43 dorosłych (34 kobiety i 9 mężczyzn) i 27 dzieci powyżej 15 roku życia (11 dziewczyn i 16 chłopców). Podczas spotkania integracyjnego zapewniono opiekę dla młodszych dzieci (18 dziewczyn i 19 chłopców).

25 marca 2023 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjne, w których wzięło udział 29 dorosłych Uczestników Projektu (25 kobiet i 4 mężczyzn) i 27 dzieci (10 dziewczyn i 17 chłopców). Osoby prowadzące zajęcia indywidualne i grupowe posiadały odpowiednie wykształcenie oraz zgodne z charakterem wsparcia doświadczenie w pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem

społecznym. Działania realizowane były z zachowaniem zasady równości szans i niedyskryminacji. Wsparcie odbywało się zgodnie z indywidualnymi potrzebami konkretnych osób, w tym osób niepełnosprawnych, z pominięciem wszelkich czynników pozamerytorycznych, w tym płci. Wszystkie prowadzone działania uwzględniały realizację zasady równych szans. Przejawiało się to otwartością personelu projektu oraz osób prowadzących zajęcia na indywidualne potrzeby uczestników i uczestniczek, bez względu na płeć. Stosowano także język wrażliwy na płeć.

5. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

5.1. Pełnienie trwałego zarządu nad nieruchomościami

Nieruchomości zabudowane położone w Policach przy ul. Szkolna 2

PCPR pełni trwały zarząd nad nieruchomościami od 19 września 2013 r. Decyzją nr 2/GN/2013 Zarządu Powiatu w Policach. Nieruchomość stanowi działka zabudowana o powierzchni 1,0540 ha, na której znajdują się 4 budynki o łącznej powierzchni 2994,60 m².

W 2023 r. na pomieszczenia, lokale i grunt znajdujące się na nieruchomości podpisano 14 umów najmu, 2 umowy na dzierżawę terenu. W sumie wynajętych i użyczonych jest 1934,1 m² powierzchni lokali oraz 630 m² powierzchni gruntu.

Z tego przeznaczono:

- 41,3 m² powierzchni na cele administracyjno-biurowo-socjalne,
- 405,8 m² na warsztaty oraz na cele produkcyjne oraz handlowo-usługowe,
- 1207,5 m² na magazyny,
- 279,5 m² na garaże,
- 630 m² na cele parkingowe, place składowe i drogi dojazdowe.

PCPR zajmuje 96,92% powierzchni budynku biurowego wchodzącego w skład nieruchomości. W sumie PCPR dysponuje 715,40 m², w tym tylko 234,20 m² stanowią pomieszczenia biurowe. Natomiast 277,70 m² to dwie sale konferencyjne, które są wykorzystywane na potrzeby własne oraz nieodpłatnie udostępniane dla organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych oraz użyczane na prowadzenie grup samopomocowych. W 2023 r. zawarto 5 umów na nieodpłatne udostępnienie Sali konferencyjnej (fundacjom i stowarzyszeniom) oraz 1 na odpłatny wynajem sali.

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. wykonano:

- okresową kontrolę stanu technicznego i sprawności technicznej elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
- okresową kontrolę przewodów kominowych,
- okresowy przegląd PPOŻ,
- okresową przegląd elektryczny.

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. wykonano instalację odgromową na budynkach przy ul. Szkolnej 2. Całkowity koszt robót wyniósł 10.900zł.

Działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Powiecie Polickim:

- Wymiana naklejanych taśm ostrzegawczych na malowane specjalistyczną farbą oznakowanie poziome na każdym pierwszych i ostatnich schodach.
- Likwidacja nierówności nawierzchni na ścieżce prowadzącej do budynku PCPR.
- Sukcesywna poprawa czytelności strony internetowej PCPR, kolorystyki i kontrastu między tłem a używanymi fontami.

Nieruchomości zabudowane położone w Policach przy ul. Kresowej 28, 26, 24

PCPR pełni trwały zarząd nad nieruchomościami od 21 marca 2019 r. Decyzją nr 1/GN/2019 Zarządu Powiatu w Policach. Nieruchomość stanowią działki zabudowane o powierzchni 0,76 ha, na której znajdują się 3 budynki o łącznej powierzchni 865 m². W budynku przy ul. Kresowej 28 mieści się Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Dziecka nr 2. W budynku przy ul. Kresowej 26 mieści się Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Dziecka nr 1 w Policach.

W budynku przy ul. Kresowej 24 w częściach piwnicznych mieści się magazyn oraz archiwum placówek. Część mieszkalna, którą stanowi parter, pierwsze i drugie piętro jest wynajmowana. W mieszkaniu przebywają m.in. matki z dziećmi, które opuściły hostel, osoba niepełnosprawna, uchodźcy z Ukrainy.

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. wykonano:

- okresową kontrolę stanu technicznego i sprawności technicznej elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu;
- okresowy przegląd PPOŻ;
- okresowy przegląd elektryczny;
- kontrolę pomiarów oświetlenia;

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. przeprowadzono dwa postępowania na wykonanie prac remontowo-budowlanych w budynkach. Wykonano wentylację w budynkach przy ul. Kresowej 24, 26 i 28. Całkowity koszt robót wyniósł 11 200 zł. Wykonano remont kuchni znajdującej się w Domu Dziecka nr 1, wraz z wymianą instalacji elektrycznej i sieci wodno-kanalizacyjnej. Całkowity koszt robót wyniósł 37 800 zł.

Nieruchomości zabudowane położone w Tanowie przy ul. Szczecińskiej 2

PCPR pełni trwały zarząd nad nieruchomościami od 21 marca 2019 r. Decyzją nr 1/GN/2019 Zarządu Powiatu w Policach. Nieruchomość stanowią działki zabudowane o powierzchni 2,55 ha, na której znajdują się 1 budynek mieszkalny oraz dwa zespoły budynków garażowo-gospodarczych.

W 2023 r. na pomieszczenia i grunt w Tanowie podpisano 2 umowy najmu. W sumie do końca czerwca wynajętych było 928,9 m² powierzchni, z czego 53,72 m² z przeznaczeniem na garaże,

85,58 m² na cele produkcyjne oraz handlowo-usługowe oraz 789,60 m² pomieszczeń i 2,4080 ha powierzchni terenu na prowadzenie obiektu hotelowego. Od czerwca 2023 r. wynajęta jest tylko powierzchnia na cele garażowe.

Ponadto do 31.01.2023 r. w ramach projektu „Dorosłość, samodzielność, rodzina” funkcjonowało mieszkanie wspomagająco-treningowe o powierzchni 128,10 m². W mieszkaniu tym mogą przebywać usamodzielniający się wychowankowie, którzy po osiągnięciu pełnoletności opuścili rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówkę terapeutyczną, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie; dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Od 01.02.2023 r. mieszkanie działa jako mieszkanie chronione, treningowe. W 2023 roku w mieszkaniu przebywało 7 mieszkańców.

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. wykonano:

- okresową kontrolę stanu technicznego i sprawności technicznej elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu;
- okresowy przegląd PPOŻ;
- okresowy przegląd elektryczny;
- kontrolę pomiarów oświetlenia.

Pozostałe działania:

Przeprowadzono postępowanie na zakup i dostawę oleju opałowego. W ramach postępowania zakupiono 8700 litrów oleju grzewczego za kwotę 44 984,79 zł. Ogrzanie budynku stanowi istotny element zabezpieczenia mieszkańców mieszkania wspomagająco-treningowego, a także ochrony budynku przez zawilgoceniem i niszczeniem.

Nieruchomość zabudowana położona w Tanowie przy ul. Szczecińskiej 2

PCPR pełni trwały zarząd nad nieruchomością od 9 czerwca 2011 r. Decyzją nr 1/GN/2011 Zarządu Powiatu w Policach. Nieruchomość w udziale 37/1000 zabudowanej budynkiem mieszkalnym o powierzchni użytkowej 57,64 m², który listopada 2012 r. pełni funkcję mieszkania chronionego przeznaczonego dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. W 2023 r. w mieszkaniu przebywało 2 mieszkańców.

W ramach pełnienia trwałego zarządu w 2023 r. wykonano:

- okresową kontrolę stanu technicznego i sprawności technicznej elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
- okresową kontrolę przewodów kominowych,
- okresowy przegląd PPOŻ,

- okresową przeglądn elektryczny,

5.2. Działalność administracyjna

Decyzje administracyjne wydane w 2022 roku:

Decyzje w sprawach rodzin zastępczych:

- 249 decyzji w sprawach przyznawania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby pełnoletniej;
- 26 decyzji przyznających dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego;
- 39 decyzji w sprawach przyznawania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego;
- 22 decyzje w sprawach przyznawania świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka;
- 27 decyzji w sprawach przyznawania świadczeń na dofinansowanie do wypoczynku dziecka;

Łącznie w sprawach rodzin zastępczych wydano 368 decyzji.

Decyzje w sprawach osób usamodzielnianych:

- 25 decyzji w sprawach przyznawania pomocy na kontynuację nauki;
- 10 decyzji w sprawach przyznawania pomocy na usamodzielnienie;
- 10 decyzji w sprawach przyznawania pomocy na zagospodarowanie;
- 46 decyzji w sprawach przyznawania miejsca w mieszkaniu chronionym.

Łącznie w sprawach osób usamodzielnianych wydano 92 decyzje.

Decyzje w sprawach odpłatności rodziców/opiekunów za dzieci przebywające w pieczy zastępczej:

- 14 decyzji w sprawach zwolnienia z odpłatności rodziców/opiekunów za dzieci przebywające w pieczy zastępczej.

Łącznie w sprawach odpłatności rodziców/opiekunów za dzieci przebywające w pieczy zastępczej wydano 14 decyzji.

Decyzje w sprawach ośrodka wsparcia:

- 43 decyzje w sprawach skierowania i odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia;
- 91 decyzje w sprawach skierowania i odpłatności za pobyt w Dziennym Domu „Senior+”

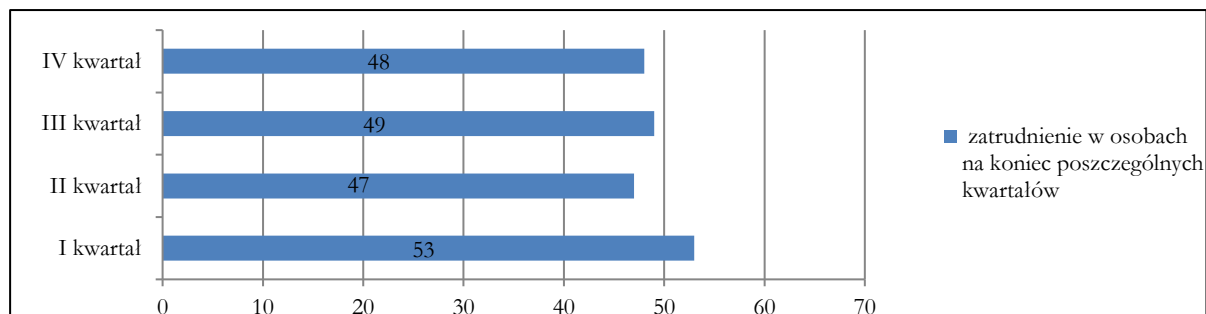
Łącznie w sprawach ośrodka wsparcia wydano 136 decyzje.

Łącznie w 2023 r. wydano **614** decyzji administracyjnych, do żadnej decyzji nie wpłynęło odwołanie. Średni czas wydania decyzji wyniósł 3 dni. W porównaniu do roku 2022 liczba wydanych decyzji zmniejszyła się o 22, natomiast średni czas na ich wydanie zmniejszył się o 4 dni.

III ORGANIZACJA I FINANSOWANIE PCPR

1. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Wykres 34: Liczba osób zatrudnionych

Jak przedstawia powyższy wykres średniomiesięczne zatrudnienie w 2023 roku zmniejszyło się od II kwartału, co było spowodowane przede wszystkim zakończeniem zatrudnienia pracowników na umowy czasowe do pracy w projektach. Pozostałe wahania wynikają z wymiany kadry. W sumie w ciągu całego roku sprawozdawczego zatrudniono 3 osoby, a z 10 osobami została rozwiązana umowa o pracę, w tym:

- 3 osoby za porozumieniem stron,
- 2 osoby za wypowiedzeniem,
- 5 umów uległo rozwiązaniu z upływem okresu, na jaki zawarta została umowa oraz 1 umowa wygasła z powodu śmierci pracownika.

W ramach realizowanych projektów w roku sprawozdawczym zatrudnionych było dodatkowo 6 osób. Oprócz osób zatrudnionych na potrzeby realizacji projektów zaangażowano pracowników zatrudnionych w PCPR, dodatkowe zadania powierzono 26 pracownikom PCPR.

W sumie w ostatnim dniu roku sprawozdawczego były zatrudnione 53 osoby.

W roku sprawozdawczym praktyki studenckie odbyło 2 studentów kierunku Psychologia Akademii Nauk Stosowanych w Szczecinie.

Poniższe tabele szczegółowo przedstawiają zatrudnienie w PCPR.

Tabela 47: Administracja

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Dyrektor	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Zastępca dyrektora	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Główny księgowy	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Z-ca głównego księgowego	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Kierownik Działu administracji i obsługi	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Kierownik Biura kadr i płac	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy administrator	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Kancelistka	Średnie	Umowa na czas określony do 30.09.2024 r.
Pomoc administracyjna	Średnie	Umowa na czas określony do 29.02.2024 r.

Tabela 48: Dział Wsparcia i Świadczeń Pieczy Zastępczej

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Kierownik działu	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Psycholog	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Pedagog	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy specjalista pracy socjalnej	Wyższe II stopnia	7/8 etatu, umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy pracownik socjalny	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Specjalista pracy z rodziną	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Specjalista pracy z rodziną	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy inspektor	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy administrator	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Pedagog	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Pedagog	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela 49: Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Kierownik działu	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy specjalista pracy socjalnej	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy specjalista pracy socjalnej	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Psycholog	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy inspektor	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela 50: Dział Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji osób niepełnosprawnych

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Kierownik działu	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy specjalista ds. osób niepełnosprawnych	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej	Średnie	Umowa o pracę do 30.06.2024

Tabela 51: Pozostała działalność

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Konserwator - kierowca	Średnie	Umowa o pracę do 17.05.2023
Kucharz - sprzątaczką	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Kucharz - sprzątaczką	Średnie	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela 52: Dom Dziecka

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Starszy wychowawca - koordynator	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Starszy wychowawca	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Młodszy wychowawca	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas określony do 30.06.2024
Młodszy wychowawca	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony
Młodszy wychowawca	Wyższe I stopnia	Umowa na czas określony od 18.07.2023 do 20.11.2023

Tabela 53: Samodzielne stanowisko kontroli i ochrony danych osobowych

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Specjalista	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas nieokreślony

Tabela 54: Zatrudnieni w projekcie „Rodzina Razem się Trzyma”

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Koordynator projektu	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Sprawy administracyjne	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Specjalista ds. rodziny	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę do 31.03.2023; dodatek specjalny
Specjalista ds. rodziny	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę do 25.05.2023; dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Pedagog	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Psycholog	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa księgową	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa księgową	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa kadrowa	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa kadrowa	Średnie	Dodatek specjalny
Specjalista ds. rodziny	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Specjalista ds. rodziny	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny

Tabela 55: Zatrudnieni w projekcie „Dorosłość, samodzielność, rodzina”

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Koordynator projektu	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa administracyjna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa księgową	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa księgową	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa kadrowa	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Obsługa kadrowa	Średnie	Dodatek specjalny
Poradnictwo specjalistyczne - coaching	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę 1/10 etatu od 12.02.2020 do 31.01.2023
Poradnictwo specjalistyczne – mediacje	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Poradnictwo psychologiczne	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Poradnictwo psychologiczne	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Prowadzenie warsztatów	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Opiekun mieszkania wspomagająco-treningowego	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Opiekun mieszkania wspomagająco-treningowego	Średnie	Dodatek specjalny
Opiekun usamodzielniania – 5 pracowników	Wyższe	Dodatek specjalny

Tabela 56: Zatrudnieni w projekcie „Własna przestrzeń=samodzielność”

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Poradnictwo specjalistyczne - mediacje	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Praca socjalna	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Poradnictwo psychologiczne	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny
Aspirant pracy socjalnej	Średnie	Dodatek specjalny

Tabela 57: Zatrudnieni w projekcie „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych” - PITON

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Dyspozytor usług	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę do 31.01.2023 r.

Tabela 58: Zatrudnieni w projekcie „Przystanek Police”

Stanowisko:	Wykształcenie:	Rodzaj umowy:
Pracownik merytoryczny	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Pracownik merytoryczny	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Pracownik merytoryczny	Wyższe I stopnia	Dodatek specjalny
Pedagog	Wyższe II stopnia	Dodatek specjalny
Tłumacz	Wyższe I stopnia	Umowa o pracę na czas określony do 31.03.2023
Asystent integracyjny	Średnie	Umowa o pracę na czas określony do 31.03.2023
Asystent integracyjny	Wyższe II stopnia	Umowa o pracę na czas określony do 31.03.2023
Asystent integracyjny	Średnie	Dodatek specjalny
Asystent integracyjny	Średnie	Dodatek specjalny
Asystent integracyjny	Średnie	Dodatek specjalny
Asystent integracyjny	Średnie	Dodatek specjalny

1.1 Zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych

W Dziale Pieczy Zastępczej w ramach umów zlecenia powierzono 1 osobie pełnienie funkcji Pogotowia rodzinnego, 6 osobom pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej oraz 2 osobom prowadzenie Rodzinnego domu dziecka, z czego 2 rodziny zostały w ciągu roku rozwiązane, z 4 osobami zawarto umowy o pomoc w rodzinach zastępczych. Ponadto zawarto 3 umowy o pełnienie usługi Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej na umowę zlecenia w ramach realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej 2 osoby prowadziły zajęcia, w tym 1 jest pracownikiem PCPR. Program ten jest finansowany ze środków budżetu państwa. Dodatkowo zawarto 1 umowę zlecenia na prowadzenie poradnictwa prawnego.

W Dziale Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach umów cywilnoprawnych 1 osobie powierzono nadzór robót budowlanych przy likwidacji barier architektonicznych.

W ramach projektu „Rodzina Razem się Trzyma”, podpisano 2 umowy zlecenia z osobami rozliczającymi i monitorującymi projekt, a 1 umowę z osobą prowadzącą zajęcia w projekcie.

W ramach projektu „Dorosłość, samodzielność, rodzina” została zawarta 1 umowa z osobą zajmującą rozliczaniem projektu, z 1 osobą zajmującą się poradnictwem zawodowym, do prowadzenia poradnictwa prawnego w tym projekcie zawarto 1 umowę zlecenia. W zakresie projektu „Przystanek Police” zawarto 6 umów: 1 na obsługę administracyjno-techniczną projektu, 1 na usługi psychologa, 1 na usługę doradztwa zawodowego, 1 na usługi terapeuty, 1 na usługę poradnictwa prawnego i 1 na prowadzenie warsztatów kulinarnych. W zakresie projektu „Własna przestrzeń=samodzielność” podpisano 1 umowę z prawnikiem. W ramach programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego zawarto 4 umowy zlecenia. W zakresie projektu PITON zostały zawarte 4 umowy zlecenia z kierowcami.

W Dziale Administracji na podstawie umowy zlecenia wykonywała pracę 1 osoba świadcząca usługę doradztwa w sprawach zamówień publicznych. Dodatkowo zawarto 4 umowy zlecenia na świadczenie usług jako kierowca, które były częściowo finansowane w projekcie PITON.

W dziale Placówka opiekuńczo-wychowawcza Dom Dziecka w ramach umów cywilnoprawnych powierzono zadania wychowawcy 5 osobom oraz terapeuty 1 osobie.

W sumie na podstawie umów cywilnoprawnych zatrudnionych było 47 osób.

2. SZKOLENIA PRACOWNIKÓW

Pracownicy PCPR wzięli udział w następujących szkoleniach:

Tabela 59: Szkolenia w 2023 r.

Lp.	Data szkolenia	Tytuł szkolenia	Liczba uczestników
1.	01.04.2023	konferencja "Autyzm - od rzetelnej diagnozy po kompleksowe wsparcie"	2
2.	27-28.03.2023	"Zarządzanie motywacją pracownika, ocena pracownika, rozwiązywanie konfliktów w zespole, efektywna rola i zadania kadry kierowniczej"	2
3.	25-26.04.2023	wizyta studyjna "Ekonomia społeczna PO KASZUBSKU - dobre praktyki współpracy z JST"	1
4.	15.05.2023	"Zderzenie z rzeczywistością, czyli jak radzić sobie z kryzysem, strata lub trauma"	1
5.	19.05.2023	webinar "GAAD w Fundacji Wspierania Zrównoważonego Rozwoju"	1
6.	22-23.05.2023	"KPA - kompendium najnowszych zmian 2-dniowe warsztaty praktyczne obejmujące znowelizowane przepisy kpa i innych ustaw"	1
7.	11.06.2023	kurs "Work Life Balance, czyli jak utrzymać równowagę między pracą a życiem osobistym"	1
8.	29.08.2023	Szkolenie z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	8
9.	25.09.2023	"Jak zachować się w sytuacji, gdy petent nagrywa urzędnika podczas wykonywania obowiązków służbowych - ochrona wizerunku urzędnika"	1
10.	14.11.2023	webinar "Depresja u dzieci i młodzieży. Rozpoznanie i pierwsza pomoc"	1

W sumie 16 pracowników PCPR wzięło udział w 10 szkoleniach i webinarach.

Ponadto 1 pracownik ukończył:

- studia podyplomowe - „Finanse i rachunkowość budżetowa"

3. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

3.1. Reprezentacja w mediach

Na temat działalności PCPR w 2023 r. ukazały się następujące artykuły prasowe oraz audycje telewizyjne:

1) TVP Szczecin

- a. 27 marca - Wolne miejsca w Domu Seniora w Policach. Rozmowa z Beatą Karlińską [WIDEO]

- b. 27 marca - Beata Karlińska z PCPR Police
 - c. 12 kwietnia - Udało się! Znalezione rodzinę zastępczą dla czworga rodzeństwa
- 2) TV Police
- a. 13 stycznia - Od ponad 2 lat w PCPR odbywają się bezpłatne spotkania dla osób doświadczających różnych form przemocy
 - b. 01 września - PCPR prowadzi grupę wsparcia dla rodziców lub opiekunów osób z autyzmem
 - c. 15 września - Ofiary przemocy domowej mogą liczyć na schronienie w PCPR
 - d. 12 grudnia - Wspólnie i skutecznie przeciw przemocy - konferencja w polickim PCPR
- 3) Kurier Szczeciński
- a. 27 marca - Poszukiwana rodzina zastępcza dla rodzeństwa. Dzieci pilnie potrzebują domu
 - b. 9 października - Nieruchomość w Tanowie po Domu Dziecka sprzedadzą, ale nie w całości
- 4) Portal gs24.pl
- a. 11 grudnia - Mieszkanie z obsługą zapewni całodobową opiekę nad niepełnosprawnymi w Podgrodziu
- 5) portal internetowy „Dziennik Policki PL”
- a. 24 marca - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach poszukuje rodziny zastępczej
 - b. 10 grudnia - W Podgrodziu uruchomiono mieszkanie wyczerpieniowe
- 6) Portal „Wirtualne Police – police24.pl”
- a. 24 marca - PCPR w Policach poszukuje rodziny zastępczej dla czworga rodzeństwa
 - b. 26 października - Obchody Dnia Zdrowia Psychicznego w Policach [foto]
- 7) Portal Powiatpolicki.info
- a. 24 marca - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach poszukuje rodziny zastępczej dla czworga rodzeństwa
- 8) Portal Szczecinskie24.pl
- a. 29 listopada - 16 dni przeciw przemocy
 - b. 6 grudnia - Wspólnie i skutecznie przeciw przemocy
- 9) Portal GminaDobra24.pl
- a. 9 listopada - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie szuka rodzin zastępczych dla potrzebujących dzieci
- 10) Portal LokalnyReporter.pl
- a. 7 grudnia - POMORZE ZACHODNIE: Łatwiejszy dostęp do usług społecznych w powiecie polickim. Nowe mieszkanie wyczerpieniowe w Podgrodziu

3.2. Udział w konferencjach i spotkaniach

W 2023 r. pracownicy PCPR brali udział w następujących konferencjach i spotkaniach:

- 1) 31 stycznia - Konwent Dyrektorów PCPR woj. Zachodniopomorskiego, Kołobrzeg;

- 2) 1-2 lutego - III Ogólnopolski Maraton Innowacji on-line „Wypracowanie rozwiązań dla problemów związanych z wykluczeniem i pomysłów na skuteczniejsze włączenie społeczne”;
- 3) 28 marca - konferencja „Zmiany demograficzne w Europie w perspektywie regionów: wyzwania w szanse dla polityki społecznej”, Szczecin;
- 4) 17-19 kwietnia - XVII Ogólnopolskie Forum PCPR i MOPR „Zawsze z rodziną”, Nieszawce Wielkie k/Torunia;
- 5) 25-26 kwietnia - wizyta studyjna „Ekonomia społeczna PO KASZUBSKU - dobre praktyki współpracy z JST”, Kościerzyna;
- 6) 4 lipca - konferencja „Wdrażanie i monitorowanie dostępności”, Szczecin;
- 7) 25-26 września - konferencja – „Już jesteś?” Rodzicielstwo Zastępcze: Wyzwania i Sukcesy, Warszawa;
- 8) 16-17 października - konferencja „Budowanie sieci współpracy z instytucjami w ramach programu CIDON”, Kołobrzeg;
- 9) 13 listopada - konferencja „Sztuka, jako jedna z dróg przewycięzania kryzysu psychicznego”, Przeclaw;
- 10) 20 listopada - konferencja „Oblicza przemocy”, Przeclaw;
- 11) 22 listopada - Zachodniopomorskie Obchody Dnia Pracownika Socjalnego i Służb Społecznych Pracujących z Rodziną, Szczecin;

STRUKTURA WYDATKÓW

Zestawienie wydatków budżetowych zrealizowanych w 2023 r.							
Dział:	Rozdział:	Fundusz płac:		Pochodne:	Wydatki	Dotacje:	razem
		osobowy	bezosobowy		rzeczowe:	(celowe/podmiotowe)	(wydatki zł)
851	85156 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	-	-	-	-		0,00
852	85203 - Ośrodki wsparcia	-	-	-	-	437 479,97	437 479,97
	85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w Rodzinie	34 911,96	11 000,00	8 188,04	55 400,00	-	109 500,00
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	-	-	-	517,68	-	517,68
	85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	913 671,33	28 517,21	162 947,47	193 074,24		1 298 210,25
	85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkanie chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	569 388,25	22 000,00	92 491,23	154 781,54	-	838 661,02
	85231 - Pomoc dla cudzoziemców	-	-	-	23 567,00	-	23 567,00
	85295 - Pozostała działalność	183 566,71	14 100,00	31 925,54	200 569,01	-	430 161,26
853	85311 - Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	413 468,56	64 905,50	107 930,35	70 781,64	157 311,99	814 398,04
	85395 - Pozostała działalność „Rodzina Razem się Trzyma”	124 462,67	39 274,50	23 537,73	67 268,30	-	254 543,20
	85395 - Pozostała działalność „Policki Indywidualny Transport Osób Niepełnosprawnych”	7 324,70	16 368,48	3 791,60	3 675,46	-	31 160,24
	85395 - Pozostała działalność „Własna przestrzeń = Samodzielność”	11 461,82	-	2 157,20	15 055,70	-	28 674,72
	85395 - Pozostała działalność „Dorosłość-Samodzielność-Rodzina”	66 993,27	18 278,00	14 242,37	174 076,86	-	273 590,50
	85395 - Pozostała działalność „Przystanek Police”	78 757,27	29 065,29	14 662,26	172 577,56	-	295 062,38
855	85504 - Wspieranie rodziny	-	-	-	-	-	0,00
	85508 - Rodziny zastępcze	448 636,56	527 129,80	169 438,49	3 208 810,82	-	4 354 015,67
	85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 025 520,08	4 175,00	187 502,82	1 058 591,45	-	2 275 789,35
	85595 - Pozostała działalność	-	-	-	25 883,54	-	25 883,54
900	90004 - Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	-	-	-	-	-	0,00
	90026 - Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	-	-	-	-	-	0,00
razem		3 878 163,18	774 813,78	818 815,10	5 424 630,80	594 791,96	11 491 214,82

STRUKTURA DOCHODÓW

Zestawienie dochodów budżetowych zrealizowanych w 2023 r.												
Dział:	Rozdział:	Wpływy z pozostałych odsetek	Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	Wpływy z otrzymanych darowizn w postaci pieniężnej	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	Wpływy z różnych dochodów	Wpływy z najmu	Wpływy z usług	Środki otrzymane z gmin	Środki otrzymane z powiatów	razem: (dochody zł)
852	85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej							6 182,70	11 826,05			18 008,75
	85295 - Pozostała działalność	4 683,82	1 584,00	700,00			1 735,88	178 316,98	58 980,82			246 001,50
853	85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych								25 056,83			25 056,83
855	85508 - Rodziny zastępcze									812 635,29	329 219,52	1 141 854,81
	85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych									737 259,89	759 508,08	1 496 767,97
razem		4 683,82	1 584,00	700,00	0,00	0,00	1 735,88	184 499,68	95 863,70	1 549 895,18	1 088 727,60	2 927 689,86

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

1. Zwiększenie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej z innymi instytucjami i organizacjami Powiatu Polickiego na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny.
2. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie jak najszerszego i najskuteczniejszego wsparcia rodziny we wszelkich aspektach jej funkcjonowania.
3. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Polickiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu.
4. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Polickiego w zakresie pracy z rodzinami biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub zgłoszenia dziecka do adopcji.
5. Zwiększenie miejsc rotacyjnych i stałych w pieczy zastępczej, w szczególności poprzez utworzenie drugiego pogotowia rodzinnego i przekształcaniu rodzin zastępczych spokrewnionych w niezawodowe, a niezawodowych w zawodowe i Rodzinne Domy Dziecka.
6. Kontynuowanie kompleksowych działań na rzecz osób usamodzielniających się z pieczy zastępczej, w tym przygotowanie pod opieką specjalistów osób przebywających w mieszkaniach chronionych do prowadzenia samodzielnego życia.
7. Kontynuowanie usług asystencji osobistej i objęcie tymi usługami osób z niepełnosprawnością zamieszkałych na terenie całego powiatu polickiego.
8. Wprowadzenie procedur współpracy w zakresie reagowania na przemoc domową i jej przeciwdziałania pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty oraz Policją na terenie powiatu polickiego.
9. Zwiększenie środków na szkolenie kadr pomocy społecznej na terenie powiatu polickiego.
10. Doposażenie PCPR w Policach w samochód osobowy do dyspozycji Działu Wsparcia i świadczeń pieczy zastępczej oraz Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.
11. Doposażenie mieszkań treningowych w sprzęt z dostępem do internetu.